

KKTC

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI

TEMEL EĞİTİM PROGRAMI

GİRİŞ

2016

Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi Sorumlusu

Dr. Havva Dağsever

Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi Yürütücüsü

Prof. Dr. Ahmet Pehlivan

Proje Danışmanları

Prof. Dr. Müfit Kömleksiz

Prof. Dr. Buket Akkoyunlu

Proje Program Geliştirme Uzmanları

Doç. Dr. Canan Perkan

Yrd. Doç. Dr. Hasan Özder

Baskı

Ağustos 2017

OKMAN

PRINTING LTD.

☎ 225 42 47 📠 225 31 28
✉ okman@okmanprinting.com
📍 Şht. Mustafa Ruso Cad. No. 44
K.Kaymaklı - Lefkoşa

KKTC

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI YAYINIDIR.

Bu program, Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi (TEPGEP) kapsamında geliştirilmiş ve KKTC Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı, Talim ve Terbiye Dairesi tarafından KKTC ilkokul ve ortaokullarında 2016-2017 öğretim yılından itibaren kullanılması için hazırlanmıştır.

Değerli Eğitimciler,

İki binli yıllarda, 21. yüzyıl becerilerine sahip öğrencileri yetiştirmek amacıyla gelişmiş ülkeler yeniden yapılanma arayışı ve çabasına girmişlerdir. Çağımızda, yeni nesillerden problem çözmeleri, eleştirel düşünceleri, girişimci ve yaratıcı olmaları, teknolojiyi etkili kullanmaları, yaşam boyu öğrenmeleri ve etkili okuryazarlık becerilerine sahip olmaları istenmektedir. Kuşkusuz bu becerilerin kazandırılacağı yerler eğitim kurumları, yani okullarımızdır.

21. yüzyıl becerilerinin kazandırılmasında eğitim programlarının yeri çok önemlidir. Eğitim programlarında demokratik değerlerin temel alınması, milli değerlere yer verilmesi, öğrenciyi merkeze alarak bireysel farklılıkların ön plana çıkarılması, çağdaş öğrenme, öğretme ve değerlendirme yaklaşımlarının kullanılması eğitimin başarısı için çok önemlidir. KKTC olarak biz de 21. yüzyılda yerimizi almak ve Temel Eğitim Program Geliştirme Projesini hayata geçirmek için çok çalıştık. Bu proje kapsamında temel eğitim programları ve ders kitaplarının hazırlanması çalışmalarına başlanmış, okul öncesi, 1., 4. ve 6. sınıflarımızın öğretim programları ile ders kitapları tamamlanarak 2016 – 2017 eğitim yılında uygulanmaya konulmuştur.

Öğretim programlarımızda beceri anlayışı egemendir. Programlarda yer alan; okuryazarlık, iletişim ve bilgi teknolojileri yeterliliği, girişimcilik, araştırma ve problem çözme, kişisel ve sosyal yetkinlik, eleştirel ve yaratıcı düşünme, işbirliği becerileri belirlenirken farklı ülkelerin eğitim programları incelenmiş ve ülkemizin şartlarına en uygun olanlar alınmıştır.

Öğrenciyi merkez alan bir anlayışla hazırlanan programlarda sadece çağdaşlığa önem verilmemiş; çağdaşlık yanında milli ve kültürel değerlerimiz de ara disiplinler yoluyla işlenmiştir.

Kitaplar öğrencilerin eğlenirken öğrenecekleri bir anlayışla, rengarenk, örneklerle ve sorularla zenginleştirilerek hazırlanmıştır.

Bakanlık olarak hazırlanan eğitim programlarının ve ders kitaplarının bundan sonraki süreçlerde de takipçisi olacağım. Bu çalışmada emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ediyor, programın ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla...

Dr. Özdemir Berova

Milli Eğitim ve Kültür Bakanı

Değerli Meslektaşlarım,

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılda küreselleşmeyle beraber yaşamın her alanında baş döndürücü bir hızda, büyük bir değişim ve gelişim yaşanmaktadır. Her geçen gün yükselen eğitim düzeyine, iletişim ve teknolojiye yeniliklere ayak uydurabilmek için öğrencilere uygun eğitim programlarının hazırlanması gerekmektedir.

Bireyin; insan hak ve özgürlüklerine saygılı, çevreye duyarlı, grup çalışması yapabilen, eleştirel düşünebilen, problem çözebilen, kendine güvenen biri olarak yetişmesinde temel eğitimin rolü çok büyüktür.

Hızlı gelişmeler sonucunda, eğitim programlarının güncellenmesi çağın bir zorunluluğudur. Program yenilenirken bilimsel bulgular ışığında hareket edilmiş, öğrencilerin kendi yeteneklerini geliştirmelerini sağlayabilecekleri, yaratıcılıklarını ortaya koyabilecekleri bir program olması amaçlanmıştır. Eğitimde çağdaş program geliştirme sürecinde; planlama, geliştirme, değerlendirme ve yaygınlaştırma aşamaları izlenmiş, ayrıca bu alanda dünyadaki son yönelimler, çalışmalar ve yaklaşımlar takip edilmiştir.

Değişim ve gelişimlerden yola çıkarak, Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi (TEPGEP) kapsamında çalışmalara başlanmış ve ülkemizde her dersin öğretim programı hazırlanmış, öğretim programlarına göre de ders kitapları yazılarak bir öğretim yönetim sistemi oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda ülkemizde ilk kez hazırlanan öğretim programları ile ders kitapları 2016-2017 eğitim-öğretim yılında sisteme dahil edilmiş ve kademeli olarak uygulanmaya başlanmıştır.

Okul öncesi, 1. , 4. ve 6. sınıfların öğretim programları ile ders kitapları projenin ilk kademesini oluşturmaktadır. İkinci, 5. ve 7. sınıfların öğretim programları ile ders kitapları 2017-2018 eğitim-öğretim yılında sisteme girerek projenin ikinci kademesini oluşturacaktır. 2018-2019 eğitim-öğretim yılında 3. ve 8. sınıfların öğretim programlarının ve ders kitaplarının sisteme dahil edilmesiyle proje tamamlanacaktır.

Üç akademik yılda uygulamaya girecek bu proje ile bilgi çağı diye adlandırdığımız bu yüzyılın çocuklarının; ezberden uzak, bilgiyi ve teknolojiyi kullanabilen, yaratıcı, üretken bireyler olabilmeleri hedeflenmektedir.

Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi kapsamında yazılan öğretim programları ile ders kitapları, Talim ve Terbiye Dairesi tarafından hazırlanmıştır. Projenin hazırlanma aşamasında emeği geçen tüm akademisyenlere, öğretmenlere ve TTD Kurul Üyelerine, TEPGEP'in yürütücülüğünü yapan DAÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Pehlivan'a ve Doğu Akdeniz Üniversitesine teşekkür ederim.

Eğitim adına gaille çeken tüm yüreklere sonsuz teşekkürler...

Dr. Havva Dağsever

Talim ve Terbiye Dairesi Müdürü

(TEPGEP Sorumlusu)

SUNUŞ

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler, toplumların gereksinim duyduğu nitelikli insan tanımını da değiştirmiştir. Günümüzde giderek yoğunluk kazanan uluslararası rekabet ve yaşanan hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmeler, insan becerilerini ve bilgisini tek sürdürülebilir rekabet avantajı hâline getirmiştir.

Rekabet gücünün her yerde belirleyici olması ve yaşanan bilim ve teknoloji devriminin uyum yeteneği yüksek, yeni beceriler kazanmış, öğrenmeye açık ve işbirliği içinde çalışabilen iş gücüne olan talebi artırması; verimliliğe, eğitime ve araştırma-geliştirmeye (ARGE) yönelik yatırımlara ağırlık verilmesi sonucunu doğurmuştur. Bu nedenle, gelişmiş ülkelerde yaşam boyu eğitime önem verilmekte, temel eğitimin niteliğinin yükseltilmesine çalışılmakta, eğitim sistemi ile iş gücü piyasası arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesine ağırlık verilmektedir.

Bunun yanı sıra, insan hak ve özgürlükleri ile çevre bilincine yönelik tüm dünyada ortaklaşa bir anlayışa doğru gidildiği de gözlenmektedir. İnsan hak ve özgürlükleri ile çevre bilinci olmazsa olmaz temel konular arasına girmiş bulunmaktadır

Dünyamızda yaşanan bu gelişmelere paralel olarak öğrenme ve öğretme alanlarındaki bilimsel çalışma bulguları, öğretme ve öğrenme anlayışımızın da değişmesini zorunlu hâle getirmiştir. Yeni öğrenme anlayışına göre öğrenen, uyarıcıların pasif bir alıcısı değil; onların çözümleyicisi, bilgi ve davranışların aktif oluşturucusudur.

Bireysel farklılıkların belirginleştiği günümüzde öğrenmeyi ve bilgiye ulaşmayı öğrenmiş, insan ve çevre haklarına saygılı, üretken ve yaratıcı bireyler yetiştirmek başlıca hedef hâline gelmiştir. Bütün bu hızlı değişimler toplumsal yaşamımızı da büyük ölçüde etkilemiş, toplumumuzdaki değer yargıları, toplumun bireyden ve bireyin toplumdan beklentileri büyük ölçüde değişmiştir.

Bütün bu gelişmeler eğitim programlarının değiştirilerek çağa uygun bir hâle getirilmesini ve geleceğe yönelik olmasını zorunlu kılmaktadır. Bu zorunluluk nedeniyledir ki gelişmiş ülkelerde eğitim programları ortalama her beş yılda bir, günün gereksinimleri doğrultusunda değiştirilmekte veya geliştirilmektedir. Hatta günümüzde bazı ülkelerde (örneğin Avustralya) programlar günü gününe revize edilebilmektedir.

Ülkemiz, hızla gelişme, dünyaya ayak uydurma ve çağı yakalama çabası içerisinde. Dolayısıyla gerek bilim ve teknolojide yaşanan gelişmelerin gerekse eğitim bilimleri alanlarındaki kuram ve uygulamaların ülkemize uyarlanması bir gerekliliktir. Bu zorunluluktan ortaya çıkan Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi (TEPGEP) 2013 yılında hayata geçirilmiş, projenin sonucunda da ekteki öğretim programları ortaya çıkmıştır.

Tabii ki bir ülkenin programını yazmak çok kolay bir iş değildir. Öncelikle böyle bir iş kolektif çalışmayı, iş birliğini ve inanmayı gerektirir. Bu açıdan bakılınca KKTC Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı sorumluluğunda Doğu Akdeniz Üniversitesi öncülüğü ve yürütücülüğünde gerçekleşen bu projede çalışanların emeği büyüktür. Çalışanların yanında projede birçok kişinin katkısı ve emeği vardır. Bunların hepsini burada sıralamak mümkün değildir. Projeye katkı koyan tüm akademisyen ve öğretmenlerimize minnettarız.

TEPGEP'in sorumluluğunu üstlenen başta Talim ve Terbiye Dairesi Müdürü Dr. Havva Dağsever'e, tüm Talim ve Terbiye Dairesi çalışanlarına, projeye katkı sağlayan akademisyenlere ve öğretmenlerimize teşekkürü bir borç biliriz. Bunun yanı sıra, projenin başlamasından günümüze değin tüm milli eğitim bakanları projemizi desteklemiştir. Projenin hayata geçirilmesinde katkı koyan tüm eğitim bakanlarımıza, özellikle projenin uygulanmasında kararlılık gösteren Sayın Bakanımız Dr. Özdemir Berova'ya çok teşekkür ederiz. Ayrıca projenin alınmasında ve başlangıcında büyük katkı koyan Prof. Dr. Halil İ. Yalın'a da teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Ahmet Pehlivan
DAÜ Öğretim Üyesi
(TEPGEP Yürütücüsü)

İÇİNDEKİLER

TEMEL EĞİTİM PROGRAMI GİRİŞ.....	9
Programın Gerekçesi	9
Programın Genel Yaklaşımı.....	12
Programın Amacı	13
Başat Öğrenme-Öğretme Yaklaşımları	14
Başat Ölçme Değerlendirme Yaklaşımları	15
Ele Alınan Temel Beceriler.....	16
Okur Yazarlık.....	16
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliği (BİT)	16
Girişimcilik	17
Kişisel ve Sosyal Yetkinlik.....	17
Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	17
Problem Çözme	18
İşbirliği	19
Ara Disiplinler	19
Duyarlı ve Etkin Vatandaşlık	19
Ekonomik Katılım.....	20
Trafik ve Güvenlik	20
Bütünleştirme.....	20
Ders Öğretim Programları	22
Gerekçe	23
Ders Öğretim Programın Amacı	23
Ders Öğretim Programının Çıktıları	23
İçerik.....	23
Öğrenme Çıktıları.....	23
Çizelge 1.....	24
Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi	24
Öğrenme Çıktıları ve Temel Beceriler Arasındaki İlişkiler.....	24
Öğrenme Çıktıları ve Ara Disiplinler Arasındaki İlişkiler	25
Kaynakça.....	25
SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİRİŞ	29
Gerekçe	29
Amaç.....	29
Program Çıktıları.....	29

İçerik.....	30
Öğrenme Alanları	31
Beceriler	38
Öğrenme Çıktıları İle İlgili Çizelgeler.....	44
Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki.....	71

TEMEL EĞİTİM PROGRAMI GİRİŞ

Programın Gerekçesi

1571 Kıbrıs'ın fethinden günümüze Kıbrıslı Türkler farklı yönetimler altında yaşamışlardır. Osmanlı döneminde Kıbrıs'ta Türkler için ilk açılan okullar sıbyan ve medresedir (Behçet 1969, Süha 1971: 222). Kıbrıslı Türklerin ilk ilkokulu olan sıbyanda alfabe, yazı, okuma, Kuran-ı Kerim ve hesap öğretilirdi.

Kıbrıs 1878 yılında İngiliz egemenliği altına girmiş, bu yönetim 1959 yılına kadar sürmüştür. İngilizler adaya geldiklerinde ilk olarak adada eğitim sistemini değiştirmişlerdir (Weir 1952: 24). İngiliz hükümeti adada her iki toplum için maarif encümenleri atamış, köy komisyonları oluşturmuştur. Türk ve Rumlara ait maarif encümenlerinin başında bir İngiliz bulunmakta, üyeler ise toplum temsilcilerinden oluşmaktaydı. Eğitim programlarının oluşturulması, okutulacak dersler, ders kitaplarının seçimi encümenin sorumluluklarından birkaçıdır (Weir 1952: 29, Behçet 1969, Süha 1971: 226). Bu dönemde Türkler eğitim programlarını ve ders kitaplarını Türkiye'den almışlardır (Behçet 1969: 97; Fedai, 1993). Bu durum 1931 isyanı sonrasına kadar devam etmiştir. 1931 isyanı sonrasına kadar Türk ve Rumların eğitimine pek kısıtlama getirmeyen İngilizler, isyandan sonra farklı bir tutum izlemişlerdir. Eğitimde Türkiye'den ders kitabı, getirilmesi yasaklanmış, Kıbrıslı Türklerin Türkiye eğitim sistemi ile bağları koparılmaya çalışılmıştır. Kısıtlamalar 1948'e kadar sürmüştür (Behçet 1969, Süha 1971: 226-227). Bu dönem kitapsız, programsız eğitimin yapıldığı bir dönemdir. Kısaca belirtmek gerekirse İngiliz yönetiminde Kıbrıslı Türkler her zaman eğitimde Türkiye'yi takip etmişler (Weir 1952: 80), kitapları, programları oradan almış, yükseköğretim yapmak için çoğunlukla Türkiye'yi seçmişlerdir.

İngiliz yönetimi Kıbrıs'ta sona ermiş, 1960 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti kurulmuştur. Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası'nda eğitim iki toplumun Cemaat Meclislerinin sorumluluğuna bırakılmıştır (Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası, 1960). Böylece okul programlarının hazırlanması, kitapların okutulması Kıbrıs Türk Cemaat Meclisinin sorumluluğuna girmiştir. Bu dönemde de ilkokullarda uygulanan eğitim programları Türkiye'den getirilmiştir. Kıbrıs Cumhuriyeti döneminde Kıbrıs Türk Cemaati eğitim programlarının hazırlanmasında tamamıyla özgür olmasına karşın, tamamıyla Türk Milli Eğitim Bakanlığıyla aynı programları izlemiştir (Süha, 1971: 228).

1960'lı yıllar Kıbrıs'ta savaş yıllarıdır. Türkler ile Rumlar arasındaki kavga devam etmektedir. Bu çatışma eğitim sistemlerini de etkilemiş, Türk toplumunda eğitim savaş yüzünden sekteye uğramıştır. 1974 Barış Harekatı sonrasında Kıbrıslı Türkler önce Kıbrıs Türk Federe Devleti'ni, ardından da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni kurmuşlardır. Bu dönemde, yeni eğitim yasaları oluşturulmuş ve Milli Eğitim Bakanlığı kurulmuştur. Kurulan Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin eğitim alanındaki en büyük eksikliklerinden biri eğitim programlarıydı. Bu ihtiyacı sağlamak için devlet aynen Türkiye okulöncesi ve ilkokul programlarını okullarda uygulamıştır. Türkiye eğitim sistemi ile bir paralellik izlenmiştir (Çağlar&Reis, 2007: 224, 261). Bu dönemde programlar Türkiye'den getirilmiştir. Ancak bu eğitim gereksiniminin bir

bölümünü karşılayabilmiştir. Özellikle KKTC'nin kurulması ile birlikte, yeni kurulan devletin Türkiye'ye paralel olarak Kıbrıs Türk toplumunun özelliklerine uygun eğitim programı ve insan yetiştirme gereksinimi de doğmuştur. Bu gereksinim KKTC Milli Eğitim Yasasının Temel İlkelerinde de açık bir şekilde ifade edilmiştir:

Madde 22 (1), "Kıbrıs milli eğitim kurumlarında uygulanan öğretim programları ile Türkiye'deki özdeş eğitim kurumlarında uygulanmakta olan öğretim programları arasında Kıbrıs Türk toplumunun gereksinimleri de gözetilmek ve aşağıda 22 (b) fıkra kuralları saklı kalmak koşuluyla uyum sağlanır." (KKTC Milli Eğitim Yasası 1986: 57).

Açıklamadan da anlaşılacağı üzere bu dönemde bir yandan iki ülke eğitim programları arasında paralellik aranırken, öte yandan Kıbrıs Türk toplumunun gereksinimlerinin dikkate alınması gerektiği devletin temel ilkesi olarak görülmüştür. Ancak bu realitede böyle olmamış, Türkiye'den olduğu gibi alınan programlar okullarda tam anlamıyla uygulanamamış, çoğunlukla kitaba dayalı programsız eğitim anlayışı günümüze kadar gelmiştir. Özellikle Türkçe, yurttaşlık eğitimi, sosyal bilgiler gibi Kıbrıs Türk toplumunun gereksinimlerine hitap edecek ve onun dinamizminin devamlılığını sağlayacak derslerde bu durum daha da göze çarpmaktadır.

Dünyada eğitim bilimi ve dolayısıyla program geliştirme alanındaki gelişmeler Türkiye'de program geliştirme konusunda önemli arayışların ve model oluşturma çalışmalarının yoğun biçimde yaşanmasına neden olmuştur. Türkiye'de 2004 yılında ilköğretim programların geliştirilmesi amacıyla kapsamlı bir çalışma başlatılmıştır. Bu çalışmada programların geliştirilmesinin gerekçeleri; bilgi kavramı ve bilgi toplumu anlayışındaki gelişmeler, hayat boyu öğrenme yaklaşımını esas alan bir öğretme anlayışının gelişmesi, AB normlarına uygunluk olarak sıralanmıştır (TC MEB 2005).

2004 yılından başlayarak Türkiye'de yaşanan bu gelişmeler Kıbrıs'a tam şekli ile yansıyamamıştır. Bu dönemde Türkiye'de yapılandırmacı eğitim anlayışına uygun okulöncesi ve ilköğretim programları hazırlanmıştır. Kıbrıs Türk eğitim sisteminde öngörülse de bu program anlayışı Kıbrıs'a uyarlanamamıştır.

2003 yılından itibaren Kıbrıs'ta ayrı bir eğitim sistemi geliştirme çabalarına rastlanmaktadır. Eğitim sisteminde yerelliğe önem verme anlayışı sonucunda ilkokullarda ders kitaplarının yazımına geçilmiş, tüm derslerle ilgili yerel kitaplar yazılmıştır. Ders kitapları yazıldıktan sonra bazı dersler ile ilgili ayrı ayrı programlar hazırlama çabalarına girişilmiştir. Tüm derslerin programları yazılamamış, kısacası ilköğretimde dersler arasındaki bütüncüllük ilkesi sağlanamamış, çoğu dersle ilgili olarak kitap basmakla kalınmıştır. Bu da günümüzde KKTC'de kitaba dayalı eğitim yapılmasına neden olmuştur. Program geliştirme alanıyla bağdaşmayan kitaptan hareketle program yazma ve kitaba dayalı eğitim anlayışı, günümüzde okullarda egemen hâle gelmiştir. Okulöncesi eğitimde ise çağdaş program anlayışı açısından önemli sorunların olduğu görülmektedir. Örneğin, günümüzde çağ dışı olarak kabul edilen teneffüs anlayışı yeni sistemde de öngörülmektedir (bkz. KKTC MEB 2005: 10)

Çağdaş okul öncesi eğitim programlarının, oyun temelli, çocuğun bireysel gereksinimlerini, ilgilerini merkeze alan, gerek fiziksel öğrenme ortamları, gerekse psikolojik iklim bakımından sağlıklı, çağdaş eğitim standartlarına uygun bir şekilde donanmış okullarda, yetkin öğretmenlerle, aile ve toplumla işbirliği içerisinde yürütülmesi gereklidir. Bu ölçütler göz önünde bulundurulduğunda, ülkemizdeki anaokullarında, alan uzmanı olmayan öğretmenlerin görev alması, günlük eğitim rutinlerinin, ders saati, teneffüs saati biçiminde kesin sınırlarla ayrılması, çocuğun gerçek öğrenme etkinliği olan “oyunun” eğitim programının dışında bırakılması çağdaş eğitimsel ve gelişimsel hedeflere ulaşılmasını tehdit edeceğinden, okul öncesi eğitim sistemlerinin dünyadaki çağdaş modeller ışığında, modern eğitim anlayışıyla güncellenmesi, geliştirilmesi ve yapılandırılması gereklidir.

Tarihsel süreç açısından bakıldığında, Kıbrıs Türk toplumunun, KKTC'nin kuruluşu da dahil, günümüze değin hiçbir dönemde bütünüyle kendine özgü bir temel eğitim programının olmadığı görülmektedir. Kıbrıs Türk toplumunun gereksinimlerini ve özelliklerini dikkate alacak, ülke koşullarına ve toplumun beklentilerine uygun, dünyadaki gelişmeleri de gözönüne alan, araştırma sonuçlarına dayalı, okul öncesi eğitimi de içerecek biçimde çağdaş bir temel eğitim programının hazırlanmasının kaçınılmaz olduğu gözlenmektedir. Bir ülkenin kendi varlığını sürdürebilmesi ve bağımsızlığı açısından da kendine özgü eğitim programlarının oluşturulmasının ne denli önemli olduğu artık tartışılmamaktadır.

Kısaca özetlemek gerekirse, aşağıda belirtilen gerekçeler, bu programın hazırlanmasında etkili olmuştur:

- KKTC’de temel eğitim düzeyinde uygulanan tutarlı bir temel eğitim programının bulunmadığı söylenebilir. Dersler, genellikle ders kitapları doğrultusunda işlenmektedir. Oysa bir öğretim programı olmadan ne ders kitaplarının yazılması, ne de derslerin işlenmesi mümkün değildir. Böyle bir durumun, KKTC’nin yetiştirmeyi hedeflediği insan tipiyle de uyuşmadığı ileri sürülebilir. Bu nedenle temel eğitim aşamasından başlamak üzere, ders öğretim programlarının hazırlanmasına büyük bir gereksinim duyulmaktadır.
- Her ülke kendi koşullarına uygun eğitim programları hazırlamalıdır. Dolayısıyla ülke bazında gereksinim analizi yapılarak, “KKTC’de nasıl bir insan istiyoruz?” sorusuna yanıt bulunması ve elde edilen veriler çerçevesinde de öğretim programlarının oluşturulması gerekmektedir.
- Bilim ve teknoloji alanında yaşanan hızlı gelişmeler, eğitim programlarının da sürekli olarak yenilenmesini ve programların çağdaş öğrenme-öğretme yaklaşımlarına göre biçimlendirilmesini zorunlu kılmaktadır. Uygulanacak bir program olmadığı için, çağdaş gelişmelerin programlara yansıtılması da mümkün olmamaktadır. Bu nedenle çağdaş gelişmeler doğrultusunda hazırlanacak temel eğitim programı çerçevesinde hazırlanacak ders öğretim programları ilk adımı oluşturacaktır. İleride oluşabilecek değişme ve gelişmelere göre bu programlar yeniden biçimlendirilebilecektir. Aynı zamanda, hazırlanacak temel eğitim programı, ortaöğretim programının biçimlendirilmesinde de önemli bir rol oynayacaktır.

- Öğretmenlerin ve yöneticilerin yeterliklerinin değerlendirilmesinde, eğitim programları başat bir rol oynamaktadır. Bu anlamda hazırlanacak temel eğitim programı, bu alanda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin yeterliklerinin ortaya konulmasında, performans değerlendirmede, yükseltmelerde etkili olabilecektir.
- Öğrenme-öğretme materyalleri ders öğretim programları çerçevesinde hazırlanmalıdır. Hazırlanacak ders öğretim programları, gereksinme duyulan öğrenme-öğretme materyallerinin hazırlanmasına da kaynaklık edecektir.

Programın Genel Yaklaşımı

Bir eğitim programının temel öğeleri olan hedef, içerik, eğitim durumu ve değerlendirme boyutları temele alınan eğitim felsefesi ya da felsefeleri çerçevesinde biçimlendirilir. Bir eğitim programının geliştirilmesinde ilk adım temel alınan eğitim felsefesi/felsefelerini belirlemektir. Her ülke kendine özgü koşullar çerçevesinde eğitim felsefelerini belirlemekte ve eğitim programlarını oluşturmaktadır. KKTC’de geliştirilecek Temel Eğitim Programı’nın da, ülke gerçekleriyle tutarlı, toplumun ve bireyin her yönüyle gelişmesini temele alacak, hem geçmiş, hem bugün, hem de geleceği içinde barındıracak eğitim felsefelerine göre oluşturulması gerekmektedir. Bu çerçevede bakıldığında aşağıda belirtilen nedenler çerçevesinde eklektik bir yaklaşımla programların oluşturulmasının uygun olacağı düşünülebilir:

1. KKTC genç bir ülkedir. Ülke sürekli bir yapılanma içerisinde bulunmaktadır. Gerek kendi içinde, gerekse bulunduğu coğrafi koşullar nedeniyle birçok sorunla karşı karşıyadır. Dolayısıyla yetiştireceği insanda bulunması gereken en önemli özelliklerden biri, toplumsal problemlerin çözümüne katkıda bulunacak, sorunların çözümü için öneriler geliştirebilmektir. Yeni bir toplumun kurulmasında bu bireylerin çok önemli bir rolü olacaktır. Bunun da yeniden kurmacı (reconstructivist) bir eğitim felsefesini gerektirdiği söylenebilir.
2. Yirmi birinci yüzyıl, bilginin egemen olduğu; girişimciliğin, düşünme ve problem çözme becerilerinin önem kazandığı; birlikte çalışmanın, diğer bir deyişle işbirliğinin başat bir rol oynadığı; insan hakları ve demokrasinin olmazsa olmaz olduğu bir yüzyıla doğru evrilmektedir. Bu durum, KKTC yurttaşlarının da girişimci, araştırmacı, işbirliği içinde çalışan, bilgi teknolojilerine ulaşabilen, demokratik bir yaşam biçimini benimseyen bireyler olarak yetişmesi gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, programların ilerlemecilik eğitim felsefesinin ilkelerine göre de yapılandırılması gerektiği söylenebilir.
3. KKTC yurttaşları geçmişten günümüze getirdiği gelenek, görenek ve değerleri ile kendilerine özgü bir yaşam biçimine sahiptirler. Bu yaşam biçimi, yurttaşların birbirleriyle ilişkilerini güçlendirmekte, toplumsal bir bağlılık oluşturmaktadır. Geçmişten günümüze getirilen bu değerlerin genç kuşaklara da aktarılması gereği ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda daimici ve esasici eğitim felsefeleri öne çıkmaktadır.

4. Çağımızda bireyin tüm yönleriyle gelişmesi ve kendini gerçekleştirme özgür bir eğitim anlayışının işe koşulmasıyla gerçekleşebilir. Diğer bir deyişle bireyin kendisinin farkına varması, özelliklerini tanıması ve bu özellikleri doğrultusunda gelişebilmesi, kısaca “ben” olabilmesi eğitim programlarında öncelikle ele alınması gereken konulardan biridir. Varoluşçu bir eğitim felsefesi, böyle bir insanın yetiştirilmesinde başat bir rol oynayabilir. KKTC’de de kendinin farkında olan, kendini gerçekleştirmiş bireylere büyük gereksinim bulunmaktadır.
5. KKTC’nin kendine yeterli bir ülke olabilmesi için üretimi ön plana alması gerekmektedir. Bunun içinde ülkenin gereksinim duyduğu nitelikli işgücünün sağlanması gerekmektedir. Bu çerçevede, politeknik eğitimin temel ilkeleri yol gösterici olabilir.

Yukarıda belirtilen gerekçeler göz önüne alındığında, eğitim programlarının geliştirilmesinde başat eğitim felsefeleri olarak öğrenciyi merkeze alan ilerlemecilik ve yeniden kurmacılık eğitim felsefelerinin ele alınabileceği, ancak diğer eğitim felsefelerinin de göz önünde tutulması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte hiçbir eğitim programının tek bir felsefeye ya da yaklaşıma göre biçimlendirilmesinin mümkün olmadığı da gözönüne alındığında, KKTC Temel Eğitim Programının geliştirilmesinde eklektik bir yaklaşımın daha uygun olduğu görülmektedir. KKTC Anayasası, Milli Eğitim Yasası, Avrupa Birliği eğitim standartları, Milli Eğitim Şuraları Temel Eğitim Komisyonu kararları, öğretmen sendikalarının eğitimin yapılandırılmasına ilişkin görüşleri ve Temel Eğitimi Geliştirme Projesi çalıştayından alınan sonuçlar bu yaklaşımı destekler niteliktedir.

Programın Amacı

Temel eğitim programı (TEP), Kıbrıs Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, öğrencilerin;

1. Sorgulayan, araştıran, bilgiye nasıl ulaşılacağını bilen, problemlerini bilimsel yöntemlere uygun olarak çözebilen, estetik değerleri içselleştirmiş, değişime açık, kendini tanıyan ve doğru olarak ifade eden, kendine güvenen, sorumluluklarına bağlı, empati duygusu gelişmiş, sağlıklı, mutlu, İYİ NİYETLİ, DÜRÜST VE GÜVENİLİR;
2. İnsan, çocuk ve hayvan haklarına saygılı, çevreye duyarlı, her türlü ayrımcılığa karşı çıkan, düşüncelerini özgürce açıklayabilen, bireysel ve toplumsal haklarını korumasını bilen, hukukun üstünlüğüne inanan, yasalara saygılı, demokrasiyi yaşam biçimi haline getirmiş, Atatürk ilke ve devrimlerini benimsemiş LAİK VE DEMOKRAT,
3. Tarihinden getirdiği temel değerleri bilen, kültürel özelliklerinin farkında olan ve geliştiren, yaşadığı coğrafyayı ve dünya üzerindeki yerini bilen, ÜLKESİNİ GÖNÜLDEN SEVEN,

4. Bilgi ve teknoloji okuryazarı olan, yaşam boyu öğrenmeyi benimseyen, işbirliği içinde çalışabilen, girişimci, ekonomik koşulların farkında olan BİLİNÇLİ BİR ÜRETİCİ VE TÜKETİCİ

olarak yetiştirilmesini amaçlamaktadır.

Başat Öğrenme-Öğretme Yaklaşımları

21. yüzyılda artık eğitim sistemlerinin, öğrencilerin ve çağın gereksinimlerini yeniden gözden geçirerek, koşullara ve beklentilere uygun öğrenme ortamları düzenlemeleri gerekmektedir. Bu amaçla çok kanallı, teknolojiyi kullanabilen ve işbirliğine dayalı bir öğrenme sürecinde öğrencilere:

- Çeşitli kaynaklardan bilgiye ulaşabilecekleri,
- Bilgiyi; problem çözme, karar verme ve planlama amacıyla kullanabilecekleri,
- Bilgiyi günlük yaşama transfer edebilecekleri,
- Teknolojiyi bilgiye erişim aracı olarak kullanabilecekleri öğrenme ortamları hazırlanmalıdır.

Bu tür öğrenme ortamlarının hazırlanabilmesi için de bilgiye ulaştıracak; bilginin kullanılmasını, üretilmesini ve iletilmesini sağlayacak her türlü aracı kullanma zorunluluğu vardır. Öğrencilerine bu tür ortamlar sağlamak için, öğretmenlerin belli becerilere sahip olmaları başka bir deyişle, öğrencilerine sözü edilen becerileri kazandırmada öğrenme çevresini, öğrencilerinin bireysel farklılıklarını dikkate alarak farklı öğretim yöntem ve tekniklerini, farklı değerlendirme yaklaşımlarını ve teknolojileri kullanabilecekleri şekilde düzenlemeleri gerekmektedir.

Öğrenciyi merkeze alan öğrenme ortamlarında öğrenci, aktif katılımcı; süreç, işbirliği ve takım çalışması ağırlıklı; öğretmen, rehber rolünde, ve “öğrenmeyi öğrenme” ön plandadır. Burada öğretmenin temel rolü, öğrenme – öğretme ortamını düzenlemek, etkinlikler konusunda öğrencilere rehberlik yapmaktır.

Böyle bir ortamda, öğrenci öğrenen olarak güçlü, motivasyonu yüksek, grupta çalışma ve paylaşma ağırlıklı öğrenme becerileri gelişmiş, eleştirel düşünen, iletişim becerileri güçlü, kaynakları etkili olarak kullanmanın bilincinde olarak yetişmektedir. İçerik, değişen dünyanın değişimleri doğrultusunda yapılandığı için öğrenciler gereksinim duyacakları bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve bilgiyi paylaşma becerilerine sahip olmalıdır. Bu tür bir ortam problem çözme yeteneği gelişmiş, bilgiye ulaşma yöntemlerini kullanabilen, analitik düşünme becerilerini geliştirmiş, öğrenme yollarını bilen, ekiple uyumlu ve verimli çalışmalar yapabilen bireyler yetiştirmeyi de kolaylaştıracaktır. Ancak böyle bir ortamın oluşturulması kullanılacak uygun öğretim yaklaşım, yöntem ve teknikleri ile mümkün olabilir.

Yukarıda belirtilen gerekçeler ve TEP’te ele alınan temel beceriler çerçevesinde, TEP’te başat olarak öğrenciyi merkeze alan Kubaşık Öğrenme (İşbirlikli Öğrenme), Probleme Dayalı Öğrenme, Beyin Temelli Öğrenme, Proje Tabanlı Öğrenme, Çoklu Zeka Kuramı gibi öğrenme-öğretim yaklaşımlarına yer verilmektedir. Kuşkusuz her alana özgü öğrenme-

öğretme yaklaşım ve yöntemleri de işe koşulacaktır. Yeri ve zamanı geldiğinde öğretmenin güdümünde yürütülen düz anlatım, güdümlü tartışma, örnek olay, gösterip yaptırma gibi öğretim yöntemlerinden yararlanılmalıdır.

Başat Ölçme Değerlendirme Yaklaşımları

Eğitimde öğrenci merkezli anlayışların belirgin biçimde öne çıktığı günümüz koşullarında öğrencinin de değerlendirme sürecine katılması öngörülmektedir. Böylece, öğrenci çalışma sürecine, süreçte geçirdiği aşamalara, öğrenmelerinin nasıl gerçekleştiğine, güçlü ve zayıf yanlarına, eksikliklerini nasıl gidereceğine odaklanmakta ve öğrenmelerinin sorumluluğunu almaktadır.

Öğrenci hakkında toplanan bilgilerin sayısı ve türü arttıkça, öğrenci bütün yönleriyle tanınabilmekte ve öğrenci hakkında verilen kararların doğruluğu da artmaktadır. Geleneksel eğitim yaklaşımlarında yalnızca öğretmenin değerlendirmesi için kullanılan ölçme araçları, öğrencinin bilgi ve becerilerini bir yönüyle ortaya koymakta, tüm yönlerini tanımlama ve geliştirme konusunda yetersiz kalmaktadır. Öğrencinin bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma becerisini kazanabilmesi, kendisine aktarılan bilgiyle yetinmeyip, öğrenme sürecine katılmasını, araştırmasını, bilgiye ulaşmasını ve bilgiyi kullanmasını gerektirmektedir. Öğrencinin bir bütün olarak gelişimini gözlemek ve kendisini de değerlendirme sürecine katmak, hem öğretmenlerin ve ilgililerin onların yukarıda sıralanan özelliklerini tanımada hem de öğrencinin bu süreçte kendisini tanımada yardımcı olacaktır. Bu da öğrenci ile ilgili verilen kararlar ve yapılan yönlendirmelerin doğruluğunun artmasını sağlayacaktır.

Yeni temel eğitim programları değişen koşullar ve doğrular paralelinde sadece ürünü değil, öğrenme süreçlerini de değerlendirmeyi öngörmektedir. Program, her öğrencinin kendini farklı yansıtabileceği düşüncesiyle değişik değerlendirme araç ve yöntemlerini kullanmayı önerir. Bu amaçla değerlendirmede, öğretmenlerin halen kullandıkları klasik ölçme araçları (yazılı yoklamalar, sözlü yoklamalar, çoktan seçmeli testler, eşleştirmeli testler, kısa yanıt testler, ödevler vb.) yanında, süreci değerlendirme amaçlı:

- performans değerlendirmesini,
- öğrenci ürün dosyası hazırlanmasını,
- öğrencilerin duyuşsal gelişimlerini izlemeyi,
- derse yönelik tutum ve kendilerine güvenleri hakkında bilgi edinmek için ölçekler (gözlem, görüşme vb.) kullanılmasını da önermektedir.

TEP'te sürecin ve ürünün değerlendirilmesi bağlamında, performans görevleri, ürün seçki dosyası (portfolyo), dereceli puanlama anahtarları, öz değerlendirme, akran/grup değerlendirme, gözlem, görüşme gibi alternatif ölçme-değerlendirme yaklaşımlarına daha çok yer verilecektir. Ancak bu tür yaklaşımlar kullanılarak TEP'te ele alınan temel becerilerin (okur-yazarlık, bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliği, girişimcilik, araştırma ve problem çözme, eleştirel ve yaratıcı düşünme, kişisel ve sosyal yetkinlik, işbirliği) geliştirilmesi ve bu becerilerin ne ölçüde kazanılıp kazanılmadığı yoklanabilir.

Ele Alınan Temel Beceriler

Programın başat felsefeleri ve yetiştireceğimiz insanda bulunması gereken özellikler göz önüne alınarak, TEP öğrenme alanları (dersler) ile temel beceriler ve ara disiplinlerden oluşan bir yapı olarak düzenlenmiştir. Program öğrencinin öğrenme alanlarına ait öğrenme çıktılarını elde etmesi yanında, tüm öğrenme alanları içinde 21. yüzyıl insanında bulunması beklenen temel bazı becerileri kazanmasını da ön planda tutmaktadır. Bu yolla öğrenci bir yandan derslerdeki bilgi, beceri ve yeterlilikleri elde ederken, diğer yandan dersler yoluyla çağdaş becerileri kazanmaktadır. TEpte ele alınan temel beceriler aşağıda verilmiştir.

- Okur Yazarlık
- İletişim ve Bilgi Teknolojileri Yeterliği
- Girişimcilik
- Problem Çözme
- Kişisel ve Sosyal Yetkinlik
- Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme
- İşbirliği

Ele alınan bu beceriler, aşağıda kısaca alt başlıklar altında tanıtılmaktadır.

Okur Yazarlık

Okulda ve okul dışında tüm öğrenmeler okur yazarlık becerisinin geliştirilmesine bağlıdır. Okur yazarlık becerisini kazanmış öğrenci, okulda ve okul dışında başarı sağlayabilir. Okur yazarlık becerisi kişilerin sağlıklı bir birey, katılımcı vatandaş, iyi bir çalışan olmasına katkı sağlar. Yabancı bir dili edinmek, bilgi teknolojilerinde yeterlik temelde okur yazarlık becerisinin gelişmişliğine bağlıdır. Programda okur yazarlık becerisi, anadilinde ve yabancı bir dilde dinleme, okuma, konuşma, yazma; sanal medyayı eleştirebilmeyi kapsar. Okur yazarlık belirli derslerin değil, tüm öğrenme alanlarının ana becerisi konumundadır. Tüm öğrenme alanlarında öncelikli geliştirilecek beceri olarak düşünülmelidir. Okuryazarlığın geliştirilmesine yönelik göstergeler:

- Dinleme, okuma ve izleme yoluyla metinleri kavrama (öğrenme alanı ile ilgili metinleri dinleme ve tepkide bulunma, öğrenme alanı ile ilgili metinleri -görsel metinler dahil- okuma ve inceleme, öğrenme alanı metinlerini -görsel metinler dahil- yorumlama ve analiz etme),
- Konuşma, yazma ve oluşturma yoluyla metin tasarlama (sözlü, yazılı ve görsel metinler oluşturmak, dili başkaları ile etkileşim için kullanmak, sunu yapmak).

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliği (BİT)

Öğrenci bilgi ve iletişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanmayı öğrenerek okulda ve yaşamda etkili iletişim kurabilir, karşısına çıkacak problemleri çözebilir, işbirliği içinde çalışmayı öğrenir. İş hayatında daha başarılı olabilir. Bu nedenle tüm öğrenme alanlarında iletişim ve bilgi teknolojileri yeterliğinin kazanılmasına yardımcı olacak düzenlemeler yapılmalıdır. Bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliğinin göstergeleri:

- BİT kullanırken sosyal ve etik kurallar ve uygulamalara riayet etmek,
- BİT kullanarak araştırma yapmak,
- BİT kullanarak bilgi oluşturmak,
- BİT kullanarak iletişim kurmak,
- BİT'i yönetmek ve işletmek (yazılım ve donanım seçme ve kullanmak, BİT sistemlerini kavramak, sayısal verileri yönetmek)

Girişimcilik

Girişimcilik günümüzün en önemli becerilerindendir. Küreselleşen dünya rekabeti ve yenilikçiliği gerektirmektedir. Çağa ayak uydurmak ve ülkemizin dünyada tanınması, yerini bulması için girişimci bireyler yetiştirmeliyiz. Bu nedenle tüm öğrenme alanlarında öğrencinin girişimci olmasını sağlayacak eğitim ortamı hazırlanmalıdır. Girişimciliğin göstergeleri:

- Yenilikçi ve yaratıcı olma (problemlere, alışılmamış ve yeni çözümler aramak, yeni fikirler geliştirmesi ve bu fikirleri uygulamaya koyma),
- İnsiyatif alma (bir kaynağın kabul edilebilir bir risk düzeyini fırsatlara bağlama, sorumluluk duygusu),
- Öncü olma ve liderlik (gelişmiş iletişim becerisi, farklı seçenekleri görmek, yüksek başarı güdüsü, duygusal zekâ, doğru kararlarında ısrarcı olma, değişime odaklılık, fırsatlara odaklanma, sorgulama, problem çözme),
- Rekabetçi düşünme.

Kişisel ve Sosyal Yetkinlik

Bu temel becerinin amacı, sağlıklı, verimli ve sosyal bireyler yetiştirmektir. Özellikle günümüzde, öğrencinin kendini ve başkalarını anlayabilmesi, sağlıklı ilişkiler kurabilmesi, yaşamla başedebilmesi, başkalarıyla birlikte çalışabilmesi için kişisel ve sosyal becerilerini geliştirmesi büyük önem taşımaktadır. Bunun için tüm öğrenme alanlarında öğrencinin duygularını tanıması, regule etmesi; olumlu ilişkiler kurması, problemlerle başa çıkabilmesi, sorumluluk alabilmesi, empati kurmasına yönelik etkinlikler planlanmalıdır. Kişisel ve sosyal yetkinliğin geliştirilmesine yönelik göstergeler şunlardır:

- Kendini tanıma (duygularını bilme, neyi başarıp başaramayacağını bilme)
- Öz denetim (duygularını ifade edebilme, öz disiplin, bağımsız çalışma, inisiyatif alma, kendine güvenme, esnek ve uyumlu olma),
- Toplumsal farkındalık (farklılıklara saygı, topluma katkı sağlama, toplumsal ilişkileri anlama),
- Sosyal başarı (iletişim kurma, işbirliği yapma, sorunları müzakere yoluyla çözme, liderlik becerisi geliştirme).

Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme

Günümüzde hemen hemen her çağdaş toplumda üzerinde önemli durulan ve tartışılan konulardan birinin yaratıcılık olduğu görülmektedir. Bir toplumun sorunlarını çözebilmesi, ilerlemesi ve diğer toplumlar arasında söz sahibi olabilmesinin temel

koşullarından birinin bilimsel ve sanatsal anlamda yaratıcı düşünen bireyler yetiştirmek olduğunu söylemek yanıltıcı olmayacaktır. Yaratıcı düşünme, elde edilen bilgi ve becerilere dayalı olarak, yeni, özgün bir şeyin oluşturulması sürecini içeren üst düzey bir düşünme becerisidir. Sorunlara yeni çözüm yolları bulmak, yeni bir yöntem ya da teknik geliştirmek, özgün bir ürün ya da düşünce ortaya koymak yaratıcı düşünme becerilerinin kazandırılmasıyla mümkün olabilir.

Yaratıcı düşünme sürecinde eleştirel düşünme becerileri, araştırma ve problem çözme becerileri önemli bir rol oynamaktadır. Sözü edilen bu becerilerden yararlanılarak sorunlara yeni çözüm yolları bulunabilir, özgün bir ürün ya da düşünce ortaya konulabilir. Bunların yanı sıra yaratıcı düşünme;

- Esneklik,
- Akıcılık,
- Özgünlük,
- Ayrıntılama,
- Olgun ve olayları farklı yönleriyle algılama,
- Sıradan olmayan olayların farkına varma, gibi becerileri içeren bir düşünme sürecidir.

Demokrasi bir yönetim biçimi olmaktan öte bir yaşam biçimidir. Akla dayalı bir yönetim biçimi olan demokrasinin bir yaşam biçimi olarak benimsenmesi, demokrasiyi içselleştirmiş, demokrasi ilkeleriyle tutarlı davranışlar gösteren demokratik yurttaşlarla mümkündür. Demokratik bir yurttaşta bulunması gereken en önemli becerilerden biri eleştirel düşünme becerisidir. Çünkü, eleştirel düşünme, belli bir konu üzerinde akla ve bilimsel kanıtlara dayalı olarak bir yargıya varma sürecini içeren üst düzey bir düşünme becerisidir. Bu bağlamda eleştirel düşünmenin birçok bileşeni, bir başka deyişle birçok alt becerileri bulunmaktadır. Eleştirel düşünme ile ilgili başlıca beceriler şunlardır: Sınıflama, sıralama, yordama, çözümlenme (analiz), birleştirme (sentez), karşılaştırma, karar verme, yargılama, değerlendirme, tümevarımsal çıkarım yapma, tümdengelimsel çıkarım yapma, sayıltıları belirleme.

Problem Çözme

Problem çözme, günümüzde en çok sözü edilen ve üzerinde en çok durulan üst düzey düşünme becerisidir. Bu beceri özellikle yaratıcı ve eleştirel düşünme sürecine kaynaklık etmekte, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerileri de problem çözme becerisinin gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Problem çözme becerisinin geliştirilmesine yönelik göstergeler:

- Bir sorunu saptayabilme,
- Yeni olay ya da durumlar karşısında var olan ilişkileri ortaya çıkarma, sınama,
- Bir problemin çözümü için planlama yapma,
- Yeni ilişkiler kurma,
- Güdülen amaca göre belli bir sonuç elde etme.

Bu süreçte, hatırlama, anlama, yorumlama, yordama, çözümlenme, değerlendirme, eleştirel ve yaratıcı düşünme gibi zihinsel süreçler önemli rol oynayabilmektedir.

İşbirliği

İlkçağlardan günümüze değin bir insanda bulunması gereken en önemli becerilerden birisinin işbirliği becerisi olduğu söylenebilir. İşbirliği olmaksızın toplum içinde bir insanın yaşamını sürdürmesi hemen hemen mümkün olmadığı gibi, bir grubun varlığını sürdürmesi de grup üyeleri arasındaki etkili işbirliğine bağlıdır. Günümüzde birçok demokratik ülkede, tek bir lider anlayışı yerine paylaşılmış liderlik, takım çalışması çok daha önemli hale gelmiştir. Demokratik bir yaşam biçiminin oluşturulması açısından da işbirliği başat bir rol oynamaktadır. Bireyler işbirliği içinde birbirlerini tanımakta, birbirlerine yardım ve destekte bulunmakta, daha çok eşit ilişkiler kurmaktadır. Bu bağlamda, öğrenme-öğretme süreçlerinde öğrenciler arasında işbirliğini geliştirecek grup çalışmalarının yapılması büyük önem taşımaktadır.

TEP'te ele alınan temel becerilere bakıldığında, bu becerilerin birbirlerini önemli ölçüde içerdiği ve birbirlerini destekledikleri görülmektedir. Bir beceriyi geliştirirken, aslında birçok becerinin de geliştiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Yukarıda dile getirilen beceriler dışında, her alana özgü beceriler de bulunmaktadır. Alana özgü beceriler TEP'te ders öğretim programları içinde, öğrenme çıktılarına bağlı olarak yer verilmektedir.

Ara Disiplinler

TEP'te her öğretim programının içinde ara disiplinlere yer verilmiştir. Burada amaç, açık veya örtük öğretim yoluyla ara disiplinleri her program içinde öğrencilere kazandırmaktır. TEP'te yer alan ara disiplinler ülkemizin kendi değer ve koşullarıyla ilgilidir. Bu yolla program öğrencinin 21. yüzyıl becerilerini kazanırken, kendi milli ve toplumsal değerlerinden, ülke sorun ve koşullarından haberdar olmasını da sağlamaktadır. TEP'te "Duyarlı ve Etkin Vatandaşlık", "Ekonomik Katılım" ile "Trafik ve Güvenlik" in ara disiplinler olarak ele alınması benimsenmiştir. Bu ara disiplinler aşağıda kısaca açıklanmıştır.

Duyarlı ve Etkin Vatandaşlık

Duyarlı vatandaşlık programları arası temasının amacı, öğrenme alanlarında işlenenler yardımıyla öğrencinin; insan haklarının, demokrasinin, yaşadığı toplumun ve değerlerinin farkında olması, topluma ve yaşadığı ülkeye karşı sorumluluklarını bilmesi, çevre duyarlılığı, kültürel farkındalık geliştirmesidir. Bunun için derslerde demokrasi bilinci, ülkemizin değerleri, çevre duyarlılığı, her türlü farklılığa saygılı olma gibi konular işlenmelidir.

Ekonomik Katılım

Günümüzde bireylerin gelişen ekonomiye katkısı son derece önemlidir. Ülkemizin dünyada hak eden yerini alabilmesi için girişimci, üretici ve ekonomik sisteme katkı koyan bireyler yetiştirmeliyiz. Dolayısıyla derslerde aile ve ülke ekonomisine katkısı, ülkemizin gelişen, öncelikli sektörlerini (Ör: tarım, turizm, yüksek öğretim) konu alan temalar işlenmelidir.

Trafik ve Güvenlik

Trafik ve güvenlik ara disiplinin amacı, öğrencinin kendini her türlü fiziksel, psikolojik ve sosyal etkilere karşı korumayı bilmesi, günümüzde ülkemizin en önemli sorunlarından biri olan trafikte güvenli yaşama becerisi kazanmasıdır. Çocuğun fiziksel, sosyal ve psikolojik güvenliğini korumayla ilgili her türlü konu, tema metin bu ara disiplinin içeriğini oluşturur. Trafik farkındalığı yaratma, trafikte saygı, trafik kurallarına uyma konuları da bu ara disiplinin kapsamı içerisindedir.

Bütünleştirme

2006 Yılında BM tarafından kabul edilen Engelli Hakları Sözleşmesinin 24. Maddesinde:

- Özel gereksinimli bireylerin, genel eğitim sisteminde yer alması, parasız ve zorunlu ilk ve orta öğretim olanaklarından yararlanması, yaşadıkları çevrede eğitime eşit olarak erişimlerinin sağlanması,
- İhtiyaçlarına uygun düzenlemeler yapılması ve eğitim sistemi içinde ihtiyaç duydukları desteğin sağlanması,
- Yükseköğretim, mesleki eğitim, yetişkin eğitimi ve yaşam-boyu süren eğitime ayrımcılığa uğramaksızın diğer bireylerle eşit koşullar altında erişimlerinin sağlanması ifade edilmektedir.

KKTC Milli Eğitim Yasası'nın temel ilkeleri arasında yer alan "Fırsat ve Olanak Eşitliği" ile ilgili maddesinde;

“(1) Toplum bireyelerine, eğitim görmede fırsat ve olanak eşitliği sağlanır.

(2) Maddi olanaklardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim basamaklarına kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla, devletin mali olanaklarına göre parasız yatılı, burs, kredi ve benzeri yollarla gerekli yardımlar yapılır.

(3) Durumları dolayısıyla özel eğitime gereksinimleri olan çocukları ve gençleri, topluma yararlı kılacak biçimde yetiştirmek ve onlara sağlıklı, dengeli ve güçlü bir kişilik kazandırmak amacıyla, çağdaş ve bilimsel eğitim yöntem ve olanakları gözetilerek, gerek okul içinde gerekse okul dışında gerekli koruyucu, güçlendirici, geliştirici ve yetiştirici önlemler alınır”. denilmektedir.

KKTC Milli Eğitim Yasası'nın temel ilkelerinden biri olan "Genellik ve Eşitlik" ile ilgili maddesinde de,

"(1) Her yurttaş, hiçbir ayırım gözetilmeksizin öğrenim ve eğitim hakkına sahiptir.

(2) Eğitimde, hiç bir kişiye, aileye veya zümreye ayrıcalık tanınamaz." ifadeleri yer almaktadır.

Bunun yanı sıra, yine KKTC Milli Eğitim Yasası'nın 41,42,43 ve 44'üncü maddeleri özel gereksinimli bireylerin eğitimi ile ilgilidir. Yasanın 43. Maddesi aşağıdaki gibidir:

"43. Özel eğitimin amaç ve görevleri, Kıbrıs Türk milli eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak şunlardır:

(1) Atatürk ilke ve devrimleri ve Atatürk Milliyetçiliği ile belirlenen doğrultuda sosyal ve kültürel bütünleşmeyi sağlamak;

(2) Özel eğitim gereksiniminde olan her öğrenciye ilgi ve yeteneklerini azami derecede geliştirme fırsatı ve olanağını vermek;

(3) Bu öğrencileri, kendilerine ve topluma yararlı yurttaşlar olarak yetiştirmek; gerektiğinde mesleki rehabilitasyonlarını sağlamak."

Gerek Engelli Hakları Sözleşmesinde, gerekse KKTC Milli Eğitim Yasasında yer alan bu ifadeler **bütünleştirme** kavramı odağında anlam bulmaktadır. Bütünleştirme, her birey için bireysel farklılıkları ne olursa olsun, sosyal, kültürel, eğitimsel, yaşamsal etkinlik ve fırsatlardan tüm toplum üyelerinin eşit düzeyde yararlanmasını öngören bir üst kavramdır. Bütünleştirme en genel anlamda "toplumla" bütünleştirilmiş olmayı ya da bir toplumun üyesi olmayı ve bireyin topluma tamamlayıcı olarak katılmadığında toplumun yapısının eksik kalacağını ifade eden bir durum ya da olgudur. Özel gereksinimli bireyler toplumla bir bütün olarak düşünüldükleri sürece toplumsal yaşam zenginleşecektir.

Özel gereksinimli bireyler toplumla bütünleştirildiğinde; kabul görme, saygı ve hoşgörü, toplum içinde bir bütünlük, fırsat eşitliği, işbirliği, farklılıkların daha fazla tanınması, farklılıkları anlamaya çalışma ve farklılıklara uyum sağlama, toleransın artması, tüm alanlarda olanaklara ulaşılabilirlik, eğitime ve topluma daha fazla katılım, herkese uygun ve rahat, güvenli sosyal çevreler, tam katılımı kolaylaştırıcı, kapsayıcı değişim ve değişiklikler düzenlenebilir.

Özel gereksinimli bireylerin bütünleşmesi eğitim ortamlarında ve öğrenme çevrelerinde evrensel tasarım ilkelerinin uygulanması ile olasıdır. Evrensel tasarım ilkeleri; öğrencilere bilgi edinme ve öğrenme için seçenekleri çeşitlendirmeyi, öğrenciye bildiklerini sergilemeleri için zayıf ve güçlü yanları göz önünde bulundurularak düzenlenmiş yollar sunmayı, öğrencinin ilgi alanlarından yola çıkarak, onların kendilerini tanımlarını sağlamayı ve sınıf yönetimini sağlayarak öğrenmeye motive etmeyi içerir. Bu kapsamda eğitim ve öğretim sürecinde evrensel tasarım ilkelerini uygularken;

- Öğrencinin, özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun amaçlar belirlenmeli,
- Araç gereçler öğrenci gereksinimlerine göre uyarlanmalı,
- Öğrenme ortamı öğrencileri bağımsızlaştıracak şekilde düzenlenmeli,

- Bağımsız işlevde bulunmayı sağlayacak destek teknolojiler kullanılmalı,
- Öğretim yöntem ve tekniklerini yetersizliğe göre düzenlenmeli,
- Öğretme süreci yetersizlik türü ve öğrencinin güçlü yanlarına göre çeşitlendirilmeli,
- İletişim seçenekleri güçlü yanlarına göre çeşitlendirilmeli
- Değerlendirmede uyarlamalar yapılmalı,
- Öğrencilerin bilgi edinme kaynakları seçeneleştirilmeli ve
- Süreçte aile ve diğer profesyonellerle işbirliği ve ortak çalışma içinde olunmalıdır.

Özetle sınıfta özel gereksinimli bir öğrenci varsa:

- Sosyal kabul çalışmaları
- Ortam Düzenlemeleri
- Araç Gereç Düzenlemeleri
- Öğretimsel Uyarlamalar
 - Öğretim İçeriğinde Uyarlama
 - Ek Öğretim Amaçları
 - Öğretimin İçeriğini Basitleştirme
 - Öğretimin İçeriğini Farklılaştırma
- Öğretim Yönteminde Uyarlama
 - Öğretim Girdisinde Uyarlamalar “Öğretimin Zorluk Düzeyi” (Niceliğinde/Sunuluş Biçiminde/ Araç Gereçte)
 - Öğretim Çıktısında Uyarlamalar “Öğrenciden Beklenen Görevin Zorluk Düzeyi” (Niceliğinde/Sunuluş Biçiminde/ Araç Gereçte)
- Değerlendirme Uyarlamaları
- Öğrencinin Davranışlarının Kontrolü odağında “Sınıf Yönetimi” sağlanmalıdır.

Ancak yukarıdaki düzenlemelere yer verildiği durumda toplumla bütünleşmiş olarak özel gereksinimli öğrenciler de toplumda eşit hak ve olanaklara sahip ve bağımsız işlevde bulunabilen öğrenciler olacaktır. Bu nedenle, temel eğitim programını uygulayan başta öğretmen olmak üzere tüm ilgililer, özel gereksinimli öğrencilere uygun bütünleştirilmiş eğitim ortamları oluşturmalı ve bu yolla özel gereksinimli bireylerin toplumla bütünleştirilmesine katkı sağlamalıdır.

Ders Öğretim Programları

Bu başlık altında, Temel Eğitim Programı içinde yer alan Türkçe, matematik, hayat bilgisi, sosyal bilgiler, fen ve teknoloji, Kıbrıs Türk tarihi, teknoloji ve tasarım, beden eğitimi, müzik ve görsel sanatlar, din kültürü ve ahlak bilgisi, İngilizce derslerine ilişkin ders öğretim programları yer almaktadır. Her ders öğretim programında, gerekçe, ders öğretim programının amacı, program çıktıları, içerik, öğrenme çıktıları, öğrenme çıktılarıyla bağlantılı açıklamalar, temel beceriler, ara disiplinler, öğrenme çıktılarıyla program çıktıları arasındaki

bağıntılara yer verilmektedir. Aşağıda alt başlıklar altında ders öğretim programlarının yapısı kısaca açıklanmıştır.

Gerekçe

Ders öğretim programının yapılış gerekçesi, genel yapısı ve niteliği, diğer derslerle bağlantısı, dersin yaşamla ilişkisi 200-250 sözcüğü geçmeyecek şekilde açıklanmıştır.

Ders Öğretim Programının Amacı

Ders öğretim programının amacı, programın nasıl bir öğrenen profili istediğini ortaya koyan genel bir ifadedir. Programın amacı, tek bir cümleyle ifade edilmiştir.

Ders Öğretim Programının Çıktıları

Ders öğretim programı çıktıları, program sonunda öğrencinin hangi niteliklerle/yeterliliklerle donanmış olacağını tanımlayan ifadelerdir. Program çıktıları belirlemek için öncelikle alana ilişkin gereksinim analizi yapılmıştır. Gereksinim analizi sonucunda, olası program çıktıları belirlenmiştir. Olası program çıktıları, belirlenen ölçütlere uygunluk açısından (örneğin; etik kuralların dikkate alınıp alınmadığı, gerçekçi dile getirilip getirilmediği gibi) değerlendirilip kesinleşmiş ders öğretim programı çıktıları yazılmıştır. Ders program çıktılarının dersin amacıyla tutarlı olmasına, olabildiğince 10-15 ifadeyi geçmemesine, gerçekçi ve ulaşılabilir nitelikte olmasına, açık, gözlenebilir ve ölçülebilir olmasına dikkat edilmiştir.

İçerik

Bu aşamada, ders öğretim programının özellikleri dikkate alınarak içerik belirlenmiştir. İçerik oluştururken önce öğrenme alanları, sonra öğrenme alanlarına uygun üniteleri belirlenmiştir. Yine alana uygun olarak bazı programlarda içerik yalnızca bağımsız üniteler biçiminde oluşturulmuştur. Dersin yapısına göre sarmal ya da doğrusal programlama yaklaşımlarından biri kullanılmıştır. Görsel sanatlar dersi öğretim programında ise kübik programlama yaklaşımı tercih edilmiştir. Üniteler belirlendikten sonra, sıra ünitelere ilişkin olarak öğrenme çıktılarının yazılmasına gelmiştir.

Öğrenme Çıktıları

Öğrenme çıktıları dersin sonunda öğrencilerin sergilemesi gereken özellikleri ifade eder. Öğrenme çıktıları planlı, düzenli öğrenme-öğretme yaşantıları yoluyla bireylere kazandırılması düşünülen bilgiler, yetenekler, beceriler, tutumlar, ilgiler ve alışkanlıkların ifadesidir. Öğrenme çıktıları yazılırken; dersin süresine, öğrenci özelliklerine, çok ayrıntıya yer vererek çok fazla sayıda olmamasına dikkat edilmiştir.

Öğrenme çıktıları aşağıdaki ölçütler dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Öğrenme çıktıları;

- Üst düzey düşünme becerilerini geliştirecek nitelikte midir?

- Öğrenci için gerçekten değerli midir?
- Öğrencilerin düzey ve özelliklerine uygun mudur?
- Öğrenme-öğretme ilkeleriyle uyumlu mudur?
- Ders öğretim programı çıktılarıyla tutarlı mıdır?
- Açık ve anlaşılır yazılmış mıdır?
- Birbirlerini destekler nitelikte midir?
- Gerçekleştirilebilecek nitelikte midir?

Her üniteye ilişkin öğrenme çıktıları yazıldıktan sonra, aşağıdaki çizelgede olduğu gibi, (Çizelge 1) öğrenme çıktılarına ilişkin olarak açıklamalara yer verilmiş; temel kavramlar, öğrenme çıktılarıyla ilişkili olarak programın temel aldığı beceriler ve ara disiplinler yazılmıştır.

Çizelge 1

Ünite ile İlgili Öğrenme Çıktıları, Açıklamalar, Temel Kavramlar, Beceriler, Ara Disiplinleri Gösteren Örnek Çizelge

ÜNİTE	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi

Öğrenme çıktıları yazıldıktan sonra, ünitelerle ilgili her bir öğrenme çıktısının hangi ders öğretim programı çıktısı/çıktılarıyla ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bu süreç, dersin programa nasıl katkıda bulunduğu görülmesine ya da dersin programa olan katkısını artırmak için öğrenme çıktılarının yeniden gözden geçirilmesine katkı sağlamıştır.

Öğrenme Çıktıları ve Temel Beceriler Arasındaki İlişkiler

Öğrenme çıktıları yazıldıktan sonra, öğrenme çıktılarıyla programdaki temel beceriler ve bunların göstergeleri arasındaki ilişkiler kurulmuş ve programda belirtilmiştir.

Öğrenme Çıktıları ve Ara Disiplinler Arasındaki İlişkiler

Öğrenme çıktıları yazıldıktan sonra, öğrenme çıktılarıyla ara disiplinler arasındaki ilişkiler kurulmuş ve programda belirtilmiştir.

Yukarıda genel yapısı açıklanan ders öğretim programları, ekte verilmiştir.

Kaynakça

- Behçet, H. (1969). *Kıbrıs Türk maarif tarihi (1571-1968)*. Lefkoşa: Halkın Sesi Yayınları.
- Çağlar, M. & Reis, O. (2007). *Çağdaş ve küryerel eğitim planlaması*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Doğanay, A. (2007). Üst düzey düşünme becerilerinin öğretimi. A. Doğanay (ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri* (s.279-331). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Fedai, H. (1993). Dil devriminin ilk 10 yılında Kıbrıs'tan saptamalar. *Yeni Kıbrıs* 9: 34-38.
- Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası. (1960). *Kıbrıs Hükümet Matbaası*, 16 Ağustos 1960.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasası. (1985). *KKTC Resmi Gazete*, 5 Mayıs 1985.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim Yasası. (1985). *KKTC Resmi Gazete*, 51, 11 Haziran 1986.
- Milli Eğitim Bakanlığı (KKTC MEB) (2005). *Kıbrıs Türk eğitim sistemi*. Lefkoşa.
- Orr, J. WC. (1972). *Cyprus under British rule*. London: Zeno Publisher.
- Süha, A. (1971). Kıbrıs Türk maarif tarihi. *Milletler arası birinci Kıbrıs tetkikleri kongresi*. Ankara: Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü.
- Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Programları (TC MEB) (2005)*. ttkb.meb.gov.tr/program2.aspx adresinden elde edildi.
- Weir, WW. (1952). *Education in Cyprus, some theories and practices in education in the island of Cyprus*. Nicosia: Cosmos Press.

KKTC

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI

SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM

PROGRAMI

(4. - 7. SINIFLAR)

TEPGEP Sorumlusu

Dr. Havva Dağsever

TEPGEP Yürütücüsü

Prof.Dr. Ahmet Pehlivan

Proje Danışmanları

Prof.Dr. Müfit Kömleksiz

Prof.Dr. Buket Akkoyunlu

Ölçme Değerlendirme Uzmanı

Prof.Dr. Hülya Kelecioğlu

Akademik Danışmanlar

Prof.Dr. Ahmet Doğanay

Doç.Dr. Süheyla Erbilin

Komisyon Üyeleri

Şevki Pırlanta

Ahmet Bilir

Huriye Kaşer

Fuat Tek

Bu program, Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi (TEPGEP) kapsamında geliştirilmiş ve KKTC Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı, Talim ve Terbiye Dairesi tarafından KKTC ilkokul ve ortaokullarında 2016-2017 öğretim yılından itibaren kullanılması için hazırlanmıştır.

SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİRİŞ

Gerekçe

Sosyal bilgiler dersi öğrencilerin geçmişten günümüze insanların bireyler ve gruplar halinde nasıl birlikte yaşadığını ve fiziksel ve toplumsal çevreleriyle etkileşimde bulduklarını anlamalarına katkıda bulunurken, öğrencilerin de toplumsal ve fiziksel çevrelerine değer vermelerini, onlara saygı duyup, korumalarını sağlayacak değer ve becerilerle donatılmalarını sağlar. Bununla birlikte, sosyal bilgiler dersi, öğrencilerin toplumsal olayları araştırmacı bir anlayışla inceleyip doğru bilgiye ulaşmalarını, ulaştıkları bilgileri akıl yürütme süzgecinden geçirerek akılcı kararlar alabilmelerine ve karşılaştıkları sorunları yaratıcı bir şekilde çözebilme becerileri geliştirmelerine de yardımcı olur.

Sosyal bilgiler, 21. Yüzyılın etkin vatandaşları olarak KKTC öğrencilerinin içinde yaşadığı toplumu tarihi, coğrafyası, ekonomisi, kültürü, sanatı, yönetimi ve toplumsal gruplarıyla bir bütünlük içinde anlamalarını; doğası ve insanlarına değer verip onları korumalarını ve içinde yaşadıkları topluma etkin bir şekilde katılmalarını sağlayan bir derstir. Sosyal Bilgiler öğrencilerin özgüven sahibi, özgür ve özerk bireyler olarak yetişmelerine; sosyal ve fiziksel çevrelerine bilgiye dayalı katılım sağlayarak zihinsel, sosyal ve duyuşsal olarak olgunlaşmalarına katkıda bulunan bir derstir.

Sosyal Bilgiler öğrencilere bireysel ve sosyal beceriler kazandırarak yaşamı anlamaları ve onu etkin olarak yaşayabilmeleri için gerekli bilgi, değer-tutum ve becerileri kazandırmayı hedefler. Bu beceriler geleceğin etkin vatandaşları olarak öğrencilerin yaşam boyu öğrenmelerine hizmet eder. Sosyal Bilgiler sosyal yaşam ve onun dinamikleriyle ilgili bir ders olduğundan ve diğer tüm dersler de yaşamın farklı boyutlarını ele aldığından; bu derste başarı diğer derslerin daha iyi anlaşılmasına da katkı sağlayacaktır.

Amaç

Sosyal Bilgiler dersi öğretim programının amacı; öğrencilerin içinde yaşadığı toplumu yer ve zaman boyutu içinde küresel bağlantıları da dikkate alarak anlamalarını; içinde yaşadıkları doğa ve insanlara yer ve farklılık gözetmeksizin değer vermelerini; doğru bilgiye dayalı akıl yürütme sürecini işleterek rasyonel kararlar alabilmelerini ve karşılaştığı sorunlara yaratıcı çözümler bulabilmelerini; içinde buldukları tüm ortamlarda demokratik sürece etkin katılımlarını sağlamayı hedefleyen bilgi, değer-tutum ve becerileri kazanmalarını sağlamaktır.

Program Çıktıları

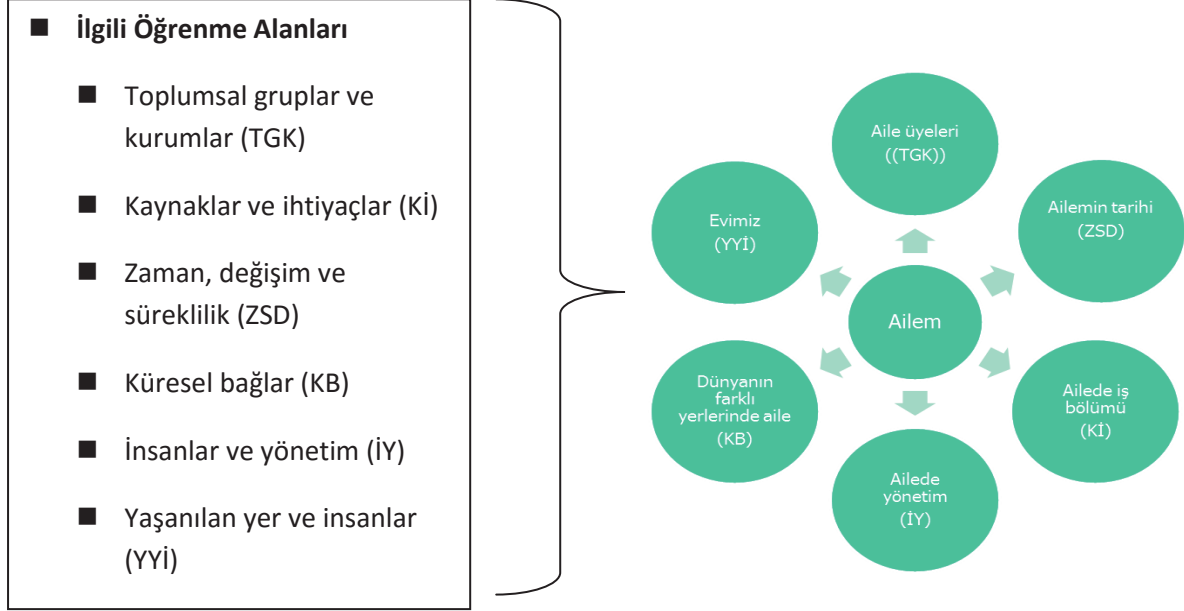
Sosyal Bilgiler ders öğretim programı (4-7) yoluyla öğrenciler:

1. Zihinsel, duygusal, sosyal ve fiziksel öz gelişimini gerçekleştirerek kendisine, fiziksel ve toplumsal çevresine karşı sorumluluklarını yerine getirir.

2. İçinde yaşadığı çevreden başlayarak dünyayı da kapsayacak şekilde insanların fiziksel ve sosyal çevreleriyle etkileşimini analiz eder.
3. İnsan hakları, ulusal egemenlik, demokrasi kavramlarının tarihsel süreçlerini ve KKTC üzerindeki etkilerini kavrayarak, farklı dönem ve mekânlardaki toplumlar arası sosyal ve siyasal etkileşimi analiz eder.
4. Geçmişten günümüze değişerek gelişen KKTC kültürünün oluşumunda tarihsel faktörlerin ve farklı kültürlerin etkisini analiz ederek, kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi bilincini kazanır.
5. İnsanların ihtiyaçlarını karşılamak için kaynakları nasıl kullandığını zaman, yer, nüfus ve siyasal sistem bağlamında açıklar.
6. Hak ve sorumluluklarının bilincinde, öz benlik saygısı yüksek, açık fikirli, kendini geliştirmeye açık bir birey olarak ailesi, çevresi, ülkesi ve dünyanın etkin bir üyesi olmaktan gurur duyar.
7. İçinde yaşadığı doğal çevrenin ve buradaki kaynakların korunmasının ve bilinçli kullanılmasının insan yaşamındaki ve gelecek için önemini açıklar.
8. İnsanlar arasındaki bireysel, sosyal, kültürel, siyasal, ekonomik, dini farklılıklara ayırım gözetmeksizin hoşgörüle bakar ve bu farklılıklara saygı gösterir.
9. İhtiyacı olan bilginin farkında olarak bilgi kaynaklarına ulaşır, onları sorgulayarak anlamlandırır, anlamlandığı bilgileri sorunlarının çözümünde ve karar verme süreçlerinde etkili bir şekilde kullanır.
10. Harita, küre gibi araçlar yardımıyla içinde yaşadığı mekânı tanır ve bu mekândaki doğal kaynakları bilinçli kullanır.
11. Ait oldukları aile, okul ve toplumsal çevrelerindeki diğer insanlarla işbirliği içinde, demokratik değer ve ilkelere uygun davranışlar gösterir.
12. Günümüzde bilim ve teknolojinin insan yaşamındaki etkisini anlayarak, teknolojiyi etkili ve bilinçli kullanır.

İçerik

Sosyal bilgiler dersinin içeriği sosyal dünyayı kapsayıcı bir anlayışla oluşturulan öğrenme alanlarından ve bunların anlamlı bütünler oluşturduğu temalardan oluşmaktadır. Bununla birlikte diğer derslerle ortak bir terim birliği oluşturmak adına tema kavramı yerine ünite kavramı tercih edilmiştir. Her ünite yaşamın önemli, bütüncül bir konusuna odaklanmakta ve birden çok öğrenme alanını kapsamaktadır. Her tema ayrıca, sosyal bilgiler dersinin içeriğinin ana boyutları olan kavram, beceri ve değerleri de kapsamaktadır. Bir üniteye yer alan konular disiplinler arası bir anlayışla düzenlenmiştir. Böylelikle her ünite, farklı öğrenme alanlarının, ünitenin temasıyla ilgili konularını bir bütünlük içinde kapsayacak şekilde desenlenmiştir. Aşağıda bir üniteye ilişkin içeriğin düzenlenmesi örnek olarak sunulmuştur.

Öğrenme Alanları

Öğrenme alanları, sosyal bilgiler dersinin içerik temelini oluşturan geçmişten günümüze insan deneyimleri hakkındaki bilgileri bir çeşit düzenleme ve organize etme yaklaşımıdır. Geçmişten günümüze insanın diğer insanlarla ve yerle etkileşimini konu alan sosyal bilgilerin içeriği 9 öğrenme alanı çerçevesinde organize edilmiştir. Bu öğrenme alanları ve kapsamaları aşağıda kısaca açıklanmıştır.

Birey: Birey toplumun temelidir. Bireysel gelişim aile, yakın çevre, kültür ve toplumsal kurumlardan etkilenir. Bu öğrenme alanında bireyin biricikliği, onun fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal öz gelişimi üzerinde durularak toplumsal ve fiziksel çevresine karşı hak ve sorumluluklarını nasıl yerine getirip, topluma aktif olarak katılacağına odaklanılır.

Yer ve insanlar: Bu öğrenme alanı öğrencilerin yeri ve yerle insan etkileşimini yakın çevrelerinden başlayarak tüm dünyayı kapsayacak şekilde anlamalarına katkı sağlar. İnsanlar, yerler ve kaynaklar nerelerde yerleşmiştir ve niçin oradadırlar? İnsanların bu yer ve kaynaklarla tarih boyunca etkileşimi yeri ve insanları nasıl etkilemiştir? Yer ve insanların geleceği için bu etkileşim gelecekte nasıl olmalıdır?

Zaman, değişim ve süreklilik: Geçmişin incelenmesi öğrencilerin bugünü anlamalarına katkı sağlar. Geçmişteki kurumların, olayların, değerlerin ve inanışların insan

yaşamını ve kültürü nasıl değiştirdiğini anlamalarına yardımcı olur. Ayrıca öğrencilerin geçmişini anlamlandırma ve araştırma becerilerinin gelişimine de katkıları sağlar.

Kültür: Kültürün ve kültürel çeşitliliğin incelenmesi, öğrencilerin insanların kültürü nasıl oluşturup geliştirdiğini anlamalarına, bu süreçte oluşan kültürel farklılıkların nedenlerini anlamalarına ve bunları anlayışla karşılamalarına, kültürün zamanla nasıl değiştiğini ve insanları nasıl etkilediğini anlamalarına katkıları sağlar.

Toplumsal gruplar ve kurumlar: İnsanlar birlikte yaşamak zorunda olduklarından dolayı çeşitli toplumsal kurumlar oluşturmuşlardır. Bu kurumların neler olduğu, geçmişten günümüze nasıl değiştiği, toplumdaki işlevleri ve insan yaşamını nasıl etkilediklerinin incelenmesi, öğrencilerin toplumsal yaşamı daha iyi anlamalarına ve ona bilgiye dayalı katılmalarına katkı sağlar.

Kaynaklar ve ihtiyaçlar: İnsanlar geçmişten günümüze ihtiyaçlarını karşılamak için üretim yapmışlar, bunları paylaşmış ve tüketmişlerdir. Yaşamın ekonomik boyutunun incelenmesi, öğrencilerin geleceğin küresel dünyasına ekonomik olarak daha iyi hazırlanmalarına, kaynakları ihtiyaçları doğrultusunda daha bilinçli kullanmayı öğrenerek içinde yaşadıkları topluma ve doğal çevreye nasıl daha iyi katkıları yapabileceklerini öğrenmelerine katkı sağlar.

İnsanlar ve yönetimi: Temel amacı etkili vatandaşlık eğitimi olan sosyal bilgilerin, insanların geçmişten günümüze kendilerini yönetmek için nasıl sistemler oluşturduğunu, bu bağlamda güç, otorite ve yönetimin nasıl değiştiğini ve bu değişimin insanları nasıl etkilediğini içeren konuları öğrencilere sunması beklenir. Geleceğin bilgiye dayalı aktif vatandaşları olarak öğrencilerin demokratik ve demokratik olmayan sistemleri tanıması ve insan hak ve özgürlüklerini koruyan demokratik bir sisteme olan ihtiyacı, bu sistemle ilgili temel bilgileri bilmesi ve onlara uygun davranışlar göstermesi gerekir.

Bilim, teknoloji ve toplum: Bilim ve teknoloji kültürü etkileyen temel etmenlerden birisidir. Bilim teknoloji, toplum ve bunlar arasındaki dinamik ilişkilerin incelenmesi, öğrencilerin geçmişten günümüze yeni fikirlerin toplumu nasıl değiştirdiğini anlamalarına katkı sağlar. Ayrıca bu öğrenme alanı, öğrencilerin teknolojiyi etkili ve etik kuralları çerçevesinde kullanmak için becerileri geliştirmelerine de yardımcı olur.

Küresel bağlar: Toplumların küresel olarak gittikçe artan orandaki birbirine bağlılıkları, ortak küresel sorunların baş göstermesi, küresel konuların ve bunların topluma, kültüre ve insan davranışlarına etkilerinin incelenmesini zorunlu kılmaktadır. Bu öğrenme alanıyla öğrencilerin kültürel farklılıkları anlaması ve onlara hoşgörüsüyle bakması, ortak küresel sorunlar hakkında bilgi ve duyarlılık kazanması hedeflenmektedir.

Sınıflara Göre Üniteler

4. sınıf

- Ben
 - Özelliklerim
 - Başkalarıyla benzerlik ve farklılıklarım
 - Duygularım ve düşüncelerim
 - Kişisel tarihim (Hayat hikayem)
 - Soyağacım
 - Kişisel ihtiyaçlarım

- Ailem
 - Aile kavramı
 - Aileler arası farklılıklar
 - Ailemin tarihi
 - Ailede iş bölümü
 - Ailenin gelir ve gideri
 - Dünyanın farklı yerlerinde aileler
 - Ailede demokrasi
 - Aile içi iletişim
 - Oturduğumuz ev
 - Ailede eğitim

- Yaşadığım çevre
 - Yaşadığım yerin konumu
 - Yaşadığımız yerde ulaşım
 - Yaşadığımız yerin korunması ve güzelleştirilmesi
 - Okulum
 - Yaşadığım yerin geçmişi
 - Yaşadığım yerde insan ilişkileri (komşuluk ve akrabalık vb.)
 - Yaşadığımız yerde işbirliği
 - Yaşadığımız çevrenin yönetimi (mahalli yönetim)
 - Yaşadığımız yerde üretim ve tüketim
 - Bilim ve teknolojinin yaşadığımız çevreye etkisi

5.Sınıf

- Geçmişten Günümüze Kültürel Mirasımız
 - Tarihi varlıklarımız
 - Kültürel varlıklarımız
 - Yeme-içme

- Giyinme
 - Danslar
 - Oyunlar
 - Şarkı-türkü, maniler
 - Eşya ve el sanatları
 - Bayramlarımız, düğünlerimiz, festivallerimiz
 - Mimarimiz
- Birey ve Vatandaş Olarak Hak ve Sorumluluklarım
 - Farklı gruptaki rollerim
 - Çocuk olarak hak ve sorumluluklarım
 - Vatandaşlık kavramı
 - İyi vatandaş ve özellikleri
- Toplumsal Kurumlar
 - Toplumsal kurumlar ve rolleri
 - Aile
 - Eğitim
 - Hukuk
 - Sağlık
 - Spor
 - Sivil toplum örgütleri ve toplumdaki rolleri
 - Tüketici koruma dernekleri
 - Doğayı koruma dernekleri
 - Hayvanları koruma dernekleri
 - Vb
- Ülkemizin Konumu
 - Harita, plan, ölçek
 - Ülkemizin matematiksel konumu (meridyen, paralel, ekvator, yarıküre, kutup)
 - Ülkemizin özel konumu (yeri, yerin avantaj ve dezavantajları)
 -
- Ülkemizin Yönetimi
 - Yönetim şekilleri
 - Ülkemizin yönetimi ve tarihi serüveni
 - Ülkemizin yönetim şekli, geçmişten günümüze
 - Yönetimsel yapılanma
 - Meclis
 - Cumhurbaşkanı

- Hükümet
- Bakanlıklar
- Yönetime katılım
 - Seçimler
 - Sivil toplum
- Ürettiklerimiz ve Paylaşımı
 - Ekonomik etkinliklerimiz, coğrafi ve siyasi yapıyla ilişkisi
 - Tarım ve hayvancılık
 - Sanayi
 - Turizm
 - Eğitim
 - Ticaret
 - Madencilik
 - Bilinçli Tüketim
 - Ekonomiye Etkisi
 - Çevresine Etkisi
 - Kendisine Etkisi
 - Tüketici Hakları
- Ülkemizin Dünyayla Bağlantısı
 - Ulaşım
 - Ulaşım sistemleri
 - Ticaret
 - İç-dış
 - Medya

6.Sınıf

- Sosyal Olaylara(ı) Bakış/Anlamak/Algılamak
 - Sosyal Olayların Doğası
 - Sosyal Olayların Oluşum Süreçleri
 - Sosyal Olayları Anlamanın Yolu
- İçinde Yaşadığımız Dünya
 - Dünyamızın yapısı
 - Yeryüzünde Değişim: İnsan ve Doğanın Rolü
 - Yeryüzünü Anlamanın Araçları
 - Yeryüzünün Yapısı
 - Ekosistem

- Yeryüzünde Nüfus ve Yerleşme
 - Yerleşmeye etki eden etkenler
- Zamanda İnsan
 - Dünyadaki İlk İnsan İzleri
 - Zamanla Değişen Yaşam Biçimleri
 - Geçmişten Günümüze Zamanın Akışı
- Sosyal ve Kültürel Farklılıklar
 - Dünyanın Farklı Bölgelerinden Kültür Örnekleri (Asya, Avrupa, Amerika, Afrika vb.)
 - Kültürel Farklılıkların Nedenleri (Coğrafi, Dini, Siyasi, Ekonomik vb.)
 - Kültürler Arası Etkileşim ve Kendi Kültürümüze Etkisi
- Demokrasi ve İnsan Hakları
 - Demokrasi ve İnsan Hakları Kavramı
 - Demokrasi ve İnsan Haklarının Tarihi Serüveni
 - Demokrasinin İlkeleri
 - Demokrasinin Değerleri
 - İnsan Haklarına Dayalı Demokrasi

7.Sınıf

- Birlikte Yaşamak
 - Birlikte Yaşamda Ortak Değerler
 - Birlikte Yaşamada Sosyal Sorumluluklarımız
 - Doğaya Karşı
 - Çevreye Karşı
 - Diğer İnsanlara Karşı
 - Toplumsal Cinsiyet
- İhtiyaçlar, Üretim ve Tüketim
 - Ekonomik Faaliyetler (Tarım, Sanayi, Hizmet Sektörü)
 - Ekonomik Faaliyetlerin Ülkemizdeki Durumu
- Teknoloji ve Toplum
 - Teknolojinin Topluma Olumlu ve Olumsuz Etkileri
 - Teknolojiyi Etkin ve Etik Kullanma
 - Dijital Vatandaşlık
 - Teknoloji Üretiminde Yaratıcı Düşünce
- Kalkınma

- Kalkınma Kavramı ve Göstergeleri
- Kalkınmış, Kalkınmamış ve Yarı Kalkınmış Ülke Özellikleri
- Ülkemizin Kalkınma Düzeyi
- Ülkemizin Kalkınması İçin Bireysel Sorumluluklarımız
- Küresel Bağlılık
 - Sosyal, Siyasal ve Ekonomik Boyutları
 - Küresel Sorunları
 - Uluslararası Örgütler
 - Buluşların İnsanlığa Katkıları
 - Dünyanın Daha İyi Yaşanabilir Olması İçin Benim Rolüm Ne?

Beceriler

Ortak Beceriler

- Problem Çözme
- Eleştirel düşünme
- Yaratıcı düşünme
- Okur Yazarlık
- İletişim ve Bilgi Teknolojileri Yeterliği
- Girişimcilik
- Kişisel ve sosyal yeterlik
- (Empati kurma, özgüven, sosyal zeka, duygusal zeka)
- İşbirliği (kişisel ve toplumsal boyut)

Sosyal Bilgilere Özgü Beceriler

- Zamanı Algılama (Tarihsel düşünme) Becerileri
 - Kronolojik anlama (chronological understanding)
 - Geçmişteki değişim, insan ve olayları anlama ve bilme (knowledge and understanding of events, people and changes in the past)
 - Tarihsel yorum (historical interpretations)
 - Tarihsel soruşturma, araştırma (historical enquiry)
 - Organizasyon ve iletişim (organization and communication) (Demircioğlu, 2009).
- Mekânı Algılama Becerileri
 - Uzay ilişkilerini görebilme
 - Harita, plan, kroki, grafik, diyagram çizme ve yorumlama
 - Küre kullanma
 - Mekânı koruma becerileri (çevreyi temiz tutma, gürültü yapmama vb)
 - Coğrafi düşünme becerileri
 - Coğrafi sorular sorma
 - Coğrafi bilgiyi elde etme
 - Coğrafi bilgiyi düzenleme
 - Coğrafi bilgiyi analiz etme
 - Coğrafi soruları cevaplama (Johnson 2000, aktaran Balcıoğulları, 2011)
- Sosyal Katılım Becerileri
 - Toplumu etkileyen sorunlar hakkında bilgilenmeye çalışma
 - Sosyal eylem gerektirecek konuları belirleme
 - Uygun bir eylem belirlemek için tek başına ya da grupça çalışma
 - Yönetimde bulunanların özgürlük, sosyal adalet ve insan hakları için çalışmalarını isteme ve bu konuda çalışma

- Toplumda vatandaşlıkla ilgili sorumluluklarını kabullenme ve yerine getirme (NCSS, aktaran Martorella, 1998).
 - Araştırma Becerileri
 - Kendini ya da toplumu etkileyen bir sorunu belirleme ve tanımlama
 - Sorunla ilgili bilgi kaynaklarına ulaşma, bilgileri anlamlandırma, organize etme ve yorumlama
-

Kavramlar

Bireysel özellik	Farklılık	Soyğacı
Duygu	Düşünce	Kişisel ihtiyaç
Resmi kimlik	Aile	Gelir
Gider	Aile içi demokrasi	Adres
Kroki	Yön	Ulaşım
Doğal güzellik	Kişisel gelişim	Toplumsal gelişim
Hak	Sorumluluk	Kültür
Ekonomik etkinlik	Yerel yönetim	Teknoloji
Harita	Plân	Ölçek
Meridyen	Paralel	Ekvator
Yarı küre	Kutup	Matematiksel konum
Kültür	Kültürel varlıklar	Milî bayram
Grup	Rol	Çocuk hakları
Vatandaşlık	Toplumsal kurum	Sivil toplum kuruluşu
Resmî kurum	Monarşi	Oligarşi
Teokrazi	Federasyon	Demokrasi
Yasa	Merkezî yönetim	Sivil toplum kuruluşu
Ekonomik faaliyet	Turizm	Üretim
Bilinçli tüketim	Tüketici hakları	Ulaşım
İletişim ve ulaşım sistemleri	Ticaret	Medya

Jeolojik devir	Tektonizma	Doğal afet
Levha tektoniği	Ekosistem	Su döngüsü
Nüfus	Göç	Kentsel yerleşme
Kırsal yerleşme	Kültürel miras	Örf-adet
Gelenek-görenek	Popüler kültür	insan hakları
Eşitlik	Özgürlük	Etik
Sosyal olay	Sosyalleşme	Demokrasi
Demokratik sistem	Medya	Kalkınma
Demokrasi kültürü	Hukukun üstünlüğü	Çoğulculuk
Demokratik vatandaş	Toplumsal cinsiyet	Ayrımcılık
Kamu malı	Hak	Özgürlük
Ekonomik faaliyet	İstek ve ihtiyaç	Bilinçli tüketim
Bilinçli tüketici	Üretim	Üretim teknolojisi
Meslek	Buluş	Teknolojik ürün
Dijital vatandaşlık	Patent	Düşünce özgürlüğü
Yaratıcılık	Küreselleşme	Turizm
Ortak miras	Uluslararası kuruluş	İletişim ve ulaşım teknolojileri
Kalkınma göstergesi	İnsan gücü	Zaman
Kronoloji	Değişim	İcat
Süreklilik		

Değerler

Kendine değer verme	Sorumluluk	Saygı
Farklılıklara karşı hoşgörü	Sevgi	Çevre koruma
Vatan sevgisi	Kültürel duyarlılık	Kültürel hoşgörü
Gönüllü hizmet	Demokrasiyi önemseme	Bilinçli tüketim
Çevrenin korunması gerektiğine inanma	Bilimi önemseme	Doğayı korumayı önemseme
Kültürel farklılıklara karşı hoşgörü	İnsan hak ve özgürlüklerine saygı	Dayanışma
Ayrımcılığı ret etme	Akıl yürütmeye saygı duyma	Demokrasiye inanma
Doğal kaynakların korunması gerektiğine inanma	Sürdürülebilir gelişmeye inanma	Sosyal adalete inanma
Dayanışmaya inanma	Barışa inanma	Çevrenin korunması gerektiğine inanma
Sürdürülebilir gelişmeye inanma	Bilinçli tüketime inanma	Bilim insanlarına saygı duyma
Aidiyet duygusu geliştirme		

DÖRDÜNCÜ SINIF

ÖĞRENME ALANI/LARI: BİREY; KAYNAKLAR VE İHTİYAÇLAR; ZAMAN, DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK; KÜRESEL BAĞLAR

4. Sınıf

1. ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
BEN	1. Bireysel özelliklerini tanıır.	Boy, ağırlık, saç rengi, göz rengi vb. bireysel özellikleri üzerinde durulur (1).	• Bireysel özellik (1)	• Okuryazarlık (8)
	2. Kişiler arası fiziksel farklılıkların önemini açıklar.	Kişisel fiziksel özelliklerin bireylerde farklı olabileceği üzerinde durulur (2).	• Farklılık (2,3)	• Eleştirel düşünme (11)
	3. Kendisini arkadaşlarından ayıran fiziksel farklılıklara örnekler verir.	Duygu ve düşünce arasındaki farklılık vurgulanır (4).	• Soyağacı (7)	• Araştırma becerisi (7)
	4. Duyguları ve düşünceleri arasındaki ilişkiyi fark eder.	Başkalarının duygu ve düşüncelerinin kendisinininkinden farklı olabileceği gerçeğinden hareketle, başkalarının duygu ve düşüncelerine saygı duyulması gerektiği vurgulanır (5,6).	• Duygu (4,5,6)	• Zamanı algılama becerisi ((7)
	5. Farklı durumlara ait duygu ve düşüncelerini ifade eder.	Yaşamına ilişkin önemli gördüğü olayları listelemesi ve zaman şeridi üzerinde sıraya koyması istenir (7).	• Düşünce (4,5,6)	
	6. Başkalarının duygu ve düşüncelerini saygı ile karşılar.	Kişisel ihtiyaçlarını listeler, bunları hangi kaynakları kullanarak karşıladığını belirtir ve arkadaşlarının ihtiyaçlarıyla karşılaştırmaları istenir (9, 10, 11).	• Kişisel ihtiyaç (9,10,11)	
	7. Yaşamına ilişkin belli başlı olayları kronolojik sıraya koyar.	Kişisel ihtiyaçlarını listeler, bunları nasıl karşıladığını açıklar.	• Resmi kimlik (8)	
	8. Sahip olduğu resmi kimlik belgelerindeki bilgileri analiz ederek kişisel kimliğine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	10. Kişisel ihtiyaçlarını nasıl karşıladığını açıklar.	• Kronoloji (7))	
	9. Kişisel ihtiyaçlarını listeler.	11. Arkadaşlarıyla kendisinin kişisel ihtiyaçları arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırır.		

ÖĞRENME ALANI/LARI: TOPLUMSAL GRUPLAR VE KURUMLAR; KAYNAKLAR VE İHTİYAÇLAR; ZAMAN, DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK; KÜRESEL BAĞLAR; İNSANLAR VE YÖNETİM

4. Sınıf

2.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
AİLEM	1. Aile kavramını tanımlar.	Aile kavramı, kavramın ayırt edici özellikleri içerecek şekilde tanımlanır (1).	Aile (1,2)	Okuryazarlık (1, 16)
	2. Ailenin nasıl oluştuğunu açıklar.	Aile bireylerinden bilgiler toplayarak sınıfta bir soy ağacı oluşturmaları istenir (3).		Eleştirel düşünme (4,5,7,10,13)
	3. Aile bireylerinden yararlanarak soy ağacını oluşturur.			Araştırma becerisi (6)
	4. Kendi ailesi ile çevresindeki diğer aileler arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırır.			Zamanı algılama becerisi (6)
	5. Az ve çok çocuklu ailelerin olumlu ve olumsuz yönlerini karşılaştırır.			Mekânı algılama becerisi (15)
	6. Sözlü tarih yöntemini kullanarak ailesinin geçmişini araştırarak rapor hazırlar.			
	7. Geleneksel aile ile günümüz aile yapısı arasındaki farklar ile ilgili çıkarımda bulunur.			
	8. Ailedeki iş bölümünün aile yaşamındaki önemini açıklar.			

	<p>9. Ailenin geliri ile ihtiyaçları arasındaki dengenin nasıl korunduğunu açıklar.</p> <p>10. Dünyanın farklı yerlerindeki ailelerle kendi ailesi arasındaki benzerlik ve farklılıkları analiz eder.</p> <p>11. Ailesinde kararların nasıl alındığını açıklar.</p> <p>12. Aile üyeleri arasındaki sevgi ve saygı ilişkisinin aile için önemini değerlendirir.</p> <p>13. Aile içi demokrasinin ailede alınan kararların uygulanması açısından önemini değerlendirir.</p> <p>14. Aile içi iletişimin ailedeki mutluluğa etkisini analiz eder.</p> <p>15. Ailesinin oturduğu evin adresini söyler.</p> <p>16. Eğitimin ailede başladığını ve hayat boyu devam ettiği fikrini fark eder.</p>	<p>aradaki dengenin nasıl korunduğu üzerinde durulur (9).</p> <p>Farklı ülkelerdeki ailelerle kendi ailesi arasındaki benzerlik ve farklılıklar üzerinde durulur (10).</p> <p>Aile içi demokrasi, ailedeki kararların nasıl alındığı, bu kararların nasıl uygulandığı ve aile üyelerini nasıl etkilediği bağlamında ele alınır (11, 12, 13).</p>	<p>Gelir (9) Gider (9)</p> <p>Aile içi demokrasi (13)</p>
--	--	--	---

ÖĞRENME ALANI/LARI: YER VE İNSANLAR, BİREY, TOPLUMSAL GRUPLAR VE KURUMLAR, İNSANLAR VE YÖNETİMİ, ZAMAN, DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK 4. Sınıf

3. ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BE CERİLER
YAŞADIGIM ÇEVRE	1. Adresini bilmenin önemini açıklar.	Adres yazarken sokak/cadde adı, evin numarası, mahalle/semt/köy/ilçe adı, posta kodu belirtilerek adres yazma üzerinde durulur (2).	Adres (1,2)	Mekânı algılama (2-8)
	2. Oturduğu evin adresini yazılı ve sözlü olarak ifade eder.		Kroki (4)	
	3. Yakın çevresini tanıır.	Yakın çevresinde bulunan bina, park, yol, ağaç vb. nesnelerin farkına varması sağlanır (3).	Yön (5,6,7)	Yaratıcı düşünme (9)
	4. Bulduğu yerin krokisini çizer.		Ulaşım (8,9)	
	5. Çevresindeki herhangi bir nesnenin kendisine göre bulunduğu coğrafi yönü ifade eder.	Mahalle içinde evinin veya okulunun, okulu içinde sınıfın krokisini çizme çalışması yaptırılır (4).	Doğal güzellik (10)	Sosyal katılım (11)
	6. Yön bulmada kullanılan yöntemleri açıklar.	Ana ve ara yönlerin ne olduğu açıklanarak, kendi konumuna göre öğrencilerin çevresindeki nesnelerin yönlerini ifade etmeleri istenir. Daha sonra yön bulmada kullanılan pusula, kutup yıldızı, karanca yuvası vb. yöntemleri nasıl kullanarak yönlerini bulacakları üzerinde durulur (5, 6).	Kişisel gelişim (12)	Zamanı algılama (14,17)
	7. Harita üzerinde yönleri gösterir.		Toplumsal gelişim (12)	
	8. Yakın çevresindeki ulaşımın nasıl sağlandığını açıklar	Bulduğu yerden çevresinde başka bir yere (okula, alışveriş merkezine vb) hangi ulaşım araçlarıyla (özel, toplu taşıma vb) ulaşım sağlandığını ve bu konuda yaşanan sorunları tartışarak ne gibi çözüm önerileri getirebilecekleri üzerinde durulur (8, 9, 10).	Hak (14)	Kişisel ve sosyal yeterlik (11,13,14)
	9. Çevresinde ulaşım ile ilgili yaşanan sorunları tartışarak çözüm önerileri getirir.		Sorumluluk (14)	
	10. Yaşadığı çevrenin doğal güzelliklerini nasıl koruması ve güzelleştirmesi gerektiğini açıklar.		Kültür (17)	
	11. Yaşadığı çevrenin temizliği ve güzelleştirilmesi konusunda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirir.	Okulun bireyin zihinsel, duygusal, fiziksel, davranışsal ve sosyal gelişimine yaptığı katkılar üzerinde durulur. Okul ve sınıfta demokrasi kavramı üzerinde durularak arkadaşlarının haklarına ve görüşlerine saygı, sınıf ve okul kurallarına uyma gibi konulara değinilir (11, 12, 13).	Ekonomik etkinlik (18)	İletişim ve bilgi teknolojileri yeterliği (2,22)
	12. Okulun kişisel ve toplumsal gelişimine olan etkisini açıklar.		Yerel yönetim (19)	Eleştirel düşünme (21)
	13. Okulda arkadaşlarının farklı görüşlerine saygı gösterir.		Teknoloji (21,22)	Araştırma (15,16,20)
	14. Hak ve sorumluluklarının bilincinde okul ve sınıf kurallarına uyar.			
	15. Yaşadığı yere insanların ilk ne zaman yerleştiğini araştırır.			
	16. Yaşadığı yere insanların niçin yerleştiğini araştırır.			

4. sınıf

ÖĞRENME ALANI/LARI

3.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
YAŞADIĞIM ÇEVRE	<p>17. Yaşadığı yerdeki kültürel değişimi ailesinden örneklerle açıklar.</p> <p>18. Yaşadığı yerdeki geçmişten günümüze insan ilişkilerini örneklerle açıklar.</p> <p>18. Geçmişten günümüze yaşadığı yerdeki ekonomik etkinliklerdeki değişimi örneklerle açıklar.</p> <p>19. Yaşadığı yerdeki yerel yöneticilerin kimler olduğunu ve nasıl seçildiklerini açıklar.</p> <p>20. Yaşadığı yerdeki yerel yöneticilerin görev ve sorumluluklarını araştırır.</p> <p>21. Bilim ve teknolojinin kendi yaşamındaki etkilerini değerlendirir.</p> <p>22. Kendi yaşamındaki teknolojik ürünleri etik, ekonomik ve etkili kullanır.</p>	<p>Yaşadığı yerdeki insanların yeme-içme, kıyafet, törenler, araç gereçler vb. kültürel özelliklerinin geçmişten günümüze olan değişim örnekleriyle açıklanır.</p> <p>Yaşadığı yerdeki komşuluk, akrabalık, yardımlaşma ilişkileri geçmişten günümüze örneklerle açıklanır.</p> <p>Yaşadığı yerdeki mesleklerdeki, geçim kaynaklarındaki, üretilen ve tüketilen ürünler vb. ekonomik etkinliklerdeki değişim geçmişten günümüze örneklerle açıklanır.</p> <p>Yaşadığı yerdeki (mahalle/köy/kasaba) yerel yöneticilerin kimler olduğu ve bunların nasıl göreve geldikleri, görev ve sorumlulukları üzerinde durulur.</p> <p>Öğrencilerin kullandıkları teknolojik ürünleri (cep telefonu, bilgisayar, tablet, televizyon, oyun araçları vb) başkalarının haklarını gözeterek etik ilkelere doğrultusunda nasıl kullanacakları, bu teknolojik ürünleri ekonomik ve etkin olarak kullanma yolları hakkında örnekler sunulur.</p>		.

BEŞİNCİ SINIF

ÖĞRENME ALANI/LARI: ZAMAN, DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK, KÜLTÜR, YER VE İNSANLAR, TOPLUMSAL GRUPLAR VE İNSANLAR

5. sınıf

1. ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KÜLTÜREL MİRASIMIZ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ülkemizin kültürel varlıklarını oluşturan öğelere örnekler verir. 2. Kültürel varlıkların, insanların bir arada yaşamasına olan katkısının önemini açıklar. 3. Yakın ve uzak ülke komşularımızın kültürlerine ait özelliklerin benzerlik ve farklılıklarını örneklerle karşılaştırır. 4. Yakın çevresi ve ülkemizin tarihi geçmişini olan mimari yapılarını araştırır. 5. Tarihi mimari yapıları yapılış zamanlarını dikkate alarak zaman çizelgesi üzerinde gösterir. 6. Tarihi mimari yapıların özelliklerini açıklar. 7. Kültürel varlıklarımızın günümüzde ne derece değişime uğradığını nedenleriyle açıklar. 8. Kültürel varlıklarımızın yok olmaması için ne gibi faaliyetlerin yapılması gerektiğine ilişkin önerilerde bulunur. 9. Milli bayramlarımızın oluşum sürecini açıklar. 	<p>Halk danslarımızda kullanılan müzik, kıyafet ve araç gereçleri nesne veya resimlerle örnekler. Günümüzde kullanılan veya geliştirilen nesnelere, yemek ve tatillerimizi resimler. Bayramlarımızı, gününlerimizi ve festivallerimizi geçmiş ve günümüzle kıyaslayarak tartışır (1).</p> <p>Ortak, paylaşılan kültürel varlıkların insanların bir arada yaşamasına katkısını üzerinde durulur (2).</p> <p>Yakın ve uzak komşu ülkelerin kültürel varlıklarının benzer ve farklı yönleri araştırılarak, örnekler sunulur (3).</p> <p>Ülkemizde ve yakın çevresinde bulunan tarihi mekânlar hakkında bilgi toplar (4).</p> <p>Mimari yapıları bir zaman şeridi yaparak mimari yapıların yapılış yıllarını o şerit üzerinde işaretler ve mimari yapıların özelliklerini (kim tarafından, niçin yapıldığı, mimari anlayış vb.) açıklar (5,6).</p> <p>Bir kömür ütüsünün, oranın, şalvarın, düğünlerin vb. gibi etkinlik ve nesnelere günümüzde neden ve nasıl değişime uğradığını açıklar (7).</p> <p>Geçmişte kullanılan nesne,ve eşyalar ile örf ve adetlerin nasıl yaşatılacağı konusunda araştırma yapar (8).</p> <p>Milli bayramların ne zaman ve nasıl, hangi olaylardan sonra kutlanmaya başlandığı açıklanır (9).</p>	<p>Kültür (1,3,6,9)</p> <p>Kültürel varlıklar (1,3,4,5,7,8)</p> <p>Mili bayram (6,9)</p>	<p>Araştırma (1,6,7)</p> <p>Zamanı algılama becerileri (2,7)</p> <p>Eleştirel düşünme (5,6,7)</p> <p>Yaratıcı düşünme (8)</p>

ÖĞRENME ALANI/LARI: TOPLUMSAL GRUPLAR VE KURUMLAR, BİREY, İNSANLAR VE YÖNETİMİ

5. sınıf

2.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
BİREY VE VATANDAŞ OLARAK HAK VE SORUMLULUKLARIM	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grup, rol, sorumluluk kavramlarını açıklar. 2. İçinde bulunduğu gruplar ile gruplara ait rolleri sıralar. 3. Bulduğu çeşitli grup ve kurumlar içindeki rollerin gerektirdiği hak ve sorumluluklarını fark eder. 4. Grupları oluşturan bireylerin sorumluluklarını yerine getirmedikleri zaman ortaya çıkacak sonuçları farklı gruplara göre örneklendirir. 5. Çocuk olarak haklarının olduğunu ve bunların yasalar ile korunduğunu fark eder. 6. Kendisi gibi başkalarının da hakları olduğunu bilerek diğerlerinin haklarına saygı gösterir. 7. Hakları ihlal edildiğinde, hakkını arar. 8. Vatandaşlık kavramının anlamını açıklar. 9. KKTC vatandaşı olarak sahip olduğu vatandaşlık hak ve sorumluluklarına örnekler verir. 10. İyi bir vatandaş olabilmek için, hangi davranışlar göstermesi gerektiğini açıklar. 	<p>Öğrenciye içinde bulunduğu bir izcilik, spor takımları, folklor grupları, sınıf arkadaşı, etüt arkadaşı vb. gibi gruplardaki rolleri ve bu rollerin gerektirdiği hak ve sorumluluklar açıklanır (2, 3).</p> <p>Öğrencilerin daha önceleri sorumluluğunu yerine getirmediği durumlar olduysa örnekler vermesi ve ortaya çıkan sonuçların sınıf ortamında tartışılması sağlanır (4).</p> <p>Öğrencilerin “Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni” bulmaları istenir. Maddeleri üzerinde tartışılır (5).</p> <p>Çocuk haklarını nerelerde araması gerektiği hakkında bilgi sahibi olur. Sosyal hizmetler dairesinin görevleri hakkında araştırma yapar (7).</p> <p>Vatandaşlık hak ve sorumluluklarının yasalarla verildiğini öğrenir. Yasalar çerçevesinde kendisine verilen haklara örnekler verir (9).</p> <p>Kamu mallarına zarar vermemesi gerektiğini, toplanan vergilerle ülkenin kalkınmasına olan etkisini vb gibi farklı davranışları örnekler. (10).</p>	<p>Grup (1,2,3,4)</p> <p>Rol (1,2,3)</p> <p>Sorumluluk (1,3,4,6,9)</p> <p>Çocuk hakları (5,6,7)</p> <p>Vatandaşlık (8,9,10)</p>	<p>Sosyal katılım becerileri (6,7)</p> <p>Kişisel ve sosyal yeterlik (4,6,7)</p>

ÖĞRENME ALANI/LARI: TOPLUMSAL GRUPLAR VE KURUMLAR, BİREY, İNSANLAR VE YÖNETİMİ

5. sınıf

3.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
TOPLUMSAL KURUMLAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toplamların temel ihtiyaçlarıyla bu ihtiyaçlara hizmet veren kurumları ilişkilendirir. 2. Toplumsal kurum hizmetlerinin, insan yaşamındaki etkisini değerlendirir. 3. Toplumsal kurum hizmetlerinde kendi üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir. 4. Sivil toplum kuruluşlarını, çalışma alanlarına göre sınıflandırır. 5. Sivil toplum kuruluşlarını, çalışmaların sonuçlarına göre değerlendirir. 6. Toplumsal ihtiyaçlara hizmet veren kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları ve gelişmeleri konusunda görüş ve öneride bulunur. 7. Bireylerin rolleri açısından sivil toplum kuruluşlarını resmi kurum ve kuruluşlarla karşılaştırır. 	<p>Eğimde okulların, sağlıkta hastanelerin, hukukta mahkemelerin, sporda federasyonların vb gibi temel ihtiyaçların karşılanması için oluşturulan kurumlara örnekler verir (1).</p> <p>Toplumsal kurumların insanların ihtiyaçlarını karşılamadaki etkisi ve önemi üzerinde durulur (2).</p> <p>Toplumsal kurumların hizmetlerini yerine getirmede öğrencilerin üzerine düşen görev ve sorumlulukların neler olduğu ve bunların nasıl yerine getirilmesi gerektiği tartışılır (3).</p> <p>Öğrencilerden çevrelerindeki sivil toplum örgütlerini araştırarak, bunları çalışma alanlarıyla birlikte listelemeleri istenir. Bunların daha etkin çalışabilmeleri için öğrencilerden önerilerde bulunmaları istenir (4, 5, 6).</p> <p>Bireylerin rolleri ve katılımı açısından sivil ve resmi kuruluşların çalışmaları karşılaştırılır (7).</p>	<p>Toplumsal kurum (1,2,3,5,6,7)</p> <p>Sivil toplum kuruluşu (4,5,6,7)</p> <p>Resmi kurum (1,7)</p>	<p>Eleştirel düşünme (1,2,4,5,7)</p> <p>Sosyal katılım becerileri (3)</p> <p>Yaratıcı düşünme (6)</p>

ÖĞRENME ALANI/LARI: YER VE İNSANLAR

5. sınıf

4.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
ÜLKEMİZİN KONUMU	1. Harita, plan ve ölççek kavramlarını tanımlar.	Sınıf getirilen harita ve plan arasındaki farkları sıralar (2).	Harita(1,2,3,4,5,6,8,9)	Okuryazarlık (4,5,6,9)
	2. Harita ve plan arasındaki farkları açıklar.	Haritalar üzerinde kullanılan ölççek çeşitlerini keşfeder (3). Matematik dersinden de yararlanarak haritada iki nokta arasındaki gerçek mesafeyi hesaplar (4).	Plan (1,2)	Mekânı algılama becerileri (8,9)
	3. Ölçek çeşitlerine örnekler vererek açıklar.	Sınıf getirilecek fiziki ve siyasi haritalar arasındaki farkı sıralar (5).	Ölçek (1,3,4)	
	4. Ölçekten yararlanarak harita üzerindeki iki nokta arasındaki gerçek mesafeyi bulur.	Haritalarda kullanılan sembol ve işaretleri okur-yazar. (→ : Havaalanı, ☒ kamp alanı gibi) (6).	Meridyen (7,8,9)	
	5. Fiziki ve siyasi haritalar arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar.	KKTC'nin dünyadaki konuma göre yerini küre ve haritada bulur ve gösterir. Ayrıca hangi yarım kürede, enlem ve boylamda olduğunu araştırarak arkadaşlarına açıklar (8).	Paralel (7,8,9)	
	6. Haritalar üzerinde kullanılan sembol ve işaretlerin anlamlarını açıklar.	Yaşam koşullarına bakarak KKTC'nin matematiksel konumuna göre iklimsel ve ekonomik olarak avantajları ve dezavantajları araştırma yaparak görüşlerini sınıf ortamında açıklar (9).	Ekvator (7,8,9)	
	7. Meridyen, paralel, ekvator, yarı küre, kutup kavramlarını açıklar.		Yarı küre (7)	
	8. KKTC'nin dünya haritasındaki matematiksel konumunu söyler.		Kutup (7)	
	9. KKTC'nin dünya haritasına göre konumunun avantajları ve dezavantajlarını karşılaştırır.		Matematiksel konum (8)	

ÖĞRENME ALANI/LARI: İNSANLAR VE YÖNETİMİ, ZAMAN, DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK, TOPLUMSAL GRUPLAR VE KURUMLAR

5. sınıf

5.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
ÜLKEMİZİN YÖNETİMİ	1. Geçmişten günümüze farklı yönetim şekillerini açıklar.	Monarşik, oligarşik, teokratik, federasyon, demokrasi vb. gibi yönetim şekilleri üzerinde durulur. (1).	Monarşi (1,2)	Araştırma (2,5)
	2. Geçmişten günümüze ülkemizdeki farklı yönetim şekillerini açıklar.	Kıbrıs'ta hangi uygarlıkların hangi yönetim şekliyle yönetildiğini araştırıp sınıfta tartışarak sıralamaları istenir (2).	Oligarşi (1,2)	Eleştirel düşünme (3,9)
	3. Günümüzdeki en yaygın yönetim şeklini nedenleriyle açıklar.	Demokratik yönetimin halkın kendi kendisini yönetmesine dayandığı üzerinde durulur ve demokratik bir yönetimin özellikleri açıklanır (3, 4).	Teokrasi (1)	Zamanı algılama becerisi (1,2,3)
	4. Demokratik yönetimi olan bir ülkenin, yönetsel yapısının özelliklerini açıklar.	Anayasa ve diğer yasaların toplumsal yaşama etkileri üzerinde durulur (5).	Federasyon (1,2)	
	5. Toplumsal yaşamı düzenleyen yasaların varlığını ve önemini fark eder.	Merkezi yönetimde cumhurbaşkanının, meclisin, bakanlıkların ve yerel kuruluşların (kaymakamlıkların) neler olduğu ve bunların görevleri açıklanır (6).	Demokrasi (1,2,3,4)	
	6. Ülkemizin merkezi yönetiminde rol alan birimleri ve görevlerini açıklar.	Merkezi yönetime gelen kişilerin nasıl o göreve geldiklerini ve kaç yıl süreyle seçildikleri hakkında bilgi toplanır (7).	Yasa (5,7,8)	
	7. Merkezi yönetimde yer alan kişilerin görev ve sorumluluklarını açıklar	Merkezi yönetime ve sivil toplum kuruluşlarının yönetimine seçilebilmek için kişilerin ne gibi özellikleri taşıması gerektiğini tartışır (8).	Merkezi yönetim (6,7,8)	
	8. Merkezi yönetime ve sivil toplum kuruluşlarının yönetimine seçilebilen koşullarını karşılaştırır.	Sivil toplum kuruluşlarının ülke yönetimine nasıl ve hangi yönlerden katkıları yaptığı örnekler verilerek tartışılır (9).	Sivil toplum kuruluşu (8,9)	
	9. Sivil toplum kuruluşlarının ülke yönetimine katkısını değerlendirir.			

ÖĞRENME ALANI/LARI: KAYNAKLAR VE İHTİYAÇLAR, BİREY, YER VE İNSANLAR

5. sınıf

6.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
ÜRETTİKLERİMİZ VE PAYLAŞIMI	<ol style="list-style-type: none"> 1. KKTC'nin ekonomik faaliyetlerini açıklar. 2. Ülkemizin coğrafi konumuna ve siyasi durumuna göre ekonomik faaliyetlerimizi ilişkilendirir. 3. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetleri fark eder. 4. Ülkesinde üretilenlerin, ülke ekonomisine katkısını değerlendirir. 5. Turizmin uluslararası ilişkilerdeki yeri konusunda fikir geliştirir. 6. Üretime katkıda bulunma konusunda görüş geliştirir. 7. Bilinçli tüketicinin özelliklerini örneklerle açıklar. 8. Bilinçli tüketimin aile ve ülke ekonomisine etkisini değerlendirir. 9. Bilinçli tüketimin doğaya etkisini analiz eder. 10. Tüketici haklarının olduğunu fark eder. 	<p>KKTC'inde gerçekleştirilen ekonomik faaliyetlerden tarım ve hayvancılık, sanayi, turizm, eğitim, ticaret ve madencilik vb. gibi etkinlikleri araştırır (1).</p> <p>KKTC'deki ekonomik faaliyetlerin KKTC'nin coğrafi ve siyasi konumuyla ilişkisi kurulur (2).</p> <p>Üretimin milli geliri artırdığı, bunun da halka yansıdığı üzerinde durulur (4).</p> <p>iki ülke arasında gelişmiş olan bir turizmin uluslararası ilişkilerde etkin bir rol oynadığını örneklerle kavrar. (5).</p> <p>Gruplar halinde araştırma yaparak kendi düşüncelerince üretime nasıl katkı koyacakları konusunda projeler gerçekleştirir (6).</p> <p>Bilinçli bir tüketicinin hangi özellikleri taşıması gerektiği üzerinde durularak, bilinçli tüketimin ekonomiye, çevreye ve kendisine olan etkisini araştırır ve sonuçlarından bir çıkarım elde eder (7, 8, 9).</p> <p>Mağdur olan bir tüketicinin hakkını nasıl ve nerde araması gerektiği konusunda fikir sahibi olur (10).</p>	<p>Ekonomik faaliyet (1,2,3)</p> <p>Turizm (1,2,3,4,5)</p> <p>Üretim (5,6)</p> <p>Bilinçli tüketim (7,8,9)</p> <p>Tüketici hakları (10)</p>	<p>Eleştirel düşünme (2,4,8,9)</p> <p>Yaratıcı düşünme (5,6)</p> <p>Sosyal katılım (6,10)</p>

5. sınıf

ÖĞRENME ALANI/LARI: KÜRESEL BAĞLAR, ZAMAN, SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİM, KAYNAKLAR VE İHTİYAÇLAR, YER VE İNSANLAR

7. ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
ÜLKEMİZİN DÜNYAYLA BAĞLANTISI	<ol style="list-style-type: none"> Günümüzde ulaşımın önemini açıklar. Dünyada ve ülkemizde kullanılan ulaşım sistemlerini karşılaştırır. Ülkemizde kullanılan ulaşım sistemlerinde kullanılan araçları sıralar. Ülkemizde kullanılan ulaşım sistemlerinin geçmişten günümüze nasıl değiştiğini açıklar. Ülkemizdeki ulaşım sistemlerini ülkemizin coğrafi konumuyla ilişkilendirir. Ticaretin ekonomik açıdan önemini açıklar. Ulaşımın ticaretle ilişkisini kurar. KKTC ve farklı ülkeler arasında ekonomik alış-veriş olduğunu fark eder. İletişimde medyanın önemini örneklerle açıklar. KKTC'deki medya kaynaklarını sıralar. Medya kaynakları hakkında bilgilendirerek onları etkin bir şekilde kullanır. 	<p>Zaman kazanmanın ulaşım açısından önemli olduğunu açıklar (1).</p> <p>Dünya ülkeleri ile ülkemizde kullanılan ulaşım sistemlerini araştırır. Bunların kullanım amaçlarını resimlerle açıklayıp karşılaştırır (2, 3).</p> <p>Ülkemizde geçmişten günümüze kullanılan ulaşım araçlarındaki değişim üzerinde durulur (4).</p> <p>Ülkemizin yer şekilleri ile kullanılan ulaşım sistemleri arasındaki ilişki kurulur (5).</p> <p>Ticaretin ekonomik önemini kavrar. Ticaretin gerçekleşmesi için gerekli olan ulaşımın nasıl yapıldığını açıklayarak, ulaşım ve ticaret arasındaki ilişki kurulur (6,7).</p> <p>Ülkemizde üretilmeyen ve diğer ülkelere almak zorunda olduğumuz ürünleri, diğer ülkelere satmış olduğumuz üretim fazlası ürünleri araştırıp bulması istenir. Ayrıca iç ve dış ticaret hakkında bilgi sahibi olur (8).</p> <p>Günümüzün teknoloji çağı olduğunu, teknolojik araçların yardımıyla bilgiye ulaşmanın kolaylıklarını açıklar. Ayrıca medyanın da buradaki etkin rolü üzerinde tartışır (9).</p> <p>Medya kaynaklarını nasıl etkin kullanabilir konusunda çevresinde bulunan kişilerden yardım alarak proje geliştirir (11).</p>	<p>Ulaşım (1,2,3,4,5,7)</p> <p>Ulaşım sistemleri (2,3,4,5)</p> <p>Ticaret (6,7,8)</p> <p>Medya (9,10,11)</p>	<p>Eleştirel düşünme (2,5,7)</p> <p>Sosyal katılım (11)</p> <p>Araştırma (3,5)</p>

ALTINCI SINIF

ÖĞRENME ALANI/LARI: TOPLUMSAL GRUPLAR VE KURUMLAR, KÜLTÜR, BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM, KÜLTÜR **6. sınıf**

1. ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
SOSYAL OLAYLARI ANLAMAK	<ol style="list-style-type: none"> Sosyal olayın anlamını açıklar. Yakın çevresinde yaşanan sosyal olaylara örnekler verir. Sosyal olayların insanların bir arada yaşamamasından doğduğunu fark eder. Sosyal olayların sosyalleşme yoluyla gelecek nesillere aktarıldığını algılar. Bir sosyal olayın oluşum sürecini ve sonuçlarını araştırma yaparak belirler. Sosyal olayların çoklu neden ve sonuçları olduğunu örnek bir sosyal olay üzerinde analiz eder. Sosyal olayların insanlar üzerindeki etkilerini bir sosyal olay üzerinde analiz eder. Medyanın sosyal olaylar üzerindeki etkisini fark eder. 	<p>Sosyal olayların özellikleri üzerinde durularak sosyal olay kavramının anlamı açıklanır (1)</p> <p>Yakın çevrede yaşanan farklı sosyal olay örnekleri üzerinde durulur (2)</p> <p>Sosyal olayların birden çok insanın yer almasıyla oluştuğu üzerinde durulur (3)</p> <p>Sosyal olayların sosyalleşme yoluyla gelecek nesillere aktarıldığı örnekler üzerinde durulur (4)</p> <p>Öğrencilerin bir sosyal olay seçerek oluşum sürecini, boyutlarını ve sonuçlarını araştırmaları istenir (5)</p> <p>İncelenen sosyal olay üzerinde sosyal olayların birden çok neden ve sonucunun olduğu gösterilir (6)</p> <p>Bir sosyal olay seçilerek insanlar üzerindeki olumlu ya da olumsuz etkileri üzerinde durulur (7)</p> <p>Medyanın günümüzde sosyal olaylar üzerinde ne tür etkileri olduğu örnek sosyal olaylar üzerinde gösterilir (8)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sosyal olay (1-8) Sosyalleşme (3,4) Medya (8) 	<ul style="list-style-type: none"> Araştırma (2,5,6,7) Eleştirel düşünme (5,6,7) İletişim ve bilgi teknolojileri yeterliği (8)

ÖĞRENME ALANI/LARI: YER VE İNSANLAR, ZAMAN, DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK

6. sınıf

2.ÜNİTE	Öğrenme Çıktıları	AÇIKLAMALAR	Temel Kavramlar	Beceriler
İÇİNDE YAŞADIĞIMIZ DÜNYA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dünyanın tektonik oluşumundaki değişim ve sürekliliğe kanıtlar gösterir. 2. Jeolojik zamanların özelliklerini tektonik olaylarla ilişkilendirerek açıklar. 3. Yer şekillerini oluşturan faktörleri oluşum kaynaklarına göre sınıflandırır. 4. İnsan faaliyetlerinden yola çıkarak beşerî sistemlerin coğrafyanın konuları içerisindeki yerini açıklar. 5. İnsan faaliyetlerinin yeryüzü değişimine etkisini açıklar. 6. Dünyamızın farklı jeolojik zamanlarda değişim ve sürekliliğini coğrafi açıdan analiz eder. 7. Doğal çevrenin insan faaliyetlerine etkilerini ve insanların doğal çevreye uyum süreçlerini karşılıklı ilişkileri çerçevesinde analiz eder. 8. Örneklerden yararlanarak doğal ortamda insan etkisiyle meydana gelen değişimlerin sonuçlarını analiz eder. 9. Doğal afetleri; oluşum nedenleri, özellikleri, dağılışları ve insanlara olan etkileri bakımından analiz eder. 10. İnsanların doğal afetlerin oluşumuna etkisini, afet bilincinin geliştirilmesi açısından değerlendirir. 	<p>Dünyanın içyapısı ile ilgili genel bilgiler verilir (1).</p> <p>Dünyanın hareketliliği ve jeolojik zamanların özellikleri üzerinde durulur (2).</p> <p>İnsan faaliyetleri ve coğrafya ilişkisi üzerinde durulur. İnsan faaliyetlerinin coğrafya konuları içindeki yerinin farkına varması sağlanır (4, 5).</p> <p>Dünyada görülen doğal afetlerin neler olduğu listelenir. Doğal afetlerin dünya üzerinde neden farklılıklar gösterdiği ve farklı etkilere sebep olduğu belirtilir. Doğal afetlerden korunma yollarına yönelik öneriler üzerinde durulur (7).</p> <p>Yakın çevrede sel, rüzgar ve deprem gibi afetlerin görülebileceği dikkate alınarak, bu afetlerin zararını en aza indirmek için alınabilecek önlemlerin neler olabilecekları üzerinde durulur (8, 9).</p> <p>Su, enerji ve besin döngüsü diyagramlarından yararlanarak doğal sistemlerin etkileşimi örneklendirilir. Bu döngülerin birbirlerine etkileri ve sistem ilişkisi analiz edilebilir (10).</p> <p>Ekosistem kavram ağı oluşturulur. Su ekosistemine ait unsurlardan yola çıkılarak bunun (su ekosisteminin) yaşam için önemi üzerinde durulur. (13).</p>	<p>Jeolojik devir (2,6)</p> <p>Tektonizma (1,3,9,12)</p> <p>Doğal afet (9,10,12)</p> <p>Levha tektoniği (1,3,12)</p> <p>Ekosistem (5,7,13)</p> <p>Su döngüsü (13)</p>	<p>Eleştirel düşünme (1,2,3,4,6,12)</p> <p>Mekân algılama becerileri (4,5,7,8)</p> <p>Araştırma (1,8)</p>

	<p>11. Kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreçlerini ilişkilendirir.</p> <p>12. Levha tektoniği ile deprem kuşakları, sıcak su kaynakları ve volkanların dağılışını ilişkilendirir.</p> <p>13. Ekosistemi oluşturan unsurları, enerji akışını ekosistemin devamlılığı açısından analiz eder.</p>			
--	---	--	--	--

ÖĞRENME ALANI/LARI: YER VE İNSANLAR, ZAMAN, DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK, KAYNAKALR VE İHTİYAÇLAR, İNSANALR VE YÖNETİMİ

6. sınıf

3.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
YERYÜZÜNDE NÜFUS VE YERLEŞME	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yerleşmeyi etkileyen faktörleri sınıflandırır. 2. Yerleşme ve ekonomik faaliyetler arasındaki ilişkiyi açıklar. 3. Geçmişten günümüze yerleşme ve konut ilişkisine örnekler verir. 4. Nüfus hareketleri ile yerleşmelerde meydana gelen değişimi ve bunun sonuçlarını analiz eder. 5. Göç kavramını açıklar. 6. Göç hareketleri sonucu ortaya çıkan sorunları ve bu sorunlara bulunan çözüm yollarını tartışır. 7. Kent ve kırsal hayatta ortaya çıkan bireysel ve toplumsal sorunları ve çözüm yollarını tartışır. 8. Yerleşme, konut ve yönetim ilişkisini analiz eder. 9. Gelecekte oluşacak yerleşmeler hakkında tahminde bulunur. 10. Kent ve kırsal yerleşmeler arasındaki farkları açıklar. 	<p>İnsanların yerleşme yeri olarak seçtikleri yerlerin özellikleri örneklerle açıklanır. Bunun coğrafi şartlarla ilişkisi açıklanır (1).</p> <p>Ekonomik faaliyetlerin yerleşme üzerindeki etkileri çevremizden örnekler vererek açıklanır (2).</p> <p>Ülkemizdeki göçün neden ve sonuçlarına tarihten ve günümüzden örnekler verilir. Köyden kente göç, yurt dışına göç ve bunların siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik boyutlarına değinilir (6).</p> <p>Geçmişten günümüze kullanılan konut tipleri belirlenir. Bu konutlarda kullanılan yapı malzemelerinin iklim, ekonomi, yaşam biçimi ile ilişkisi üzerinde durulur (8).</p> <p>Geleceğin yerleşmelerinin özellikle de şehirlerinin nasıl olacağı üzerinde durulur (9).</p> <p>Kırsal ve kentlerdeki insanların ekonomik ve kültürel özellikleri üzerinde durulur (10).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nüfus (4,5,6,7) • Göç(5,6) • Kentsel yerleşme (2,7,10) • Kırsal yerleşme (2,7,10) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mekânı algılama becerileri (1,3,7,10) • Eleştirel düşünme (1,2,3,4,6,7,10) • Yaratıcı düşünme (6,7,9) • Problem çözme (6,7)

ÖĞRENME ALANI/LARI: ZAMAN, SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİM, İNSANLAR VE YÖNETİMİ, YER VE İNSANLAR, BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

6. sınıf

4.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
ZAMANDA İNSAN	<ol style="list-style-type: none"> 1. İnsanlık tarihinin başlangıcını kanıtlara dayalı olarak açıklar. 2. İnsanlık tarihindeki önemli dönemleri ve özelliklerini açıklar. 3. Çeşitli kaynaklardan yararlanarak insanlık tarihinin önemli dönemlerindeki yaşamı tahmin eder. 4. İnsanlık tarihindeki önemli icat ve buluşların insan yaşamı üzerindeki etkilerini değerlendirir. 5. Doğa koşullarının yaşam alanlarının ve yaşam şekillerinin oluşmasındaki etkilerini açıklar. 6. İnsanların yaşam alanlarını değiştirmesinin gerekçelerini örnek olaylara dayalı olarak açıklar. 7. Sanayiye dayalı üretimin insan yaşamı üzerindeki etkilerini örnek olaylara dayalı olarak açıklar. 8. İnsanların tarihsel süreçte kendilerini yönetmek için oluşturdukları yönetim biçimlerini karşılaştırır. 9. Bilim, sanayi ve teknolojinin insan yaşamı üzerindeki etkilerini açıklar. 	<p>Modern insanın kökenleri ve dünyaya nereden yayıldıkları üzerinde durulur (1)</p> <p>İnsanlık tarihindeki avcılık ve toplayıcılık, tarım, endüstri ve bilgi çağlarının süreleri ve temel özellikleri üzerinde durulur (2)</p> <p>Öğrencilerin yazılı belge, mektup, anı, harita, fotoğraf, ders kitabı vb. kaynaklara dayalı olarak insanlık tarihinin önemli dönemlerindeki yaşam koşullarını tahmin etmeleri istenir (3)</p> <p>Tekerlek, yazı, alfabe, demir, barut, kâğıt, matbaa, buharlı motor, penicilin vb. icat ve buluşlar zaman çizelgesi üzerinde gösterilerek insan yaşamına etkileri tartışılır (4)</p> <p>İnsanların yaşadığı yerleri niçin değiştirmek zorunda kaldıkları, Türklerin Orta Asya'dan göçü vb. örnek olaylar aracılığıyla tartışılır (6)</p> <p>Sanayileşmeyle birlikte üretim artışının şehirleşme, beslenme, çevre kirliliği vb. üzerindeki etkileri tartışılır (7)</p> <p>Tarihsel süreçte insanların kendilerini yönetmek için oluşturdukları yönetim biçimleri (monarşi, oligarşi, mutlakiyet, komünizm, demokrasi vb.) üzerinde durulur (8)</p> <p>Bilim, sanayi ve teknolojinin insan yaşamındaki olumlu ve olumsuz yönler tartışılır (9)</p>	<p>Zaman (1-9)</p> <p>Kronoloji (2,3,4,8)</p> <p>Değişim (1-9)</p> <p>İcat (4)</p> <p>Süreklilik (1-9)</p>	<p>Yaratıcı düşünme (3)</p> <p>Eleştirel düşünme (4, 8,,9)</p>

ÖĞRENME ALANI/LARI: KÜLTÜR, YER VE İNSANLAR, ZAMAN, DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK

6. sınıf

5.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
SOSYAL VE KÜLTÜREL FARKLILIKLAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kültür kavramıyla ilgili farklı tanımlardan hareketle kültür unsurlarını belirler. 2. Coğrafyanın kültür üzerindeki etkisini irdeler. 3. Kültürü oluşturan unsurlardan yola çıkarak farklı kültürel bölgelerin yeryüzünde yayılış alanlarına ait analizler yapar. 4. Dünya üzerinde ilk kültür merkezlerinin ortaya çıkışını ve yayılışını belirleyen faktörleri zaman, süreklilik ve değişim açısından değerlendirir. 5. Bulunduğu çevredeki tarihî dokudan yola çıkarak dönemin kültürü hakkında çıkarımlarda bulunur. 6. Çevresindeki kültürel etkinliklere katılmaya istekli olur. 7. Kültürel farklılıkları, toplumlar arası ilişkiler açısından değerlendirir. 8. Kültürel değişimlere neden olan unsurlara ve bunların etkilerine örnekler verir. 9. Popüler kültürün birey ve toplum üzerindeki etkilerini yorumlar. 10. İletişim araçlarının kültür üzerindeki etkilerini yorumlar. 11. Kültürel farklılıklara karşı hoşgörülü olur. 	<p>Bölge analizi yöntemiyle Türk kültürünün yayılış alanları ve Türk kültüründe etkili olan faktörler sorgulanır (1).</p> <p>Kültür kavram ağı oluşturularak, ilk kültür merkezleri dünya haritası üzerinde belirlenir. İlk kültür merkezlerinin oluşumundaki etkili faktörler sınıflandırılarak bunların dünyada kültürel yayılıştaki önemi sorgulanır (3, 4).</p> <p>Farklı ülkelerin kültürleri (Asya, Avrupa, Amerika, Afrika) üzerinde durulur. Bu farklılıkların nedenleri örneklerle açıklanır (7).</p> <p>İnsanın sosyal bir varlık olduğu tezinden hareketle, insanın kültür yaratma özelliği ve bir kültür ortamında kendisini gerçekleştirebileceği hususlarına çevreden ve günlük hayattan örnekler verilerek vurgu yapılır (8).</p> <p>Popüler kültür ve iletişimin kültür üzerindeki etkileri üzerinde durulur (9, 10).</p> <p>Farklı milletler ve toplumlar arası kültür farklılıklarına yönelik örnekler tespit ederek bu farklılıkların nedenleri üzerinde durulur. Söz konusu farklılıklar konusunda, toplumsal hoşgörü anlayışı içinde nasıl davranılması gerektiğine yönelik açıklamalar yapılır. (11).</p>	<p>Kültür (1,2,3,4,5)</p> <p>Örf-adet (11)</p> <p>Gelenek-görenek (11)</p> <p>Popüler kültür (9)</p>	<p>Eleştirel düşünme (2,3,4,7,9,10)</p> <p>Sosyal katılım (6)</p> <p>Zamanı algılama becerileri (4,5,8,10)</p> <p>Kişisel/sosyal yeterlik (11)</p>

ÖĞRENME ALANI/LARI: İNSANLAR VE YÖNETİMİ, KÜRESEL BAĞLAR, BİREY

6. sınıf

6.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demokrasinin temel ilkelerini açıklar. 2. Demokrasi kültürünün demokratik sistemin işleyişindeki rolünü değerlendirir. 3. Demokratik vatandaşlık bilincine sahip olmanın demokratik sürecin işleyişine katkısını açıklar. 4. İnsan hak ve özgürlüklerinin anlamını ve özelliklerini açıklar. 5. İnsan hak ve özgürlükleri ile ilgili güncel olayları takip eder. 6. İnsan hak ve özgürlüklerini toplumsal yaşamla ilişkilendirir. 7. Demokratik vatandaşlık bilincine sahip olmanın demokratik sürecin işleyişine katkısını açıklar. 8. Evrensel insan hakları ilkeleri açısından ülkemizde ve dünyada yaşanan önemli gelişmeleri belgelere dayalı olarak yorumlar. 9. Hak ve özgürlüklerin kullanılmasında bağlamında; devletin vatandaş, vatandaşın devlete ve diğer insanlara karşı görev ve sorumluluklarını demokrasinin hayata geçirilmesi açısından değerlendirir. 10. Hak ve özgürlüklerini kullanmak için kendini sorumlu hisseder. 	<p>Eşitlik, özgürlük, adalet, hoşgörü, farklılıklara saygı gibi demokrasinin temel değerleri üzerinde durulur (1).</p> <p>Aile, okul ve toplumsal çevrede demokrasi kültürü ve o kültürü oluşturan değerlerin, demokratik sistemin işleyişine katkı sağladığı vurgulanır (2).</p> <p>Bilinçli bir medya okuryazarı olarak insan hak ve özgürlükleri ile ilgili ulusal veya uluslararası olumlu /olumsuz güncel olaylar üzerinde durulur (5).</p> <p>İnsan hak ve özgürlüklerinin; dil, din, etnik köken, cinsiyet, sosyo-ekonomik ve kültürel farklılıklar gözetilmeksizin herkes için geçerli ve eşit olduğu vurgulanır (4).</p> <p>Demokratik vatandaşın; hak ve özgürlüklerini bilme, görev ve sorumluluklarının gereğini yapma, aktif olma, özgür ve bağımsız davranabilme vb. özelliklerine değinilir (7).</p> <p>Atatürk'ün insan hak ve özgürlüklerine verdiği önemi gösteren sözlerinden örnekler verilir (8).</p> <p>Ülkemizde ve dünyada yakın geçmişte veya günümüzde yaşanan önemli gelişmeler vurgulanır (9).</p> <p>Kişinin kendi hak ve özgürlüklerini kullanırken başkalarının hak ve özgürlüklerini ihlal etmemesi gerektiği üzerinde önemle durulur (10).</p>	<p>İnsan hakları (4,5,6,8,9)</p> <p>Eşitlik (1,4,5,6,8)</p> <p>Özgürlük (1,4,5,6,8)</p> <p>Sorumluluk,9,10)</p> <p>Demokrasi (1,2,3,7,9)</p> <p>Demokratik sistem (2)</p> <p>Demokrasi kültürü (2,3,9)</p> <p>Hukukun üstünlüğü (1,9)</p> <p>Çoğulculuk (1,2)</p>	<p>Okur yazarlık (5, 8,9)</p> <p>Eleştirel düşünme (2,6,8,9)</p> <p>Sosyal katılım (5,10)</p> <p>Kişisel ve sosyal yeterlik (10)</p> <p>Araştırma (5)</p>

YEDİNCİ SINIF

7. sınıf

ÖĞRENME ALANI/LARI: BİREY, İNSANLAR VE YÖNETİMİ, YER VE İNSANLAR, KÜLTÜR, KAYNAKLAR VE İHTİYAÇLAR

1.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BE CERİLER
BİRLİKTE YAŞAMAK	<ol style="list-style-type: none"> Her bireyin kendine has özelliklerinin olduğunu kabul eder. Kendisine ve çevresindeki kişilere değer verir. Demokrasinin insana ve insan iradesine verdiği önemi fark eder. Demokratik bir vatandaş olmanın gereklerini örneklerle açıklar. İçinde yaşadığı çevrenin korunması konusunda duyarlılık gösterir Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini açıklar. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesinde kendi konumuna uygun sorumluluklar üstlenir. Ayrımcılığın çeşitli biçimlerini sorgulayarak ayrımcılık yapmama konusunda duyarlılık gösterir. Birlikte yaşama kültürü için diyalog ve etkili iletişimin önemini fark eder. İşbölümü ve işbirliğinin demokratik toplum yaşamı için taşıdığı önemi örneklerle açıklar. Kendisinin ve toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesi için sorumluluk üstlenmenin önemini fark eder. Karar verme süreçlerine katılmanın önemini bilerek kendi konumuna uygun sorumluluklar üstlenir. Kamu mallarının ve ortak yaşam alanlarının korunmasında sorumluluk üstlenir. Engelli, yaşlı vb. kişilerin topluma uyumlu ve mutlu bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli koşulların sağlanması konusunda önerilerde bulunur. Hak, özgürlük ve sorumluluk arasındaki ilişkiyi fark eder. 	<p>Kişiler arasındaki farklılıkları kabul ederek herkese değer verilmesi gerektiği üzerinde durulur (1,2).</p> <p>Demokrasinin insan iradesine verdiği önem üzerinde durularak demokratik bir vatandaş olmak için nasıl davranılması gerektiği üzerinde durulur (3,4).</p> <p>Toplumdaki çeşitli farklılıklardan örnekler verilerek bu farklılıkların toplumu nasıl zenginleştirdiği üzerinde durulur (6).</p> <p>Toplumsal cinsiyet kavramı üzerinde durularak, öğrencilerin toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanması konusunda üzerlerine düşen sorumluluklar tartışılır (7).</p> <p>Birlikte yaşama kültürünün gelişmesi için diyalog ve etkileşim, işbirliği, ayrımcılığın giderilmesi gibi konular üzerinde durulur (8,9,10).</p> <p>Ailede, okulda ve yakın çevrede karar verilmesi gereken durumlar örneklendirilerek, öğrencilerin bu süreçte katılmalarının gerekliliği vurgulanır (12).</p> <p>Birlikte yaşama kültürü açısından kamu malları ve ortak yaşam alanlarının korunması gerekliliği üzerinde durulur (13).</p> <p>Engelli ve yaşlı vb. kişilerin topluma uyumu için çeşitli kurumlara ve kendilerine düşen sorumluluklar üzerinde durulur (14).</p>	<p>Demokratik vatandaş (1-15)</p> <p>Toplumsal cinsiyet (7)</p> <p>Ayrımcılık (8)</p> <p>Kamu malı (13)</p> <p>Hak (15)</p> <p>Özgürlük(15)</p> <p>Sorumluluk (15)</p>	<p>Eleştirel düşünme (15)</p> <p>Yaratıcı düşünme (14)</p> <p>Kişisel ve sosyal yeterlik (1,2,5,7,8,12,13)</p> <p>İşbirliği (13)</p> <p>Sosyal katılım (2,5,7,8,12,13)</p> <p>Araştırma (10)</p>

ÖĞRENME ALANI/LARI: KAYNAKLAR VE İHTİYAÇLAR, YER VE İNSANLAR, ZAMAN, SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİM, BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM **7. sınıf**

2.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BE CERİLER
	<p>1. Yaşadığı yerdeki ekonomik faaliyetleri açıklayarak gruplandırır.</p> <p>2. İstek ve ihtiyaçlarını ayırt eder.</p> <p>3. Bilinçli bir tüketicisi olarak haklarını kullanır.</p> <p>4. İhtiyaçlarla üretim ve tüketim arasındaki ilişkiyi açıklar.</p> <p>5. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetlerle coğrafi özellikleri ilişkilendirir.</p> <p>6. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetlerin ülke ekonomisindeki yerini değerlendirir.</p> <p>7. Ekonomideki insan etkisini fark eder.</p> <p>8. Üretimde katkıda bulunma konusunda görüş oluşturur.</p> <p>9. İşbirliği yaparak üretime dayalı yeni fikirler geliştirir.</p> <p>10. Üretimde ve yönetimde toprağın önemini tarihten örneklerle açıklar.</p> <p>11. Kaynakların, ürünlerin ve ticaret yollarının devletlerin gelişmesindeki önemini tarihten ve günümüzden örnek vererek açıklar.</p> <p>12. Örnekler vererek üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir.</p> <p>13. Eğitimin meslek edinirme hedefini kavrayarak ilgi ve yetenekleri doğrultusunda mesleki tercihlerine yönelik planlama yapar.</p> <p>14. İhtiyaçlarla meslekler arasındaki ilişkiyi tarihsel süreçteki değişimi de dikkate alarak değerlendirir.</p>	<p>Ülkedeki tarım, sanayi, hizmet sektörleriyle ilgili ekonomik faaliyetlerden örnekler verilerek gruplamaları istenir (1).</p> <p>Bilinçli tüketicilik kavramı üzerinde durularak, bu konudaki hakların nasıl ve hangi yollarla kullanılabileceği üzerinde durulur (3).</p> <p>Kişisel ve toplumsal ihtiyaçlarla üretim ve tüketim arasındaki ilişki kurulur (4).</p> <p>Ülkenin coğrafi yapısı ile ekonomik faaliyetler arasındaki ilişki üzerinde durularak, ekonomik faaliyetlerin ülke ekonomisindeki yeri değerlendirilir (5,6).</p> <p>Üretim, tüketim ve dağıtımda insan etkisi üzerinde durularak üretime nasıl katkı yapabileceği konusunda görüş oluşturulur (7,8).</p> <p>Malların işlenmesinde kullanılan üretim teknolojilerindeki gelişimin sosyal, kültürel ve ekonomik hayata etkileri üzerinde durulur (12).</p> <p>İlgi ve yetenekler doğrultusunda bir meslek seçmenin önemi üzerinde durularak, bu konuda öğrencilerin kendilerine yönelik bir plan yapmalarını sağlar (13).</p> <p>Toplumdaki çeşitli ihtiyaçlarla meslekler arasındaki ilişki tarihsel süreçteki değişim de örneklenilerek vurgulanır. Günümüzde ihtiyaçların değişmesiyle yok olan ve ortaya çıkan meslekler üzerinde durulur (14).</p>	<p>Ekonomik faaliyet (1,5,6)</p> <p>İstek ve ihtiyaç (2,14)</p> <p>Bilinçli tüketim (4)</p> <p>Bilinçli tüketici (3)</p> <p>Üretim (4,8,9,10,12)</p> <p>Üretim teknolojisi (12)</p> <p>Meslek (13,14)</p>	<p>Eleştirel düşünme (1,2,4,5,6,10,11,12)</p> <p>Sosyal katılım (13)</p> <p>Yaratıcı düşünme (8,9)</p> <p>İşbirliği (9)</p> <p>Zamanı algılama (10,12)</p> <p>Girişimcilik (13)</p>

İHTİYAÇLAR, ÜRETİM VE TÜKETİM

ÖĞRENME ALANI/LARI: BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM, ZAMAN, DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK, KÜLTÜR, KAYNAKLAR VE İHTİYAÇLAR, İNSANLAR VE YÖNETİMİ 7. SINIF

3.ÜNİTE	TEMELE KAVRAMLAR	BECERİLER		
<p>TEKNOLOJİ VE TOPLUM</p> <p>1. Buluşlarla teknolojik gelişmeleri ilişkilendirir.</p> <p>2. Çevresindeki teknolojik ürünleri kullanım alanlarına göre sınıflandırır.</p> <p>3. Kullandığı teknolojik ürünlerin zaman içindeki gelişimini açıklar.</p> <p>4. Teknolojik ürünlerin hayatımızda ve çevremizde yaptığı değişiklikleri dikkate alarak geçmişle günümüzü karşılaştırır.</p> <p>5. Teknolojinin topluma olumlu ve olumsuz etkilerini karşılaştırır.</p> <p>6. Çevresindeki ihtiyaçlardan yola çıkarak kendine özgü ürünler tasarlar.</p> <p>7. Teknolojik ürünleri, kendisine, başkalarına ve doğaya zarar vermeden etkin kullanır.</p> <p>8. İlk uygarlıkların bilimsel ve teknolojik gelişmelere katkılarından örnek verir.</p> <p>9. Teknolojiyi kullanarak vatandaşlık hak ve sorumluluklarını yerine getirir.</p> <p>10. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerle düşünce özgürlüğü arasında ilişki kurar.</p>	<p>ÖĞRENME ÇIKTILARI</p> <p>1. Buluşlarla teknolojik gelişmeleri ilişkilendirir.</p> <p>2. Çevresindeki teknolojik ürünleri kullanım alanlarına göre sınıflandırır.</p> <p>3. Kullandığı teknolojik ürünlerin zaman içindeki gelişimini açıklar.</p> <p>4. Teknolojik ürünlerin hayatımızda ve çevremizde yaptığı değişiklikleri dikkate alarak geçmişle günümüzü karşılaştırır.</p> <p>5. Teknolojinin topluma olumlu ve olumsuz etkilerini karşılaştırır.</p> <p>6. Çevresindeki ihtiyaçlardan yola çıkarak kendine özgü ürünler tasarlar.</p> <p>7. Teknolojik ürünleri, kendisine, başkalarına ve doğaya zarar vermeden etkin kullanır.</p> <p>8. İlk uygarlıkların bilimsel ve teknolojik gelişmelere katkılarından örnek verir.</p> <p>9. Teknolojiyi kullanarak vatandaşlık hak ve sorumluluklarını yerine getirir.</p> <p>10. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerle düşünce özgürlüğü arasında ilişki kurar.</p>	<p>AÇIKLAMALAR</p> <p>Tarihteki önemli buluşlar ve bu buluşların doğurduğu teknolojik gelişmeler üzerinde durulur (1).</p> <p>Çevresinde kullanılan teknolojik araçların yerine getirdiği işlevin geçmişte nasıl sağlandığı örneklendirilir (3).</p> <p>Teknolojik ürünlerin insan hayatında ve kültürde yaptığı değişimler tarihsel süreç de dikkate alınarak incelenir (4).</p> <p>Yaşadığı çevrede karşılaşılan sorunların giderilmesine yönelik orijinal ürün tasarlama çalışması yaptırılır (6).</p> <p>Teknolojik ürünlerin yönergelerinin okunması üzerinde durularak, kişiye, çevreye ve doğaya zarar vermeden nasıl kullanılabileceği üzerinde durulur (7).</p> <p>Tarihsel süreçte uygarlıkların teknolojik gelişime katkıları üzerinde durulur (8).</p> <p>Dijital vatandaşlık kavramı üzerinde durularak teknoloji aracılığıyla hak ve sorumlulukların nasıl yerine getirilebileceği hakkında örnekler verilir (9).</p> <p>Patent kavramı üzerinde durularak yaratıcılık, düşünce özgürlüğü gibi kavramların bilim ve teknolojiyle ilişkisi kurulur (10).</p>	<p>TEMELE KAVRAMLAR</p> <p>Buluş (1)</p> <p>Teknolojik ürün (2,3,4,7)</p> <p>Dijital vatandaşlık (9)</p> <p>Patent (6)</p> <p>Düşünce özgürlüğü (10)</p> <p>Yaratıcılık (6,10)</p>	<p>BECERİLER</p> <p>Eleştirel düşünme (1,2,4,5,8,10)</p> <p>Zamanı algılama (3,4,8)</p> <p>Yaratıcı düşünme (6)</p> <p>Okuryazarlık (9,10)</p> <p>Sosyal katılım (7,9)</p> <p>Araştırma (2,6,8)</p>

ÖĞRENME ALANI/LARI: KAYNAKALR VE İHTİYAÇLAR, YER VE İNSANLAR, KÜRESEL BAĞLAR, BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

7. sınıf

4.ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BEKERİLER
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kalkınma kavramının anlamını açıklar. 2. Kalkınma göstergelerini listeler. 3. Kalkınmanın modernleşme, sanayileşme, büyüme gibi içerik benzerliği olan kavramlarla benzerlik ve farklılıklarını karşılaştırır. 4. İnsani gelişme indeksi kavramını açıklar. 5. Kalkınma göstergelerini ekonomik, kültürel ve siyasal vb. açılardan sınıflandırır. 6. Kalkınma göstergelerini kullanarak ülkelerin kalkınmışlık düzeyleri hakkında yorum yapar. 7. Ülkelerin kalkınma düzeylerini sınıflandırır 8. Kalkınma göstergeleriyle ilgili bilgiler toplayarak KKT'nin kalkınma düzeyi hakkında yargıya varır. 9. Kalkınmış ve kalkınmakta olan ülkelerin coğrafi özelliklerini karşılaştırarak coğrafyanın kalkınmaya etkisini açıklar. 10. Kalkınma ile nitelikli insan gücü arasındaki ilişkiyi açıklar. 11. Birey olarak kalkınmadaki rolünün ve sorumluluğunun bilincinde olur. 	<p>Kalkınma kavramına kalkınma göstergeleri de dikkate alınarak değinilir. Kalkınma kavramının sanayileşme, büyüme, modernleşme gibi kavramlarla ilişkisi analiz edilir (1,2,3).</p> <p>İnsani gelişme indeksi kavramı açıklanarak çeşitli ülkelerin insani gelişme indeksleri karşılaştırılır (4).</p> <p>Kalkınma kavramının ve göstergelerin ekonomik, kültürel ve siyasal boyutları üzerinde durularak öğrencilerin bu göstergeleri sınıflamaları istenir (6).</p> <p>Kalkınma göstergeleri dikkate alınarak, öğrencilerden bazı ülkelere ait verileri kullanarak o ülkelerin kalkınma düzeylerini sınıflamaları istenir. Ayrıca, KKT'nin kalkınma göstergelerine ilişkin veriler de toplanarak KKT'nin kalkınma düzeyi hakkında yorumda bulunmaları istenir (7,8).</p> <p>Öğrencilerden kalkınmış ve kalkınmakta olan bazı ülkelerin kalkınma göstergeleriyle coğrafi özellikleri arasında ilişki kurmaları istenir (9).</p> <p>Öğrencilerden farklı ülkelere ait veriler sunularak kalkınma ve nitelikli insan gücü arasında ilişki kurmaları istenir (10).</p> <p>Öğrencilerden ülkelerinin kalkınması konusunda kendilerine ne gibi sorumluluklar düşüğü konusunda beyin jimnastığı yapmaları istenir (11).</p>	<p>Kalkınma (1-11)</p> <p>Kalkınma göstergeleri (2,5,6,8)</p> <p>İnsani gelişme indeksi (4)</p> <p>İnsan gücü (10)</p>	<p>Eleştirel düşünme (3,5,6,7,8,9,10)</p> <p>Yaratıcı düşünme (9)</p> <p>Araştırma (4,6,7,8,9)</p> <p>Sosyal katılım (11)</p> <p>Girişimcilik (11)</p>

KALKINMA

ÖĞRENME ALANI/LARI: KÜRESEL BAĞLAR, KÜLTÜR, KAYNAKLAR VE İHTİYAÇLAR, ZAMAN, SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİM

7. sınıf

5. ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	AÇIKLAMALAR	TEMEL KAVRAMLAR	BECERİLER
	<p>1. Ülkeler arasındaki benzer ve farklı yönleri karşılaştırır.</p> <p>2. Küreselleşmenin ekonomik, siyasal ve sosyo-kültürel boyutlarını açıklar.</p> <p>3. Küreselleşmenin kendi yaşamına etkisini örneklerle açıklar.</p> <p>4. Toplumlar arasında ortak kullanılan özel günlere önem verir.</p> <p>5. Ülkeler arasındaki ekonomik alışverişleri ülke ekonomisi açısından değerlendirir.</p> <p>6. Ülkelerarası ekonomik ilişkilerde iletişim ve ulaşım teknolojisinin etkisini araştırır.</p> <p>7. Turizmin uluslararası ilişkilerdeki yeri konusunda bakış açısı geliştirir.</p> <p>8. Ortak mirasın tanıtılmasında turizmin yerini fark eder.</p> <p>9. 20.yy. başında Osmanlı devleti ve Avrupa Savaşının siyasi ve ekonomik yapısı ile I. Dünya Savaşının sebep ve sonuçlarını ilişkilendirir.</p> <p>10. Küresel sorunlarla uluslararası kuruluşların amaçlarını ilişkilendirir.</p> <p>11. Küresel sorunların çözümlerinin uygulamaya geçilmesinde kişisel sorumluluğunu fark eder.</p> <p>12. Düşünce, sanat ve edebiyat ürünlerinin doğal varlık ve tarihi çevrelerin ortak miras ögesi olarak yaşatılmasında insanlığın sorumluluğunu fark eder.</p> <p>13. Uluslararası kültür, sanat fuar ve spor etkinliklerinin toplumlararası etkileşimdeki rolünü değerlendirir.</p> <p>14. Ülkemizin diğer ülkelerle olan ekonomik ilişkilerini kaynaklar ve ihtiyaçlar açısından değerlendirir.</p>	<p>Ülkelerin ekonomik, kültürel, siyasal açıdan benzer ve farklı yönleri üzerinde durulur (1).</p> <p>Küreselleşmenin ekonomik, siyasal ve sosyo-kültürel açılardan yarattığı değişimlere örnekler verilerek, kendi yaşamlarındaki etkileri değerlendirilir (2,3).</p> <p>Yeni yıl, dünya çevre günü gibi ülkelerin ortak olarak kutladıkları özel günler üzerinde durulur (4).</p> <p>İletişim ve ulaşım hizmetlerindeki gelişimin ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerin gelişimine etkileri üzerinde durulur (6).</p> <p>Turizmin farklı kültürlerle ve insanlara bakış açısı geliştirmedeki önemi üzerinde durularak ortak mirasın tanıtımındaki rolü üzerinde durulur (7,8).</p> <p>Birinci Dünya Savaşı bağlamında ülkelerin siyasal ve ekonomik yapısı ve sorunlarının tüm dünyayı ilgilendiren bir soruna nasıl yol açtığı üzerinde durulur (9).</p> <p>Küresel sorunları çözmek için oluşturulan uluslararası kuruluşlara örnekler verilerek sorunlar ve kuruluşların amaçları arasındaki ilişki üzerinde durulur (10).</p> <p>Küresel sorunların çözümünü için kişisel olarak bireylerin neler yapabileceği üzerinde durulur (11).</p> <p>Düşünce, sanat ve edebiyat ürünlerinin, doğal varlık ve tarihi çevrelerin insanlığın ortak mirası olduğu ve bunların korunması için insanlığa nasıl bir sorumluluk düştüğü üzerinde durulur (13).</p> <p>Uluslararası kültür, sanat ve spor etkinliklerine örnekler verilerek bunların küresel bir anlayış geliştirmedeki rolü üzerinde durulur (13).</p>	<p>Küreselleşme (1-14)</p> <p>iletişim ve ulaşım teknolojileri (6)</p> <p>Turizm (7,8)</p> <p>Ortak miras (8,12)</p> <p>Uluslararası kuruluş (10)</p>	<p>Eleştirel düşünme (1,2,3,6,,9,10,13,14)</p> <p>Araştırma (6)</p> <p>İşbirliği (11)</p> <p>Empati (12)</p> <p>iletişim ve bilgi teknolojileri (6)</p> <p>Zamanı algılama (9)</p>

KÜRESEL BAĞLILIK

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
4. SINIF: ÜNİTE 1: BEN	1. Bireysel özelliklerini tanıır.	4				3										
	2. Kişiler arası fiziksel farklılıkların önemini açıklar.	4								3						
	3. Kendisini arkadaşlarından ayıran fiziksel farklılıklara örnekler verir.	3					3				3					
	4. Duyguları ve düşünceleri arasındaki ilişkiyi fark eder.	4														
	5. Farklı durumlara ait duygu ve düşüncelerini ifade eder.	4														
	6. Başkalarının duygu ve düşüncelerini saygı ile karşılar.										3					
	7. Yaşamına ilişkin belli başlı olayları kronolojik sıraya koyar.	4														
	8. Sahip olduğu resmi kimlik belgelerindeki bilgileri analiz ederek kişisel kimliğine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	4									3					
	9. Kişisel ihtiyaçlarını listeler.	4								2		3				
	10. Kişisel ihtiyaçlarını nasıl karşıladığını açıklar.									4						
	11. Arkadaşlarıyla kendisinin kişisel ihtiyaçları arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırır.									3						

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
4. SINIF: ÜNİTE 3: YAKIN ÇEVREMİZ	1. Adresini bilmenin önemini kavrar.		3										3		
	2. Oturduğu evin adresini yazılı ve sözlü olarak ifade eder.												4		
	3. Yakın çevresini tanıır.		4										4		
	4. Bulunduğu yerin krokisini çizer.		2										4		
	5. Çevresindeki herhangi bir nesnenin kendisine göre bulunduğu coğrafi yönü ifade eder.		2										4		
	6. Yön bulmada kullanılan yöntemleri açıklar.		2										4		
	7. Yakın çevresindeki ulaşımın nasıl sağlandığını açıklar.		3										3		
	8. Çevresinde ulaşım ile ilgili yaşanan sorunları tartışarak çözüm önerileri getirir.		3							3					
	9. Yaşadığı çevrenin doğal güzelliklerini nasıl koruması ve güzelleştirmesi gerektiğini açıklar.	3	3					4					5		
	10. Yaşadığı çevrenin temizliği ve güzelleştirilmesi konusunda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirir.	3	3					4					5		
	11. Okulun kişisel ve toplumsal gelişimine olan etkisini açıklar.		3												
	12. Okulda arkadaşlarının farklı görüşlerine saygı gösterir.								4						
	13. Hak ve sorumluluklarının bilincinde okul ve sınıf kurallarına uyar.	3					4							4	
	14. Yaşadığı yere insanların ilk ne zaman yerleştiğini araştırır.		3	3											
	15. Yaşadığı yere insanların niçin yerleştiğini araştırır.		4	3											
	16. Yaşadığı yerdeki kültürel değişimi ailesinden örneklerle açıklar.		3		4										
	17. Yaşadığı yerdeki geçmişten günümüze insan ilişkilerini örneklerle açıklar.		4		3										
	18. Geçmişten günümüze yaşadığı yerdeki ekonomik etkinliklerdeki değişimi örneklerle açıklar.	4		4											
	19. Yaşadığı yerdeki yerel yöneticilerin kimler olduğunu ve nasıl seçildiklerini açıklar.			3	4										
	20. Yaşadığı yerdeki yerel yöneticilerin görev ve sorumluluklarını araştırır.					3									
	21. Bilim ve teknolojinin kendi yaşamındaki etkilerini değerlendirir.														5
	22. Kendi yaşamındaki teknolojik ürünleri etik, ekonomik ve etkili kullanır.														5

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
5. SINIF: ÜNİTE 1: ÜLKEMİZİN KONUMU	1. Harita, plan ve ölçek kavramlarını tanımlar.												5			
	2. Harita ve plan arasındaki farkları açıklar.												4			
	3. Ölçek çeşitlerine örnekler vererek açıklar.												4			
	4. Ölçekten yararlanarak harita üzerindeki iki nokta arasındaki gerçek mesafeyi bulur.												4			
	5. Fiziki ve siyasi haritalar arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar.												4			
	6. Haritalar üzerinde kullanılan sembol ve işaretlerin anlamlarını açıklar.												4			
	7. Meridyen, paralel, ekvator, yarı küre, kutup kavramlarını açıklar.												4			
	8. KKTC'nin dünya haritasındaki matematiksel konumunu söyler.												4			
	9. KKTC'nin dünya haritasına göre konumunun avantajları ve dezavantajlarını karşılaştırır.												4			

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
5. SINIF: ÜNİTE 2: GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KÜLTÜREL MİRASIMIZ	1. Yakın çevresi ve ülkemizin tarihi geçmişi olan mimari yapılarını araştırır.		5						3					
	2. Tarihi mimari yapıları yapılış zamanlarını dikkate alarak zaman çizelgesi üzerinde gösterir.				4									
	3. Tarihi mimari yapıların özelliklerini açıklar.				4									
	4. Ülkemizin kültürel varlıklarını oluşturan öğelere örnekler verir.					5								
	5. Kültürel varlıkların, insanların bir arada yaşamasına olan katkısının önemini açıklar.								4					
	6. Yakın ve uzak ülke komşularımızın kültürlerine ait özelliklerin benzerlik ve farklılıklarını örneklerle karşılaştırır.						4							
	7. Kültürel varlıklarımızın günümüzde ne derece değişime uğradığını nedenleriyle açıklar.						4							
	8. Kültürel varlıklarımızın yok olmaması için ne gibi faaliyetlerin yapılması gerektiği önerilerde bulunur.							5						
	9. Milli bayramlarımızın oluşum sürecini açıklar							4		2				

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
5. SINIF: ÜNİTE 3: BİREY VE VATANDAŞ OLARAK HAK VE SORUMLULUKLARIM	1. Grup, rol, sorumluluk kavramlarını açıklar.	3																
	2. İçinde bulunduğu gruplar ile gruplara ait rollerini sıralar.	3																
	3. Bulunduğu çeşitli grup ve kurumlar içindeki rollerin gerektirdiği hak ve sorumluluklarını fark eder.	3				3						4						
	4. Grupları oluşturan bireylerin sorumluluklarını yerine getirmedikleri zaman ortaya çıkacak sonuçları farklı gruplara göre örneklendirir.						3											
	5. Çocuk olarak haklarının olduğunu ve bunların yasalar ile korunduğunu fark eder.							4										
	6. Kendisi gibi başkalarının da hakları olduğunu bilerek diğerlerinin haklarına saygı gösterir.	3					4											
	7. Hakları ihlal edildiğinde, hakkını arar.	3					3					4						
	8. Vatandaşlık kavramının anlamını açıklar.							2										
	9. KKTC vatandaşı olarak sahip olduğu vatandaşlık hak ve sorumluluklarına örnekler verir.	3									3							3
	10. İyi bir vatandaş olabilmek için, hangi davranışlar göstermesi gerektiğini açıklar.										3							3

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
5. SINIF: ÜNİTE 4: TOPLUMSAL KURUMLAR	1. Topluların temel ihtiyaçlarıyla bu ihtiyaçlara hizmet veren kurumları ilişkilendirir.		4	3												
	2. Toplumsal kurum hizmetlerinin, insan yaşamındaki etkisini değerlendirir.		5													
	3. Toplumsal kurum hizmetlerinde kendi üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir.		4	4												
	4. Sivil toplum kuruluşlarını, çalışma alanlarına göre sınıflandırır.		3													
	5. Sivil toplum kuruluşlarını, çalışmaların sonuçlarına göre değerlendirmede bulunur.		3													
	6. Toplumsal ihtiyaçlara hizmet veren kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları ve gelişmeleri konusunda görüş ve öneride bulunur.		4								3					
	7. Bireylerin rolleri açısından sivil toplum kuruluşlarını resmi kurum ve kuruluşlarla karşılaştırır.	3	4													

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
5. SINIF: ÜNİTE 5: ÜLKEMİZİN YÖNETİMİ	1. Geçmişten günümüze farklı yönetim şekillerini açıklar.		3	3														
	2. Geçmişten günümüze ülkemizdeki farklı yönetim şekillerini açıklar.		3	3														
	3. Günümüzdeki en yaygın yönetim şeklini nedenleriyle açıklar.		3	3														
	4. Demokratik yönetimi olan bir ülkenin, yönetsel yapısının özelliklerini açıklar.		3	3														
	5. Toplumsal yaşamı düzenleyen yasaların varlığını ve önemini fark eder.		3	3														
	6. Ülkemizin merkezi yönetiminde rol alan birimleri ve görevlerini açıklar.		3	3														
	7. Merkezi yönetimde yer alan kişilerin göreve gelme şekillerini açıklar.		3	3														
	8. Merkezi yönetime ve sivil toplum kuruluşlarının yönetimine seçilebilme koşullarını karşılaştırır.		3	3														
	9. Sivil toplum kuruluşlarının ülke yönetimine katkısını değerlendirir.		3	3														

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki		DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5. SINIF: ÜNİTE 6: ÜRETTİKLERİMİZ VE PAYLAŞIMI	SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI											
	1. KKTC'nin ekonomik faaliyetlerini açıklar.					5							
	2. Ülkemizin coğrafik konumuna ve siyasi durumuna göre ekonomik faaliyetlerimizi ilişkilendirir.					5							
	3. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetleri fark eder.					4							
	4. Ülkesinde üretilenlerin, ülke ekonomisine katkısını değerlendirir.					4							
	5. Turizmin uluslararası ilişkilerdeki yeri konusunda fikir geliştirir.					3				3			
	6. Üretime katkıda bulunma konusunda görüş geliştirir.					4				3			
	7. Bilinçli tüketicinin özelliklerini örneklerle açıklar.					4					4		
	8. Bilinçli tüketimin aile ve ülke ekonomisine etkisini değerlendirir.					3					4		
	9. Bilinçli tüketimin doğaya etkisini analiz eder.					5					4		
10. Tüketici haklarının olduğunu fark eder.	3				3								
KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük		2 Düşük	3 Orta	4 Yüksek	5 Çok Yüksek								

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
5. SINIF: ÜNİTE 7: ÜLKEMİZİN DÜNYAYLA BAĞLANTISI	1. Günümüzde ulaşımın önemini kavrar.		3			3											
	2. Dünyada ve ülkemizde kullanılan ulaşım sistemlerini karşılaştırır.		3			3											
	3. Ülkemizde kullanılan ulaşım sistemlerinde kullanılan araçları sıralar.		3			3											
	4. Ülkemizde kullanılan ulaşım sistemlerinin geçmişten günümüze nasıl değiştiğini açıklar					2	3										
	5. Ülkemizdeki ulaşım sistemlerini ülkemizin coğrafi konumuyla ilişkilendirir.												3				
	6. Ticaretin ekonomik açıdan önemini açıklar.										4						
	7. Ulaşımın ticaretle ilişkisini kurar.										4						
	8. KKTC ve farklı ülkeler arasında ekonomik alış-veriş olduğunu fark eder.										4						
	9. İletişimde medyanın önemini örneklerle açıklar.								3								
	10. KKTC'deki medya kaynaklarını sıralar.								3								
	11. Medya kaynakları hakkında bilgilenererek onları etkin bir şekilde kullanır.								3								4

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
6. SINIF: ÜNİTE 1: SOSYAL OLAYLARI ANLAMAK	1. Sosyal olayın anlamını açıklar.		4	3													
	2. Yakın çevresinde yaşanan sosyal olaylara örnekler verir.		4	3													
	3. Sosyal olayların insanların bir arada yaşamasından doğduğunu fark eder.		4	3													
	4. Sosyal olayların sosyalleşme yoluyla gelecek nesillere aktarıldığını algılar.		4	3													
	5. Bir sosyal olayın oluşum sürecini ve sonuçlarını araştırma yaparak belirler.		3	3						4							
	6. Sosyal olayların çoklu neden ve sonuçları olduğunu örnek bir sosyal olay üzerinde analiz eder.		3	3						4							
	7. Sosyal olayların insanlar üzerindeki etkilerini bir sosyal olay üzerinde analiz eder.		3	3													
	8. Medyanın sosyal olaylar üzerindeki etkisini fark eder.		3														3

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
6. SINIF: ÜNİTE 2: İÇİNDE YAŞADIĞIMIZ DÜNYA	1. Dünyanın tektonik oluşumundaki değişim ve sürekliliğe kanıtlar gösterir.		3										3		
	2. Jeolojik zamanların özelliklerini tektonik olaylarla ilişkilendirerek açıklar.		3										3		
	3. Yer şekillerini oluşturan faktörleri oluşum kaynaklarına göre sınıflandırır.		3										3		
	4. İnsan faaliyetlerinden yola çıkarak beşerî sistemlerin coğrafyanın konuları içerisindeki yerini açıklar.		3										3		
	5. İnsan faaliyetlerinin yeryüzü değişimine etkisini açıklar.		4										3		
	6. Dünyamızın farklı jeolojik zamanlarda değişim ve sürekliliğini coğrafi açıdan analiz eder.		5										3		
	7. Doğal çevrenin insan faaliyetlerine etkilerini ve insanların doğal çevreye uyum süreçlerini karşılıklı ilişkileri çerçevesinde analiz eder.		4										3		
	8. Örneklerden yararlanarak doğal ortamda insan etkisiyle meydana gelen değişimlerin sonuçlarını analiz eder.		4										3		
	9. Doğal afetleri; oluşum nedenleri, özellikleri, dağılışları ve insanlara olan etkileri bakımından analiz eder.		4										3		
	10. İnsanların doğal afetlerin oluşumuna etkisini, afet bilincinin geliştirilmesi açısından değerlendirir.		4										3		
	11. Kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreçlerini ilişkilendirir.		4										3		
	12. Levha tektoniği ile deprem kuşakları, sıcak su kaynakları ve volkanların dağılışını ilişkilendirir.		4										3		
	13. Ekosistemi oluşturan unsurları, enerji akışını ekosistemin devamlılığı açısından analiz eder.		4										3		

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
6. SINIF: ÜNİTE 3: YERYÜZÜNDE NÜFUS VE YERLEŞME	1. Yerleşmeyi etkileyen faktörleri sınıflandırır.		4										3		
	2. Yerleşme ve ekonomik faaliyetler arasındaki ilişkiyi açıklar.		4										4		
	3. Geçmişten günümüze yerleşme ve konut ilişkisine örnekler verir.		4										3		
	4. Nüfus hareketleri ile yerleşmelerde meydana gelen değişimi ve bunun sonuçlarını analiz eder.		4										3		
	5. Göç kavramını açıklar		4										3		
	6. Göç hareketleri sonucu ortaya çıkan sorunları ve bu sorunlara bulunan çözüm yollarını tartışır.		4										3		
	7. Kent ve kırsal hayatta ortaya çıkan bireysel ve toplumsal sorunları ve çözüm yollarını tartışır.		4									3	3		
	8. Yerleşme, konut ve yönetim ilişkisini analiz eder.		5										3		
	9. Gelecekte oluşacak yerleşmeler hakkında tahminde bulunur		4										3		
	10. Kent ve kırsal yerleşmeler arasındaki farkları açıklar.		4										3		

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
6. SINIF: ÜNİTE 4: ZAMANDA İNSAN	1. İnsanlık tarihinin başlangıcını kanıtlara dayalı olarak açıklar.		4	4														
	2. İnsanlık tarihindeki önemli dönemleri ve özelliklerini açıklar.		4	4														
	3. Çeşitli kaynaklardan yararlanarak insanlık tarihinin önemli dönemlerindeki yaşamı tahmin eder.		4															
	4. İnsanlık tarihindeki önemli icat ve buluşların insan yaşamı üzerindeki etkilerini değerlendirir.			4														
	5. Doğa koşullarının yaşam alanlarının ve yaşam şekillerinin oluşmasındaki etkilerini açıklar.			4	4													
	6. İnsanların yaşam alanlarını değiştirmesinin gerekçelerini örnek olaylara dayalı olarak açıklar.			4	4													
	7. Sanayiye dayalı üretimin insan yaşamı üzerindeki etkileri örnek olaylara dayalı olarak açıklar.			4	4													
	8. İnsanların tarihsel süreçte kendilerini yönetmek için oluşturdukları yönetim biçimlerini karşılaştırır.				4													
	9. Bilim, sanayi ve teknolojinin insan yaşamı üzerindeki etkilerini açıklar.		4	3														

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
6. SINIF: ÜNİTE 5: SOSYAL VE KÜLTÜREL FARKLILIKLAR	1. Kültür kavramıyla ilgili farklı tanımlardan hareketle kültür unsurlarını belirler.	3			4													
	2. Coğrafyanın kültür üzerindeki etkisini irdeler.				4													
	3. Kültürü oluşturan unsurlardan yola çıkarak farklı kültürel bölgelerin yeryüzünde yayılmış alanlarına ait analizler yapar.				4													
	4. Dünya üzerinde ilk kültür merkezlerinin ortaya çıkışı ve yayılışını belirleyen faktörleri zaman, süreklilik ve değişim açısından değerlendirir.				4													
	5. Bulunduğu çevredeki tarihî dokudan yola çıkarak dönemin kültürü hakkında çıkarımlarda bulunur.				4													
	6. Çevresindeki kültürel etkinliklere katılmaya istekli olur.				4													3
	7. Kültürel farklılıkları, toplumlar arası ilişkiler açısından değerlendirir.												5					
	8. Kültürel değişimlere neden olan unsurlara ve bunların etkilerine örnekler verir.							5										
	9. Popüler kültürün birey ve toplum üzerindeki etkilerini yorumlar.							4										
	10. İletişim araçlarının kültür üzerindeki etkilerini yorumlar.							4										
	11. Kültürel farklılıklara karşı hoşgörülü olur.												5					3

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
6. SINIF: ÜNİTE 6: DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI	1. Demokrasinin temel ilkelerini açıklar.			3										3	
	2. Demokrasi kültürünün demokratik sistemin işleyişindeki rolünü değerlendirir.		4	4											
	3. Demokratik vatandaşlık bilincine sahip olmanın demokratik sürecin işleyişine katkısını kavrar.		4												3
	4. İnsan hak ve özgürlüklerinin anlamını ve özelliklerini açıklar.		4												3
	5. İnsan hak ve özgürlükleri ile ilgili güncel olayları takip eder.		4												3
	6. İnsan hak ve özgürlüklerini toplumsal yaşamla ilişkilendirir.		4												3
	7. Demokratik vatandaşlık bilincine sahip olmanın demokratik sürecin işleyişine katkısını açıklar.		4												4
	8. Evrensel insan hakları ilkeleri açısından ülkemizde ve dünyada yaşanan önemli gelişmeleri belgelere dayalı olarak yorumlar.		4												3
	9. Hak ve özgürlüklerin kullanılması bağlamında; devletin vatandaşla, vatandaşın devlete ve diğer insanlara karşı görev ve sorumluluklarını demokrasinin hayata geçirilmesi açısından değerlendirir.		4												3
	10. Hak ve özgürlüklerini kullanmak için kendini sorumlu hisseder.		4												5

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI																	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
7. SINIF: ÜNİTE 1: BİRLİKTE YAŞAMAK	1. Her bireyin kendine has özelliklerinin olduğunu kabul eder.																		
	2. Kendisine ve çevresindeki kişilere değer verir.						3						4						
	3. Demokrasinin insana ve insan iradesine verdiği önemi fark eder.			3									3			2			
	4. Demokratik bir vatandaş olmanın gereklerini örneklerle açıklar.												3			3			
	5. İçinde yaşadığı çevrenin korunması konusunda duyarlılık gösterir												5						
	6. Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini kavrar.													4			4		
	7. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesinde kendi konumuna uygun sorumluluklar üstlenir.																5		4
	8. Ayrımcılığın çeşitli biçimlerini sorgulayarak ayrımcılık yapmama konusunda duyarlılık gösterir.																	5	4
	9. Birlikte yaşama kültürü için diyalog ve etkili iletişimin önemini fark eder.																		4
	10. İşbölümü ve işbirliğinin demokratik toplum yaşamı için taşıdığı önemi örneklerle açıklar.			3															
	11. Kendisinin ve toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesi için sorumluluk üstlenmenin önemini fark eder.														3				3
	12. Karar verme süreçlerine katılmanın önemini bilerek kendi konumuna uygun sorumluluklar üstlenir.																		4
	13. Kamu mallarının ve ortak yaşam alanlarının korunmasında sorumluluk üstlenir.														4				3
	14. Engelli, yaşlı vb. kişilerin toplumla uyumlu ve mutlu bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli koşulların sağlanması konusunda önerilerde bulunur.																		3
	15. Hak, özgürlük ve sorumluluk arasındaki ilişkiyi fark eder.			4															

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
7. SINIF: ÜNİTE 2: İHTİYAÇLAR, ÜRETİM VE TÜKETİM	1. Yaşadığı yerdeki ekonomik faaliyetleri açıklayarak gruplandırır.					5											
	2. İstek ve ihtiyaçlarını ayırt eder.					5											
	3. Bilinçli bir tüketici olarak haklarını kullanır.											5					
	4. İhtiyaçlarla üretim ve tüketim arasındaki ilişkiyi açıklar.					5											
	5. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetlerle coğrafi özellikleri ilişkilendirir.					4											
	6. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetlerin ülke ekonomisindeki yerini değerlendirir.					4											
	7. Ekonomideki insan etkisini fark eder.					4											
	8. Üretimde katkıda bulunma konusunda görüş oluşturur.					4											
	9. İşbirliği yaparak üretime dayalı yeni fikirler geliştirir.												4				
	10. Üretimde ve yönetimde toprağın önemini tarihten örneklerle açıklar.					4											
	11. Kaynakların, ürünlerin ve ticaret yollarının devletlerin gelişmesindeki önemini tarihten ve günümüzden örnek vererek açıklar.					5											
	12. Örnekler vererek üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir.					4											
	13. Eğitimin meslek edindirme hedefini kavrayarak ilgi ve yetenekleri doğrultusunda mesleki tercihlerine yönelik planlama yapar															4	
	14. İhtiyaçlarla meslekler arasındaki ilişkiyi tarihsel süreçteki değişimi de dikkate alarak değerlendirir.					4											

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
7 SINIF: ÜNİTE 3: TEKNOLOJİ VE TOPLUM	1. Buluşlarla teknolojik gelişmeleri ilişkilendirir.		3											3
	2. Çevresindeki teknolojik ürünleri kullanım alanlarına göre sınıflandırır.													3
	3. Kullandığı teknolojik ürünlerin zaman içindeki gelişimini açıklar.		3											3
	4. Teknolojik ürünlerin hayatımızda ve çevremizde yaptığı değişiklikleri dikkate alarak geçmişle günümüzü karşılaştırır.		4											
	5. Teknolojinin topluma olumlu ve olumsuz etkilerini karşılaştırır.		4											
	6. Çevresindeki ihtiyaçlardan yola çıkarak kendine özgü ürünler tasarlar					3								
	7. Teknolojik ürünleri, kendisine, başkalarına ve doğaya zarar vermeden etkin kullanır.													5
	8. İlk uygarlıkların bilimsel ve teknolojik gelişmelere katkılarından örnek verir.		3											
	9. Teknolojiyi kullanarak vatandaşlık hak ve sorumluluklarını yerine getirir.												4	5
	10. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerle düşünce özgürlüğü arasında ilişki kurar.		4	3										

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
7. SINIF: ÜNİTE 4 : KALKINMA	1. Kalkınma kavramının anlamını açıklar.					4						3					
	2. Kalkınma göstergelerini listeler.					4											
	3. Kalkınmanın modernleşme, sanayileşme, büyüme gibi içerik benzerliği olan kavramlarla benzerlik ve farklılıklarını karşılaştırır.					4											
	4. İnsani gelişme indeksi kavramını açıklar.					4											
	5. Kalkınma göstergelerini ekonomik, kültürel ve siyasal vb. açılardan sınıflandırır.					4											
	6. Kalkınma göstergelerini kullanarak ülkelerin kalkınmışlık düzeyleri hakkında yorum yapar.					4											
	7. Ülkelerin kalkınma düzeylerini sınıflandırır.					4											
	8. Kalkınma göstergeleriyle ilgili bilgiler toplayarak KKC'nin kalkınma düzeyi hakkında yargıya varır.					4											
	9. Kalkınmış ve kalkınmakta olan ülkelerin coğrafi özelliklerini karşılaştırarak coğrafyanın kalkınmaya etkisini açıklar.	3				4											
	10. Kalkınma ile nitelikli insan gücü arasındaki ilişkiyi açıklar.					4											
	11. Birey olarak kalkınmadaki rolünün ve sorumluluğunun bilincinde olur.	3				4											

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	DERS ÖĞRETİM PROGRAMI ÇIKTILARI														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
7. SINIF: ÜNİTE 5 KÜRESEL BAĞLILIK	1. Ülkeler arasındaki benzer ve farklı yönleri karşılaştırır.		3													
	2. Küreselleşmenin ekonomik, siyasal ve sosyo-kültürel boyutlarını açıklar.		4													
	3. Küreselleşmenin kendi yaşamına etkisini örneklerle açıklar.		4													
	4. Toplumsal arada ortak kutlanan özel günlere önem verir.						4									
	5. Ülkeler arasındaki ekonomik alışverişi ülke ekonomisi açısından değerlendirir.		4													
	6. Ülkelerarası ekonomik ilişkilerde iletişim ve ulaşım teknolojisinin etkisini araştırır.		3							3						
	7. Turizmin uluslararası ilişkilerdeki yeri konusunda bakış açısı geliştirir.														3	
	8. Ortak mirasın tanıtılmasında turizmin yerini fark eder.								3							
	9. 20.yy. başında Osmanlı devleti ve Avrupa ülkelerinin siyasi ve ekonomik yapısı ile I. Dünya Savaşının sebep ve sonuçlarını ilişkilendirir.		3	3												
	10. Küresel sorunlarla uluslararası kuruluşların amaçlarını ilişkilendirir.		4													
	11. Küresel sorunların çözümlerinin uygulamaya geçilmesinde kişisel sorumluluğunu fark eder.		3	3												
	12. Düşünce sanat ve edebiyat ürünlerinin doğal varlık ve tarihi çevrelerin ortak miras ögesi olarak yaşatılmasında insanlığın sorumluluğunu fark eder.			4												
	13. Uluslararası kültür, sanat fuar ve spor etkinliklerinin toplumlararası etkileşimdeki rolünü değerlendirir.		3	3												
	14. Ülkemizin diğer ülkelerle olan ekonomik ilişkilerini kaynaklar ve ihtiyaçlar açısından değerlendirir.		3	3									3			

KATKI DÜZEYİ: 1 Çok Düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok Yüksek

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
4. SINIF: ÜNİTE 1: BEN	1. Bireysel özelliklerini tanıır.			• Kendine değer verme (1)
	2. Kişiler arası fiziksel farklılıkların önemini açıklar.			• Saygı (6)
	3. Kendisini arkadaşlarından ayıran fiziksel farklılıklara örnekler verir.			
	4. Duyguları ve düşünceleri arasındaki ilişkiyi fark eder.			
	5. Farklı durumlara ait duygu ve düşüncelerini ifade eder.			
	6. Başkalarının duygu ve düşüncelerini saygı ile karşılar.	X		
	7. Yaşamına ilişkin belli başlı olayları kronolojik sıraya koyar.			
	8. Sahip olduğu resmi kimlik belgelerindeki bilgileri analiz ederek kişisel kimliğine ilişkin çıkarımlarda bulunur.			
	9. Kişisel ihtiyaçlarını listeler.	X		
	10. Kişisel ihtiyaçlarını nasıl karşıladığını açıklar.		X	
	11. Arkadaşlarıyla kendisinin kişisel ihtiyaçları arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırır.		X	

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
4. SINIF: ÜNİTE 2: AILEM	1. Aile kavramını tanımlar.			<ul style="list-style-type: none"> Farklılıklara karşı hoşgörü (4,10) Sevgi (12)
	2. Ailenin nasıl oluştuğunu açıklar.			
	3. Aile bireylerinden yararlanarak soyağacını oluşturur.			
	4. Kendi ailesi ile çevresindeki diğer aileler arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırır.	X		
	5. Az ve çok çocuklu ailelerin olumlu ve olumsuz yönlerini karşılaştırır.	X		
	6. Sözlü tarih yöntemini kullanarak ailesinin geçmişini araştırarak rapor hazırlar.			
	7. Geleneksel aile ile günümüz aile yapısı arasındaki farklar ile ilgili çıkarımda bulunur.			
	8. Ailedeki iş bölümünün aile yaşamındaki önemini açıklar.		X	
	9. Ailenin geliri ile ihtiyaçları arasındaki dengenin nasıl korunduğunu açıklar.		X	
	10. Dünyanın farklı yerlerindeki ailelerle kendi ailesi arasındaki benzerlik ve farklılıkları analiz eder.	X		
	11. Ailesinde kararların nasıl alındığını açıklar.	X		
	12. Aile üyeleri arasındaki sevgi ve saygı ilişkisinin aile için önemini değerlendirir.	X		
	13. Aile içi demokrasinin ailede alınan kararların uygulanması açısından önemini değerlendirir.	X		
	14. Aile içi iletişimin ailedeki mutluluğa etkisini analiz eder.	X		
	15. Ailesinin oturduğu evin adresini söyler.			
	16. Eğitimin ailede başladığını ve hayat boyu devam ettiği fikrini fark eder.			

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DISİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
4. SINIF: ÜNİTE 3: YAKIN ÇEVREMİZ	1. Adresini bilmenin önemini açıklar.			<ul style="list-style-type: none"> • Çevre koruma (9,10) • Farklılıklara saygı duyma (12) • Sorumluluk (10,13,20,22)
	2. Oturduğu evin adresini yazılı ve sözlü olarak ifade eder.			
	3. Yakın çevresini tanıır.			
	4. Bulunduğu yerin krokisini çizer.			
	5. Çevresindeki herhangi bir nesnenin kendisine göre bulunduğu coğrafi yönü ifade eder.			
	6. Yön bulmada kullanılan yöntemleri açıklar.			
	7. Yakın çevresindeki ulaşımın nasıl sağlandığını açıklar.			
	8. Çevresinde ulaşım ile ilgili yaşanan sorunları tartışarak çözüm önerileri getirir.	X		
	9. Yaşadığı çevrenin doğal güzelliklerini nasıl koruması ve güzelleştirmesi gerektiğini açıklar.			
	10. Yaşadığı çevrenin temizliği ve güzelleştirilmesi konusunda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirir.	X		
	11. Okulun kişisel ve toplumsal gelişimine olan etkisini açıklar.			
	12. Okulda arkadaşlarının farklı görüşlerine saygı gösterir.	X		
	13. Hak ve sorumluluklarının bilincinde okul ve sınıf kurallarına uyar.	X		
	14. Yaşadığı yere insanların ilk ne zaman yerleştiğini araştırır.			
	15. Yaşadığı yere insanların niçin yerleştiğini araştırır.			
	16. Yaşadığı yerdeki kültürel değişimi ailesinden örneklerle açıklar.	X		
	17. Yaşadığı yerdeki geçmişten günümüze insan ilişkilerini örneklerle açıklar.	X		

	18. Geçmişten günümüze yaşadığı yerdeki ekonomik etkinliklerdeki değişimi örneklerle açıklar.			X	
	19. Yaşadığı yerdeki yerel yöneticilerin kimler olduğunu ve nasıl seçildiklerini açıklar.				
	20. Yaşadığı yerdeki yerel yöneticilerin görev ve sorumluluklarını araştırır.				
	21. Bilim ve teknolojinin kendi yaşamındaki etkilerini değerlendirir.	X			
	22. Kendi yaşamındaki teknolojik ürünleri etik, ekonomik ve etkili kullanır.	X		X	

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
5. SINIF: ÜNİTE 1 ÜLKEMİZİN KONUMU	1. Harita, plan ve ölçek kavramlarını tanımlar.			<ul style="list-style-type: none"> Vatan sevgisi (9)
	2. Harita ve plan arasındaki farkları açıklar.			
	3. Ölçek çeşitlerine örnekler vererek açıklar.			
	4. Ölçekten yararlanarak harita üzerindeki iki nokta arasındaki gerçek mesafeyi bulur.			
	5. Fiziki ve siyasi haritalar arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar.			
	6. Haritalar üzerinde kullanılan sembol ve işaretlerin anlamlarını açıklar.			
	7. Meridyen, paralel, ekvator, yarı küre, kutup kavramlarını açıklar.			
	8. KKTG'nin dünya haritasındaki matematiksel konumunu söyler.			
	9. KKTG'nin dünya haritasına göre konumunun avantajları ve dezavantajlarını karşılaştırır.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
5. SINIF: ÜNİTE 2: GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KÜLTÜREL MİRASIMIZ	1. Yakın çevresi ve ülkemizin tarihi geçmişini öğrenen mimari yapılarını araştırır.	X		<ul style="list-style-type: none"> Kültürel duyarlılık (4,5,8) Kültürel hoşgörü (6)
	2. Tarihi mimari yapıları yapılış zamanlarını dikkate alarak zaman çizelgesi üzerinde gösterir.			
	3. Tarihi mimari yapıların özelliklerini açıklar.			
	4. Ülkemizin kültürel varlıklarını oluşturan öğelere örnekler verir.	X		
	5. Kültürel varlıkların, insanların bir arada yaşamasına olan katkısının önemini açıklar.	X		
	6. Yakın ve uzak ülke komşularımızın kültürlerine ait özelliklerin benzerlik ve farklılıklarını örneklerle karşılaştırır.	X		
	7. Kültürel varlıklarımızın günümüzde ne derece değişime uğradığını nedenleriyle açıklar.	X		
	8. Kültürel varlıklarımızın yok olmaması için ne gibi faaliyetlerin yapılması gerektiği önerilerde bulunur.	X		
	9. Milli bayramlarımızın oluşum sürecini açıklar.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DISİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
5. SINIF: ÜNİTE 3: BİREY VE VATANDAŞ OLARAK HAK VE SORUMLULUKLARIM	1. Grup, rol, sorumluluk kavramlarını açıklar.			• Sorumluluk (1,3,4,9)
	2. İçinde bulunduğu gruplar ile gruplara ait rollerini sıralar.			• Saygı (6)
	3. Bulduğu çeşitli grup ve kurumlar içindeki rollerin gerektirdiği hak ve sorumluluklarını fark eder.			• Farklılıklara saygı (6)
	4. Grupları oluşturan bireylerin sorumluluklarını yerine getirmedikleri zaman ortaya çıkacak sonuçları farklı gruplara göre örneklendirir.	X		
	5. Çocuk olarak haklarının olduğunu ve bunların yasalar ile korunduğunu fark eder.	X		
	6. Kendisi gibi başkalarının da hakları olduğunu bilerek diğerlerinin haklarına saygı gösterir.	X		
	7. Hakları ihlal edildiğinde, hakkını arar.	X		
	8. Vatandaşlık kavramının anlamını açıklar.	X		
	9. KKTC vatandaşı olarak sahip olduğu vatandaşlık hak ve sorumluluklarına örnekler verir.	X		
	10. İyi bir vatandaş olabilmek için, hangi davranışlar göstermesi gerektiğini açıklar.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
5. SINIF: ÜNİTE 4: TOPLUMSAL KURUMLAR	1. Toplamların temel ihtiyaçlarıyla bu ihtiyaçlara hizmet veren kurumları ilişkilendirir.			<ul style="list-style-type: none"> Gönüllü hizmet (3,7)
	2. Toplumsal kurum hizmetlerinin, insan yaşamındaki etkisini değerlendirir.			
	3. Toplumsal kurum hizmetlerinde kendi üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir.	X		
	4. Sivil toplum kuruluşlarını, çalışma alanlarına göre sınıflandırır.			
	5. Sivil toplum kuruluşlarını, çalışmaların sonuçlarına göre değerlendirmede bulunur.			
	6. Toplumsal ihtiyaçlara hizmet veren kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları ve gelişmeleri konusunda görüş ve öneride bulunur.	X		
	7. Bireylerin rolleri açısından sivil toplum kuruluşlarını resmi kurum ve kuruluşlarla karşılaştırır.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DISİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
5. SINIF: ÜNİTE 5: ÜLKEMİZİN YÖNETİMİ	1. Geçmişten günümüze farklı yönetim şekillerini açıklar.	X		<ul style="list-style-type: none"> Demokrasiyi önemseme (3,5)
	2. Geçmişten günümüze ülkemizdeki farklı yönetim şekillerini açıklar.	X		
	3. Günümüzdeki en yaygın yönetim şeklini nedenleriyle açıklar.	X		
	4. Demokratik yönetimi olan bir ülkenin, yönetsel yapısının özelliklerini açıklar.	X		
	5. Toplumsal yaşamı düzenleyen yasaların varlığını ve önemini fark eder.	X		
	6. Ülkemizin merkezi yönetiminde rol alan birimleri ve görevlerini açıklar.	X		
	7. Merkezi yönetimde yer alan kişilerin göreve gelme şekillerini açıklar	X		
	8. Merkezi yönetime ve sivil toplum kuruluşlarının yönetimine seçilebilme koşullarını karşılaştırır.	X		
	9. Sivil toplum kuruluşlarının ülke yönetimine katkısını değerlendirir.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DISİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
5. SINIF: ÜNİTE 6: ÜRETTİKLERİMİZ VE PAYLAŞIMI	1. KKTC'nin ekonomik faaliyetlerini açıklar.			<ul style="list-style-type: none"> Bilinçli tüketim (8,9)
	2. Ülkemizin coğrafik konumuna ve siyasi durumuna göre ekonomik faaliyetlerimizi ilişkilendirir.	X		
	3. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetleri fark eder.	X		
	4. Ülkesinde üretilenlerin, ülke ekonomisine katkısını değerlendirir.			
	5. Turizmin uluslararası ilişkilerdeki yeri konusunda fikir geliştirir.	X		
	6. Üretime katkıda bulunma konusunda görüş geliştirir.	X		
	7. Bilinçli tüketicinin özelliklerini örneklerle açıklar.		X	
	8. Bilinçli tüketicinin aile ve ülke ekonomisine etkisini değerlendirir.		X	
	9. Bilinçli tüketicinin doğaya etkisini analiz eder.		X	
	10. Tüketici haklarının olduğunu fark eder.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
5. SINIF: ÜNİTE 7: ÜLKEMİZİN DÜNYAYLA BAĞLANTISI	1. Günümüzde ulaşımın önemini açıklar.			<ul style="list-style-type: none"> Bilimi önemseme (4)
	2. Dünyada ve ülkemizde kullanılan ulaşım sistemlerini karşılaştırır.			
	3. Ülkemizde kullanılan ulaşım sistemlerinde kullanılan araçları sıralar.			
	4. Ülkemizde kullanılan ulaşım sistemlerinin geçmişten günümüze nasıl değiştiğini açıklar.			
	5. Ülkemizdeki ulaşım sistemlerini ülkemizin coğrafi konumuyla ilişkilendirir.			
	6. Ticaretin ekonomik açıdan önemini açıklar.			
	7. Ulaşımın ticaretle ilişkisini kurar.			
	8. KKTC ve farklı ülkeler arasında ekonomik alış-veriş olduğunu fark eder.	x	X	
	9. İletişimde medyanın önemini örneklerle açıklar.			
	10. KKTC'deki medya kaynaklarını sıralar.			
	11. Medya kaynakları hakkında bilgilenererek onları etkin bir şekilde kullanır.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DISİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
6. SINIF: ÜNİTE 1: SOSYAL OLAYLARI ANLAMAK	1. Sosyal olayın anlamını açıklar.	x		• Hoşgörü (7)
	2. Yakın çevresinde yaşanan sosyal olaylara örnekler verir.			
	3. Sosyal olayların insanların bir arada yaşamasından doğduğunu fark eder..	x		• Empati (7)
	4. Sosyal olayların sosyalleşme yoluyla gelecek nesillere aktarıldığını algılar	x		
	5. Bir sosyal olayın oluşum sürecini ve sonuçlarını araştırma yaparak belirler.	x		
	6. Sosyal olayların çoklu neden ve sonuçları olduğunu örnek bir sosyal olay üzerinde analiz eder.	x		
	7. Sosyal olayların insanlar üzerindeki etkilerini bir sosyal olay üzerinde analiz eder.	x		
	8. Medyanın sosyal olaylar üzerindeki etkisini fark eder.	x		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DISİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
6. SINIF: ÜNİTE 2: İÇİNDE YAŞADIĞIMIZ DÜNYA	1. Dünyanın tektonik oluşumundaki değişim ve sürekliliğe kanıtlar gösterir.			<ul style="list-style-type: none"> Doğayı koruma (7,8)
	2. Jeolojik zamanların özelliklerini tektonik olaylarla ilişkilendirerek açıklar.			
	3. Yer şekillerini oluşturan faktörleri oluşum kaynaklarına göre sınıflandırır.	X		
	4. İnsan faaliyetlerinden yola çıkarak beşerî sistemlerin coğrafyanın konuları içerisindeki yerini açıklar.			
	5. İnsan faaliyetlerinin yeryüzü değişimine etkisini açıklar.			
	6. Dünyamızın farklı jeolojik zamanlarda değişim ve sürekliliğini coğrafi açıdan analiz eder.	X		
	7. Doğal çevrenin insan faaliyetlerine etkilerini ve insanların doğal çevreye uyum süreçlerini karşılıklı ilişkileri çerçevesinde analiz eder.			
	8. Örneklerden yararlanarak doğal ortamda insan etkisiyle meydana gelen değişimlerin sonuçlarını analiz eder.	X		
	9. Doğal afetleri; oluşum nedenleri, özellikleri, dağılışları ve insanlara olan etkileri bakımından analiz eder.	X		
	10. İnsanların doğal afetlerin oluşumuna etkisini, afet bilincinin geliştirilmesi açısından değerlendirir.	X		
	11. Kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreçlerini ilişkilendirir.			
	12. Levha tektoniği ile deprem kuşakları, sıcak su kaynakları ve volkanların dağılışını ilişkilendirir.			
	13. Ekosistemi oluşturan unsurları, enerji akışını ekosistemin devamlılığı açısından analiz eder.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
6. SINIF: ÜNİTE 3: YERYÜZÜNDE NÜFUS VE YERLEŞİM	1. Yerleşmeyi etkileyen faktörleri sınıflandırır.			<ul style="list-style-type: none"> Aidiyet duygusu geliştirme (7)
	2. Yerleşme ve ekonomik faaliyetler arasındaki ilişkiyi açıklar.		X	
	3. Geçmişten günümüze yerleşme ve konut ilişkisine örnekler verir.			
	4. Nüfus hareketleri ile yerleşmelerde meydana gelen değişimi ve bunun sonuçlarını analiz eder.			
	5. Göç kavramını açıklar.			
	6. Göç hareketleri sonucu ortaya çıkan sorunları ve bu sorunlara bulunan çözüm yollarını tartışır.	X	X	
	7. Kent ve kırsal hayatta ortaya çıkan bireysel ve toplumsal sorunları ve çözüm yollarını tartışır.	X		
	8. Yerleşme, konut ve yönetim ilişkisini analiz eder.	X		
	9. Kent ve kırsal yerleşmeler arasındaki farkları açıklar.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
6. SINIF: ÜNİTE 4: ZAMANDA İNSAN	1. İnsanlık tarihinin başlangıcını kanıtlara dayalı olarak açıklar.			
	2. İnsanlık tarihindeki önemli dönemleri ve özelliklerini açıklar.	X		• Bilim insanlarına saygı duyma (4)
	3. Çeşitli kaynaklardan yararlanarak insanlık tarihinin önemli dönemlerindeki yaşamı tahmin eder.	X		•
	4. İnsanlık tarihindeki önemli icat ve buluşların insan yaşamı üzerindeki etkilerini değerlendirir.	X		
	5. Doğa koşullarının yaşam alanlarının ve yaşam şekillerinin oluşmasındaki etkilerini açıklar.			
	6. İnsanların yaşam alanlarını değiştirmesinin gerekçelerini örnek olaylara dayalı olarak açıklar.	X		
	7. Sanayiye dayalı üretimin insan yaşamı üzerindeki etkileri örnek olaylara dayalı olarak açıklar.	X	X	
	8. İnsanların tarihsel süreçte kendilerini yönetmek için oluşturdukları yönetim biçimlerini karşılaştırır.	X		
	9. Bilim, sanayi ve teknolojinin insan yaşamı üzerindeki etkilerini açıklar.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
6. SINIF: ÜNİTE 5: SOSYAL VE KÜLTÜREL FARKLILIKLAR	1. Kültür kavramıyla ilgili farklı tanımlardan hareketle kültür unsurlarını belirler.			<ul style="list-style-type: none"> Kültürel farklılıklara karşı hoşgörü (7,11)
	2. Coğrafyanın kültür üzerindeki etkisini irdeler.			
	3. Kültürü oluşturan unsurlardan yola çıkarak farklı kültürel bölgelerin yeryüzünde yayılmış alanlarına ait analizler yapar.			
	4. Dünya üzerinde ilk kültür merkezlerinin ortaya çıkışını ve yayılışını belirleyen faktörleri zaman, süreklilik ve değişim açısından değerlendirir.			
	5. Bulunduğu çevredeki tariht dokudan yola çıkarak dönemin kültürü hakkında çıkarımlarda bulunur.			
	6. Çevresindeki kültürel etkinliklere katılmaya istekli olur.	X		
	7. Kültürel farklılıkları, toplumlar arası ilişkiler açısından değerlendirir.	X		
	8. Kültürel değişimlere neden olan unsurlara ve bunların etkilerine örnekler verir.			
	9. Popüler kültürün birey ve toplum üzerindeki etkilerini yorumlar.	X		
	10. İletişim araçlarının kültür üzerindeki etkilerini yorumlar.			
	11. Kültürel farklılıklara karşı hoşgörülü olur.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
6. SINIF: ÜNİTE 6: DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI	1. Demokrasinin temel ilkelerini açıklar.	X		<ul style="list-style-type: none"> insan hak ve özgürlüklerine saygı (4,5,6,9,10)
	2. Demokrasi kültürünün demokratik sistemin işleyişindeki rolünü değerlendirir.	X		
	3. Demokratik vatandaşlık bilincine sahip olmanın demokratik sürecin işleyişine katkısını açıklar.	X		
	4. İnsan hak ve özgürlüklerinin anlamını ve özelliklerini açıklar.	X		
	5. İnsan hak ve özgürlükleri ile ilgili güncel olayları takip eder.	X		
	6. İnsan hak ve özgürlüklerini toplumsal yaşamla ilişkilendirir.	X		
	7. Demokratik vatandaşlık bilincine sahip olmanın demokratik sürecin işleyişine katkısını açıklar.	X		
	8. Evrensel insan hakları ilkeleri açısından ülkemizde ve dünyada yaşanan önemli gelişmeleri belgelere dayalı olarak yorumlar.	X		
	9. Hak ve özgürlüklerin kullanılmasında; devletin vatandaş, vatandaşın devlete ve diğer insanlara karşı görev ve sorumluluklarını demokrasinin hayata geçirilmesi açısından değerlendirir.	X		
	10. Hak ve özgürlüklerini kullanmak için kendini sorumlu hisseder.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
7. SINIF: ÜNİTE 1: BİRLİKTE YAŞAMAK	1. Her bireyin kendine has özelliklerinin olduğunu kabul eder.	X		<ul style="list-style-type: none"> Çevrenin korunması gerektiğine inanma (5,13) Her türlü ayrımcılığı ret etme (4,8) Sorumluluk (7,11,12,15) Farklılıklara karşı hoşgörülü olma (6,9) Aklı yürütmeye saygı duyma (14) Demokrasiye inanma (3,4) Dayanışmaya önem verme (10)
	2. Kendisine ve çevresindeki kişilere değer verir.	X		
	3. Demokrasinin insana ve insan iradesine verdiği önemi fark eder.	X		
	4. Demokratik bir vatandaş olmanın gereklerini örneklerle açıklar.	X		
	5. İçinde yaşadığı çevrenin korunması konusunda duyarlılık gösterir	X		
	6. Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini açıklar.	X		
	7. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesinde kendi konumuna uygun sorumluluklar üstlenir.	X		
	8. Ayrımcılığın çeşitli biçimlerini sorgulayarak ayrımcılık yapmama konusunda duyarlılık gösterir.	X		
	9. Birlikte yaşama kültürü için diyalog ve etkili iletişimin önemini fark eder.	X		
	10. İşbölümü ve işbirliğinin demokratik toplum yaşamı için taşıdığı önemi örneklerle açıklar.	X		
	11. Kendisinin ve toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesi için sorumluluk üstlenmenin önemini fark eder.	X		
	12. Karar verme süreçlerine katılımının önemini bilerek kendi konumuna uygun sorumluluklar üstlenir.	X		
	13. Kamu mallarının ve ortak yaşam alanlarının korunmasında sorumluluk üstlenir.		X	
	14. Engelli, yaşlı vb. kişilerin toplumla uyumlu ve mutlu bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli koşulların sağlanması konusunda önerilerde bulunur.	X		
	15. Hak, özgürlük ve sorumluluk arasındaki ilişkiyi fark eder.	X		

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
7. SINIF: ÜNİTE 2: İHTİYAÇLAR, ÜRETİM VE TÜKETİM	1. Yaşadığı yerdeki ekonomik faaliyetleri açıklayarak gruplandırır.			<ul style="list-style-type: none"> Doğal kaynakların korunması gerektiğine inanma (10) Sürdürülebilir gelişmeye inanma (12) Sosyal adalete inanma (3,7) Dayanışmaya inanma (9)
	2. İstek ve ihtiyaçlarını ayırt eder.			
	3. Bilinçli bir tüketici olarak haklarını kullanır.	x	x	
	4. İhtiyaçlarla üretim ve tüketim arasındaki ilişkiyi açıklar.			
	5. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetlerle coğrafi özellikleri ilişkilendirir.			
	6. Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetlerin ülke ekonomisindeki yerini değerlendirir.			
	7. Ekonomideki insan etkisini fark eder.			
	8. Üretimde katkıda bulunma konusunda görüş oluşturur.		x	
	9. İşbirliği yaparak üretime dayalı yeni fikirler geliştirir.			
	10. Üretimde ve yönetimde toprağın önemini tarihten örneklerle açıklar.			
	11. Kaynakların, ürünlerin ve ticaret yollarının devletlerin gelişmesindeki önemini tarihten ve günümüzden örnek vererek açıklar.	x		
	12. Örnekler vererek üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir.			
	13. Eğitimin meslek edindirme hedefini kavrayarak ilgi ve yetenekleri doğrultusunda mesleki tercihlerine yönelik planlama yapar			
	14. İhtiyaçlarla meslekler arasındaki ilişkiyi tarihsel süreçteki değişimi de dikkate alarak değerlendirir.			

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
7. SINIF: ÜNİTE 3: TEKNOLOJİ VE TOPLUM	1. Buluşlarla teknolojik gelişmeleri ilişkilendirir.			<ul style="list-style-type: none"> Teknoloji kullanımında etik ilkelere bağlılık (5,7,9) Bilim insanlarına değer verme (1,3,5)
	2. Çevresindeki teknolojik ürünleri kullanım alanlarına göre sınıflandırır.			
	3. Kullandığı teknolojik ürünlerin zaman içindeki gelişimini açıklar.			
	4. Teknolojik ürünlerin hayatımızda ve çevremizde yaptığı değişiklikleri dikkate alarak geçmişle günümüzü karşılaştırır.			
	5. Teknolojinin topluma olumlu ve olumsuz etkilerini karşılaştırır.			
	6. Çevresindeki ihtiyaçlardan yola çıkarak kendine özgü ürünler tasarlar.		X	
	7. Teknolojik ürünleri, kendisine, başkalarına ve doğaya zarar vermeden etkin kullanır.	X	X	
	8. İlk uygarlıkların bilimsel ve teknolojik gelişmelere katkılarından örnek verir.			
	9. Teknolojiji kullanarak vatandaşlık hak ve sorumluluklarını yerine getirir.	X		
	10. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerle düşünce özgürlüğü arasında ilişki kurar.			

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DISİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
7. SINIF: ÜNİTE 4: KALKINMA	1. Kalkınma kavramının anlamını açıklar.			<ul style="list-style-type: none"> • Sorumluluk (11) • Bilinçli tüketime inanma (10)
	2. Kalkınma göstergelerini listeler.			
	3. Kalkınmanın modernleşme, sanayileşme, büyüme gibi içerik benzerliği olan kavramlarla benzerlik ve farklılıklarını karşılaştırır.	X		
	4. İnsani gelişme indeksi kavramını açıklar.			
	5. Kalkınma göstergelerini ekonomik, kültürel ve siyasal vb. açılardan sınıflandırır.			
	6. Kalkınma göstergelerini kullanarak ülkelerin kalkınmışlık düzeyleri hakkında yorum yapar.			
	7. Ülkelerin kalkınma düzeylerini sınıflandırır.			
	8. Kalkınma göstergeleriyle ilgili bilgiler toplayarak KİTC'nin kalkınma düzeyi hakkında yargıya varır.	X		
	9. Kalkınmış ve kalkınmakta olan ülkelerin coğrafi özelliklerini karşılaştırarak coğrafyanın kalkınmaya etkisini açıklar.	X		
	10. Kalkınma ile nitelikli insan gücü arasındaki ilişkiyi açıklar.	X	X	
	11. Birey olarak kalkınmadaki rolünün ve sorumluluğunun bilincinde olur.	X	X	

Öğrenme Çıktıları ile Ara Disiplinler ve Değerler Arasındaki İlişki

SINIF/ ÜNİTE	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ARA DİSİPLİNLER		DEĞERLER
		Duyarlı Vatandaşlık	Ekonomik Katılım	
7. SINIF: ÜNİTE 5: KÜRESEL BAĞLILIK	1. Ülkeler arasındaki benzer ve farklı yönleri karşılaştırır.			• Barışa inanma (11)
	2. Küreselleşmenin ekonomik, siyasal ve sosyo-kültürel boyutlarını açıklar.			• Çevrenin korunması gerektiğine inanma (8)
	3. Küreselleşmenin kendi yaşamına etkisini örneklerle açıklar.			• Sürdürülebilir gelişmeye inanma (14)
	4. Toplumlar arasında ortak kutlanan özel günlere önem verir.			• Sorumluluk (11,12)
	5. Ülkeler arasındaki ekonomik alışverişi ülke ekonomisi açısından değerlendirir.			• Farklılıklara karşı hoşgörü (1,4)
	6. Ülkelerarası ekonomik ilişkilerde iletişim ve ulaşım teknolojisinin etkisini araştırır.		X	
	7. Turizmin uluslararası ilişkilerdeki yeri konusunda bakış açısı geliştirir.		X	
	8. Ortak mirasın tanıtılmasında turizmin yerini fark eder.		X	
	9. 20.yy. başında Osmanlı devleti ve Avrupa ülkelerinin siyasi ve ekonomik yapısı ile I. Dünya Savaşı'nın sebep ve sonuçlarını ilişkilendirir.			
	10. Küresel sorunlarla uluslararası kuruluşların amaçlarını ilişkilendirir.			
	11. Küresel sorunların çözümlerinin uygulamaya geçilmesinde kişisel sorumluluğunu fark eder.	X		
	12. Düşünce sanat ve edebiyat ürünlerinin doğal varlık ve tarihi çevrelerin ortak miras ögesi olarak yaşatılmasında insanlığın sorumluluğunu fark eder.	X		
	13. Uluslararası kültür, sanat fuar ve spor etkinliklerinin toplumlararası etkileşimdeki rolünü değerlendirir.	X		
	14. Ülkemizin diğer ülkelerle olan ekonomik ilişkilerini kaynaklar ve ihtiyaçlar açısından değerlendirir.		X	